

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 33:

Forespørgsel til udenrigsministeren og forsvarsministeren om klyngebomber:

Hvad kan regeringen oplyse om sin stillingtagen til anvendelsen af klyngebomber og arbejdet for et internationalt forbud?

Af John Dyrby Paulsen (S), Pernille Frahm (SF), Morten Helveg Petersen (RV) og Frank Aaen (EL).

(Anmeldelse 06.05.2008. Fremme 06.05.2008).

Kl. 13:04

Besvarelse

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Tak for det. Som hr. John Dyrby Paulsen netop har sagt, har vi jo tidligere drøftet dette emne, senest på samrådet i Udenrigsudvalget den 17. april, og jeg kan endvidere henvise til regeringens analyse fra den 1. april i år, som klart beskriver regeringens politik på dette område. Udenrigsministeren og jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at fremhæve og gentage en række centrale elementer i den analyse, vi netop har offentliggjort.

Lad mig indledningsvis slå fast, at ingen typer af våben eller ammunition er hundrede procent sikre eller fejlfri. Alle typer af ammunition vil derfor være behæftet med en eller anden risiko for, at den ikke fungerer efter hensigten, og det centrale i enhver diskussion om våben og ammunition er derfor balancen mellem de humanitære hensyn og de militære fordele ved brug af våben. Når analysen siger, at de humanitære følger ved brugen af klyngeammunition bør veje særlig tungt, betyder det bl.a., at klyngeammunition skal bruges i overensstemmelse med den humanitære folkeret, og at regeringen lægger afgørende vægt på, at klyngeammunition er både præcis og pålidelig.

Selv om det kan være fristende at generalisere, er det vigtigt at understrege, at klyngeammunition er et vidt begreb. En særlig vigtig sontring er sontringen mellem klyngeammunition uden selvdestruktionsmekanisme og klyngeammunition med selvdestruktionsmekanisme. Den afgørende forskel er, at klyngeammunition med selvdestruktionsmekanisme er i stand til at destruere sig selv, hvis den ikke eksploderer, når den rammer jorden. En sådan destruktion kan f.eks. bestå i, at selvdestruktionsmekanismen får de enkelte bomblets, som de hedder – altså de små sprængladninger i klyngeammunitionen – til at sprænge sig selv i luften, få sekunder efter at de har ramt jorden. Klyngeammunition med selvdestruktionsmekanisme er ikke ufejlbarlig, men al erfaring viser dog, at klyngeammunition med denne mekanisme er markant mere pålidelig end klyngeammunition uden denne mekanisme. Af samme grund er al dansk klyngeammunition til artilleri med denne selvdestruktionsmekanisme.

Jeg har flere gange hørt, at 98 pct. af ofrene for klyngeammunition er civile. Jeg skal ikke kunne sige, om det tal er rigtigt, men jeg kan

Kl. 13:02

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til i morgen, den 8. maj 2008.

Til begrundelse for forespørgslen har ordføreren for forespørgerne, hr. John Dyrby Paulsen, ordet.

Kl. 13:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

John Dyrby Paulsen (S):

Torsdag den 17. april havde vi et åbent samråd med forsvarsministeren og udenrigsministeren, der redegjorde for regeringens holdning til klyngebomber – eller som det rettelig hedder: klyngeammunition. Det er vel ikke helt unfair at sige, at meningerne var noget delte på tværs af Folketingssalen. Jeg synes ikke desto mindre, at vi havde en god debat, men det blev ikke klarlagt, hvad der er Danmarks rolle og Danmarks stillingtagen i den igangværende diskussion i international sammenhæng. Vi har derfor indkaldt til denne hasteforespørgsel for at få drøftet emnet her i Folketingssalen og for at sende regeringen af sted med en egentlig, fastlagt vedtagelse her i Folketinget.

Det er åbenbart, at der er to internationale spor at forfølge, og parterne bag hasteforespørgslen finder, at det er afgørende, at vi forud for møderne senere i denne måned i Dublin i det, der hedder Osloprocessen, finder en afklaring med en vedtagelse i Folketinget. Jeg ser derfor frem til debatten i Folketinget i dag, som jeg tror er det første skridt på en længere rejse med hensyn til klyngeammunition.

Kl. 13:04

Formanden:

Ja tak. Så er det forsvarsministeren for besvarelse, værsgo.

konstatere, at i de konflikter, hvor mange civile efterfølgende er kommet til skade på grund af klyngeammunition, er der hovedsagelig tale om klyngeammunition uden selvdestruktionsmekanisme, og det understreger jo netop behovet for, at regeringen fortsætter sit arbejde for at opnå en international regulering af notorisk upræcis og upålidelig klyngeammunition, der forvolder uacceptabel skade på civile.

I debatten i Danmark har der tilsyneladende været to misforståelser: dels at forsvaret skulle råde over den type bomblet, der hedder M-85, og som bl.a. blev anvendt i Libanon i sommeren 2006, dels at der ikke skulle være forskel mellem de to danske typer klyngeammunition i forsvarrets lagre. Lad mig starte med at slå fast, at de to typer bomblets, som forsvaret råder over i dag, ikke er af samme type som M-85, altså den, vi så brugt i Libanon. Danmark råder over to typer granater i den operative beholdning; den ene kaldes 642 og den anden 662. Det er korrekt, at M-85 minder om den ene af de to danske typer klyngeammunition, nemlig om den, der hedder 662, men det fremgår også af analysen, at den danske 662'er ifølge den tyske producent er forbedret på en lang række områder i forhold til den M-85, der blev brugt i Libanon. Disse forbedringer betyder ifølge producenten bl.a. en mere pålidelig selvdestruktionsmekanisme.

Regeringen lægger som nævnt afgørende vægt på, at klyngeammunition er præcis og pålidelig, og selv om det ikke er sikkert, at erfaringerne fra Libanon rent faktisk kan overføres til de danske 662'ere, har regeringen besluttet at tage konsekvensen af denne tvivl. Derfor anbefaler vi i analysen, at klyngeammunition at typen 662 fjernes fra den danske operative ammunitionbeholdning med henblik på destruktion, så hurtigt det er muligt at tilvejebringe ressourcerne hertil.

Jeg vil nu vende mig mod forskellen mellem de to typer dansk klyngeammunition. Af bilag A til rapporten fra Norge vedrørende brugen af M-85 i Libanon kan man se, at den anden type klyngeammunition, som forsvaret har, nemlig 642'eren, ikke hører til den såkaldte M-85-familie, og den norske rapport rejser således ikke tvivl om pålideligheden af denne type klyngeammunition.

Regeringen vil ikke tage unuanceret afstand fra al besiddelse og brug af klyngeammunition, og det er der flere grunde til. For det første hensynet til danske soldaters sikkerhed. Regeringen lægger her vægt på, at der er konsistens i den

førte politik. Det ville således være uforståeligt, hvis vi på den ene side tog afstand fra eller forbød klyngeammunition og på den anden side ønskede, at danske soldater skulle modtage støtte fra allierede i form af f.eks. klyngeammunition. Det er regeringen meget magtpåliggende, at danske soldater kan modtage luft- og/eller artilleristøtte i situationer, hvor deres sikkerhed afhænger af det. Kan de ikke få det, vil Danmarks muligheder for at deltage i internationale operationer og dermed tage et internationalt ansvar blive markant forringet.

For det andet kan der være situationer, hvor netop klyngeammunition er den bedst egnede og mindst skadevoldende ammunitionstype. Da mængden af sprængstof i de enkelte små bomber i klyngeammunition er markant mindre end i almindelige granater, kan klyngeammunitionens direkte følgeskader på eksisterende bygninger og infrastruktur være væsentlig mindre end ved brug af almindelige granater. I tilfælde af at fjendtlige mål som f.eks. soldater befinder sig nær eksisterende infrastrukturer og konstruktioner som f.eks. vejnet, broer, dæmninger, diger, forsyningsværker m.m., kan klyngeammunition således være den mindst direkte skadevoldende ammunitionstype.

For det tredje er det jo ikke sådan, at Danmark på dette område internationalt står sammen med lande, som vi normalt ikke har fælles interesser med. Vi står faktisk sammen med en lang række europæiske og nordiske lande, der overordnet set deler den danske holdning til klyngeammunition; her kan jeg nævne Finland, Sverige, Holland og Storbritannien som eksempler.

For det fjerde skal man også huske på, at besiddelse af klyngeammunition ikke er underlagt et forbud i den gældende humanitære folkeret, selv om det nogle gange er blevet sagt, at der eksisterer et sådant forbud.

Det danske forsvar har aldrig anvendt sin klyngeammunition i internationale operationer, og det er der heller ikke nogen aktuelle planer om. Skulle der opstå et behov herfor, har regeringen dog fundet det hensigtsmæssigt, henset til den store politiske interesse for netop dette emne, at det kun vil ske med inddragelse af Folketinget. Det betyder ikke, at Folketinget fremover skal inddrages i alle spørgsmål om operativt valg af ammunitionstyper. Denne beslutning træffes som hidtil bedst af forsvaret.

Så vil jeg afslutningsvis gerne nævne et par forhold, som jeg finder særlig vigtige. For det

første har det danske forsvar ingen interesse i at have klyngeammunition, som ikke er pålidelig. Dette ville stride mod den måde, hvorpå vores soldater i nutidige og fremtidige operationer søger at bidrage til den hurtigst mulige genopbygning af de områder, hvor vores soldater er indsat.

For det andet vil jeg gerne fremhæve, at Danmark faktisk råder over en såkaldt EOD-rydningskapacitet, som vil kunne indsættes, såfremt Danmark skulle vælge at indsætte et klyngevåben i en operation. Dermed vil det være muligt at reducere risikoen for, at uskyldige kommer til skade efter kamphandlingernes ophør, idet en EOD-rydningskapacitet netop finder og fjerner ikke sprængt ammunition.

Sluttelig vil jeg gerne berøre Norge. Der har blandt politikere, ngo'er og journalister været en stor interesse for Norges holdning i denne sag, og det er indtrykket, at Norge i den senere tid er begyndt at bevæge sig på området. Jeg har således fået oplyst, at den aktuelle norske holdning til klyngeammunition er, at Norge endnu ikke har truffet endelig beslutning om destruktion af deres klyngeammunition, at Norge ikke går ind for et totalt forbud mod alle typer ammunition, der kan defineres som klyngeammunition, og at Norge ikke har fraskrevet sig muligheden for at blive forsvaret af andre landes styrker med netop klyngeammunition.

Kl. 13:11

Formanden:

Tak til forsvarsministeren. Og så er det udenrigsministeren for besvarelse.

Kl. 13:12

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil i forlængelse af forsvarsministerens bemærkninger godt knytte nogle kommentarer til de aktuelle internationale forhandlinger om klyngeammunition, som Socialdemokratiet jo netop efterlyste kommentarer til. Det fortalte jeg allerede på Udenrigsudvalgets møde den 17. april 2008 i et åbent samråd, der redegjorde jeg for regeringens position i forhandlingerne, så det følgende vil selvfølgelig ikke være nogen overraskelse for dem, der overværede samrådet.

Som det fremgår af regeringens analyse af klyngeammunition af 1. april 2008, pågår der i øjeblikket to forskellige internationale forhandlingsforløb om klyngeammunition, for det første forhandlingerne inden for FN's konvention om konventionelle våben – det er forkortet til CCW – og for det andet Osloprocessen, der foregår i et parallelt forløb, men uden for EU-regi.

Lad mig først redegøre for Osloprocessen. Denne proces blev påbegyndt i februar 2007, på et tidspunkt, hvor der ikke var fremdrift i forhandlingerne inden for FN og CCW vedrørende klyngeammunition. Målet med Osloprocessen var derfor fra begyndelsen at etablere et internationalt forbud mod de typer af klyngeammunition, der forvolder uacceptabel skade på civilbefolkningen, sådan som det også skrives direkte i optakten. Det svarer så til de formuleringer, som Folketinget vedtog både i 2004 og 2007, og derfor har den danske regering hidtil været indstillet på også at deltage i denne alternative proces. Imidlertid lægger det nu fremlagte konventionsudkast ikke blot op til et forbud mod de typer af klyngeammunition, der forvolder uacceptabel skade på civilbefolkningen, men mod alle typer af klyngeammunition.

Som det fremgår af regeringens analyse og af Folketingets vedtagelser, arbejder man fra dansk side på at få forbudt de klyngevåben, der forvolder uacceptabel skade på civile. Det er fortsat efter regeringens opfattelse den farbare vej.

Det centrale er, at vi får forbudt og begrænset brugen af utidssvarende og upålidelige typer af klyngeammunition, og at et forbud også kommer til at gælde for de lande, der faktisk anvender dem. Et internationalt forbud får reelt en meget begrænset effekt, hvis ikke det støttes af de lande, der råder over, og som bruger de typer klyngeammunition, der kan forvolde uacceptabel skade på civilbefolkningen. Det er på den baggrund efter regeringens opfattelse en afgørende svaghed ved Osloprocessen, at de væsentligste klyngevåbenproducerende og -besiddende lande, nemlig USA, Kina, Rusland, Indien, Pakistan, Brasilien og Israel, slet ikke deltager i Osloprocessen.

Det skyldes først og fremmest, at Osloprocessen som nævnt lægger op til et meget vidtgående forbud mod alle typer af klyngeammunition, og forsvarsministeren har jo forklaret problemerne med dette oplæg.

For en række lande, herunder navnlig flere NATO-lande, er der væsentlige problemer i det udkast til en regulering, der nu er fremlagt i Osloprocessen. Flere lande finder, at forbuddet rammer alt for mange typer ammunition og ikke kun dem, der har vist sig at være problemet.

Derudover volder spørgsmålet om interoperabilitet – altså at de forskellige hære kan arbejde sammen – betydelige problemer. Det vil sige, at samarbejdet mellem forskellige styrker udsendt i de samme militære operationer enten bli-

ver vanskeliggjort eller umuliggjort. Her lægger en række aktører i Osloprocessen op til, at det ikke blot bliver forbudt for lande at besidde og anvende klyngeammunition; det vil også blive forbudt at samarbejde med stater, der anvender klyngeammunition. Det vil eksempelvis betyde, at en dansk enhed under en international operation ikke kan påkalde ildstøtte fra en allieret, der råder over klyngeammunition. Et så bredt forbud vil efter regeringens opfattelse kunne medføre betydelige problemer for Danmarks fremtidige engagement i internationale militære operationer.

De altså efterhånden meget ensporede forhandlinger i Osloprocessen risikerer således at komplicere forhandlingerne i CCW-processen, FN-processen. I værste fald kan vi dermed ende i en situation med et resultat i Osloprocessen, som ikke omfatter de lande, der faktisk anvender klyngeåben, og det kan føre til en fastlåsnings af forhandlingerne i CCW, altså FN, hvor vi heller ikke kommer nogen vegne, fordi Oslo-landene ikke kan indgå et kompromis med de øvrige om at forbyde de typer af klyngeammunition, der forvolder uacceptabel skade. I den situation bliver slutresultatet jo så, at klyngeammunition overhovedet ikke forbydes, og at alt fortsætter, som det var, på trods af at det drejer sig om at fjerne det uacceptabelt skadelige, og det vil altså ikke føre til en forbedret beskyttelse af individerne mod klyngeammunition, tværtimod.

Mange har sammenlignet Osloprocessen med Ottawa-processen vedrørende antipersonelminer, men sammenligningen holder ikke. De seneste internationale forhandlinger har vist, at mange lande anser klyngeammunition for at være en afgørende del af deres nationale forsvar, der ikke kan undværes eller erstattes af andre våbentyper, og forsvarsministeren har jo forklaret nogle situationer. Det var ikke tilfældet med antipersonelminer. Det er der en række grunde til at det ikke var.

For det første udgør klyngeammunition et langt vigtigere element i stormagternes våbenarsenaler, end antipersonelminer nogen sinde har gjort. Klyngeammunition udgør således en meget betydelig del af flere af disse landes offensive ildkraft.

For det andet vil de lande, der besidder den helt overvejende del af verdens arsenaler af klyngevåben – 75-90 pct. – hverken deltage i eller tilslutte sig et totalforbud, og så er det jo ikke ret meget værd.

Endelig var det i 1990'erne et forholdsvis bredt ønske fra særlig de vestlige lande, som bekæmpede antipersonelminer, at få dem forbudt, mens flertallet af vestlige lande i dag ønsker at regulere de upålidelige og upræcise typer klyngeammunition, men ikke at forbyde enhver type af klyngeammunition, af de grunde, som forsvarsministeren har nævnt.

Når dette så er sagt, vil regeringen, som det fremgår af analysen, fortsat deltage i Osloprocessen, herunder i den diplomatiske konference i Dublin i maj 2008, hvor vi vil arbejde for det mål, der oprindeligt var Osloprocessens, nemlig at få de uacceptabelt skadelige ammunitionstyper ud; det er jo altså også det, Folketinget har vedtaget i 2004 og 2007.

Om vi i Danmark kan tiltræde det endelige resultat, vil selvsagt afhænge af, hvad der mere konkret sker i Dublin, men det er den tilgang, vi vil have til processen og til mødet.

Lad mig så afslutningsvis kommentere de forhandlinger, der i øjeblikket finder sted inden for FN og CCW om klyngeammunition, altså det andet spor.

I november 2007, altså i en tid, efter at Osloprocessen blev påbegyndt, lykkedes det inden for FN og CCW at nå til enighed om et mandat for forhandlinger vedrørende en løsning på de humanitære problemer, der forårsages af klyngeammunition. Disse forhandlinger startede i januar 2008, og de ventes afsluttet i løbet af 2008.

Som bekendt tillægger regeringen arbejdet i CCW særlig vægt, fordi vi her har de store våbenbesiddende og -producerende lande med; de er jo altså ikke med i Osloprocessen. Forhandlingerne i CCW gennemføres oven i købet med dansk formandskab, idet Danmarks nedrustningsambassadør er blevet udpeget som forhandlingsleder for processen, hvilket også viser, med hvilket kraftigt engagement Danmark er gået ind i at få reguleret området.

Hvis det lykkes at opnå enighed om en aftale inden for CCW, vil reguleringen omfatte de lande, hvis typer af klyngeammunition har vist sig at volde problemer. Dermed vil forhandlingsresultatet i CCW kunne føre til en betydelig forbedret beskyttelse af civile mod klyngeammunition, og det vil være i virkeligheden og ikke kun på papiret.

KL 13:19

Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Så går vi over til den egentlige forhandling, og den første, der får ordet, at hr. John Dyrby Paulsen.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

John Dyrby Paulsen (S):

Vi har i det internationale samfund en særlig forpligtelse til at gå op imod denne verdens barbari og undertrykkelse, ikke så meget for at påføre andre vores livsform, men mere for at skabe nogenlunde stabilitet, fred og tryghed i den her verden, så det enkelte menneske kan udvikle sig i respekt for andre mennesker.

Det opgør med barbari og undertrykkelse er vi vel først lige startet med i den vestlige verden, og vi famler os lidt frem. Men det er helt afgørende, at vi i det opgør konstant er kritiske over for de metoder og de remedier, vi selv anvender, og det gælder specielt de militære remedier. Derfor er det godt at se den interesse, der har været for at arbejde for et forbud mod klyngeammunition. Der har været flere organisationer inde over, og jeg synes, at ikke mindst Dansk Røde Kors' og Folkekirkens Nødhjælps arbejde fortjener ros.

Vi bør ikke acceptere civile tab, og vi bør konstant og utrætteligt kæmpe for at forhindre civile tab, både i forbindelse med direkte kamp-handlinger og ikke mindst efterfølgende med ueksploderede sprængladninger. Jeg så gerne, at Danmark som et klart og tydeligt signal til resten af verden helt afstod fra at bruge klyngeammunition, men jeg kender også regeringens holdning om, at det naturligvis er bedre at have de store producentlande og de store brugere med i sådan en proces. Det er meget bedre end ikke at have dem med, for ellers ender det hurtigt med at være et slag i luften.

Jeg anerkender også, at Danmark arbejder i FN-regi for at få en international aftale om klyngeammunition. Regeringen har, som jeg har hørt det, bedt om ro til det arbejde, og det kan regeringen godt få, men jeg vil godt understrege, at vi finder, at Osloprocessen har været med til at sætte processen i FN i gang, og det kunne jo også være formålstjenligt, hvis Osloprocessen nu kunne bringe FN-processen helt i mål.

Derfor bliver jeg nødt til klart og tydeligt at sige til regeringen, at de nu har chancen for i løbet af 2008 at bevise, at de kan noget på den internationale scene, at de kan få en international, bindende aftale om forbud mod klyngeammunition på plads, at de kan navigere mellem de to igangværende processer og bruge et godt resul-

Kl. 13:19

tat fra Osloprocessen til også at presse et godt resultat igennem i FN-regi, og det resultat må vel at mærke ikke bare være godt, men også meget gerne overraskende godt.

I det forslag til vedtagelse, der vil blive læst op om lidt, og som vi Socialdemokrater vil stemme ja til, er der mindst tre løfter fra regeringen: Det ene er, at Danmark nu arbejder aktivt for et internationalt forbud – og ikke bare en balance-ret aftale, men et forbud. Det andet er, at regeringen vel inden udgangen af 2008 må vende tilbage med, hvad den så har fået ud af bestræbelserne i FN. Endelig er det tredje vel, at Danmark ikke anvender klyngeammunition, uden at der er enighed herom i kredsen bag vedtagelsen. Jeg vil gerne have en bekræftelse af dette fra ministeren.

I Danmark styrer vi efter parlamentariske grundregler, og det betyder, at vi som partier ikke altid kan få det lige nøjagtig, som vi vil have det; vi er nødt til at indgå kompromiser med andre partier. Klyngeammunition er et af de områder, hvor sådanne kompromiser er nødvendige. For os Socialdemokrater er målet stadig et totalt internationalt forbud, men vi anerkender også, at vejen dertil er lang. Dagens debat og forslaget til vedtagelse er for os et skridt på den vej. Vi er ikke ved vejs ende, men vi er på vej, og vi skal nok blive ved med at skubbe på.

Derfor vil jeg godt på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og løsgængerne fru Gitte Seeberg og fru Pia Christmas-Møller fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse:

»Folketinget opfordrer regeringen til at gennemføre konklusionerne i regeringens analyse om klyngeammunition og at arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile. Folketinget lægger vægt på, at Danmark afstår fra at bruge klyngeammunition uden særskilt inddragelse af Folketinget.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 48).

Kl. 13:24

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget opfordrer regeringen til at gennemføre konklusionerne i regeringens analyse om klyngeammunition og at arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile. Folketinget lægger vægt på, at Danmark afstår fra at bruge klyngeammunition uden særskilt inddragelse af Folketinget.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 48).

Dette forslag til vedtagelse vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger, og den første er af hr. Frank Aaen.

Kl. 13:24

Frank Aaen (EL):

Jeg synes, at Socialdemokratiet har været meget fremme i skoene for at få forbudt klyngebomber, og derfor undrer det mig meget, at vi her i dag skal høre Socialdemokratiets ordfører stå og foreslå, at man støtter regeringens linje og herunder altså begynder at tale om, at Danmark kan beholde og bruge klyngebomber, bare de civile tab er af acceptabel størrelse.

Jeg må indrømme, at jeg synes, at det er et skred i den forkerte retning, for det her gælder om at presse regeringen til at gå endnu længere, end den er villig til, men ved at gå med på sådan et forslag til vedtagelse om acceptable civile tab, har man i virkeligheden solgt ud af sine principper. Kan jeg ikke få en forklaring på, hvorfor Socialdemokratiet har foretaget det skred?

Kl. 13:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:25

John Dyrby Paulsen (S):

Jo, det kan hr. Frank Aaen meget vel få. Nu er det jo ikke muligt at presse regeringen til noget, den ikke vil, for den sidder med et klart flertal, et VKO-flertal, og det ved hr. Frank Aaen udmærket.

Derfor er det her et spørgsmål om, hvor langt vi kan komme med at nå hinanden. Jeg så meget gerne, at vi indførte et totalt forbud mod klyngeammunition i Danmark. Regeringen har en anden opfattelse, og vi har mødt hinanden på midten. Jeg synes, at vi fået flere ting med i det her, nemlig at regeringen nu arbejder for et internationalt forbud mod den her type klyngeammunition, og at Folketinget skal inddrages, hvis Danmark skal bruge klyngeammunition, og

det kan jeg ikke forestille mig vil ske, altså at vi vil bruge klyngeammunition.

Så vi er gået med til det her, fordi vi ser det som et skridt på vejen hen imod et totalforbud mod klyngeammunition, og jeg tror, at vi får det; jeg tror, at vi vil stå om 5 år og sige: Det her gik på samme måde som med landminerne. Vi får et internationalt forbud. Det kan godt være, at jeg tager fejl, men jeg tror, at vi er på vej mod det, og det her er et skridt på vejen, og derfor tager vi dette skridt.

Kl. 13:26

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:26

Frank Aaen (EL):

Det er måske i virkeligheden Socialdemokratiets grundlæggende problem i øjeblikket, nemlig at de hele tiden bøjer sig ind mod regeringens linje, så vælgerne har svært ved at se forskel på Socialdemokratiet og regeringen.

Det, der var brug for her, var jo, at det fra et stort antal partier i dag blev sagt så klart og tydeligt som muligt til regeringen, at man skulle gøre som i Norge og naturligvis arbejde for et internationalt forbud, men samtidig gennemføre et nationalt forbud.

Jeg kan ikke forstå, at Socialdemokratiet synes, at det er et godt skridt på vejen at være med til at godkende, at Danmark skal blive ved med at have klyngebomber, for det er jo lige præcis at gå den modsatte vej af at lægge maksimalt pres, også internationalt.

Kl. 13:27

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:27

John Dyrby Paulsen (S):

Det er jeg ikke enig i – det tror jeg faktisk ikke at det er. Jeg tror, at den rigtige vej at gå er forhandlingsvejen. Det er gradvis at tage det ene skridt efter det andet. Man kan godt som hr. Frank Aaen stille sig ud på sidelinjen og råbe op om, at det her ikke er godt nok, og at vi vil have noget, der er meget bedre. Det er fair nok, men det er bare ikke Socialdemokratiets måde at gøre tingene på, og det har det aldrig været.

Vi har opnået kæmpe resultater i det her samfund ved at gå forhandlingens vej, ved stille og roligt at tage det ene skridt efter det andet. Det gør vi også i den her sag, og det bliver vi ved med, og vi får også resultaterne ved det.

Kl. 13:27

Formanden:

Så er det fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Pernille Frahm (SF):

Tak. Jeg undrer mig også over, hvad der er sket, siden vi havde den her debat sidste år. Jeg kan se, at det er en ny ordfører for Socialdemokratiet, der står deroppe, og det er så også en ny ordfører for SF, men politisk set står SF, hvor vi stod sidste år, og vi arbejder stadig for de samme principper, som Socialdemokratiet også arbejdede for sidste år. Så jeg er fuld af forundring. Hvad er der dog sket på det år, ud over at det er en ny person, der står deroppe? Det, som hr. Dyrby Paulsen siger ikke er Socialdemokratiets linje, var Socialdemokratiets linje sidste år; da var Socialdemokratiet med til at arbejde for et forbud, det er de ikke nu. Vi er trådt et skridt tilbage. Hvad er der dog sket i det parti?

Kl. 13:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:28

John Dyrby Paulsen (S):

Det, der er sket, er jo netop, at vi har fået ordet forbud ind i det her forslag til vedtagelse. Hvis man ser på regeringens rapport fra den 1. april, så står der i virkeligheden, at regeringen vil arbejde for en balanceret international aftale. Det synes jeg ikke er stærkt nok. Så derfor har vi fået indført ordet forbud, og det er et internationalt, juridisk bindende forbud. Det synes jeg er et skridt på vejen.

Vi kunne godt blive enige om, at der er ting, der kunne blive bedre i det forslag til vedtagelse, men sådan er det parlamentariske arbejde. Vi giver lidt, og vi får lidt. Vi må bare sige, at vi kom så langt, vi kunne i den her omgang, og det er et skridt på vejen mod det mål, vi har, nemlig et totalt internationalt forbud.

Jeg kunne godt ønske mig, at vi kom hurtigere derhen, men jeg må bare konstatere, at situationen i øjeblikket ikke er til det, og så vælger vi altså den løsning at arbejde effektivt, stille og roligt for det, vi gerne vil.

Kl. 13:29

Formanden:

Det er fru Pernille Frahm for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:29

Pernille Frahm (SF):

Jamen hr. John Dyrby Paulsen ved jo lige så godt som jeg, at det, der står i det forslag til vedtagelse, er, at man vil arbejde for et forbud mod nogle typer af klynge våben, mens man vil blive ved med at bruge andre. Det er jo det, der står. Sådan var det ikke sidste år, da vi diskuterede det her. Det er det, jeg gerne vil vide: Hvordan kan det være, at Socialdemokratiet nu pludselig synes, det er helt o.k. med den linje, regeringen i virkeligheden hele tiden har villet have, nemlig at nogle typer lader man udgå, på betingelse af at man får lov at beholde dem, man gerne vil bruge?

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

John Dyrby Paulsen (S):

Det her er jo netop en parlamentarisk forhandling. Jeg kunne godt tænke mig, at vi sagde: Vi bruger ikke nogen som helst. Det er derfor, vi har sagt, at det skal forelægges Folketinget. Folketinget, partierne bag ved det her forslag til vedtagelse, skal være enige om, at vi skal bruge klyngeammuniton, og det har jeg svært ved at forestille mig.

Derfor ser jeg ikke noget problem, når vi har den sidste bemærkning med, nemlig at hvis Danmark skal anvende klyngeammuniton, skal det vedtages i det her Folketing, og det skal forelægges særskilt for Folketinget. Den formulering er jeg tryk ved, for så er Socialdemokratiet med i den kreds. Vores holdning til klyngeammuniton er: Vi vil ikke vide af det. Og den holdning tror jeg også alle andre kender til.

Kl. 13:30

Formanden:

Det er hr. Ib Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:30

Ib Poulsen (DF):

Det var en meget smuk indledning, som hr. John Dyrby Paulsen kom med. Det indre billede kom frem, hvor man sidder på terrassen og nyder, at de små børn leger ude på græsset; der er ingen krig, og der er fred i verden.

Men det, der får mig til at spørge hr. John Dyrby Paulsen, er, at han siger, at han helst så, at man afstod fra at bruge klynge våben. Men det er jo kendt, at der ikke rigtig er noget alternativ til klynge våben i øjeblikket. Så er mit spørgsmål til ordføreren: Hvad har ordføreren tænkt sig, at man skal bruge i stedet for de våben, man har i

dag? For de har jo nogle fordele frem for andre ting.

Kl. 13:32

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:31

Kl. 13:31

John Dyrby Paulsen (S):

Skulle vi ikke starte med at konstatere, at Danmark aldrig nogen sinde har brugt klyngeammunition, og skulle vi ikke starte med at konstatere, at der er et arbejde i gang? Alle er jo enige om, at kan vi finde nogle bedre alternativer, gør vi det. Det er jo også det, der står i regeringens rapport, og det er jeg glad for bliver understreget. Og det er også det, der lå i ministrenes redogørelse her.

Jeg synes ikke, at vi skal stå her og begynde at definere, hvad man så skal bruge i stedet for, hvis man ikke skal bruge det. Det må være op til eksperterne i hæren og i forsvaret, jeg har ikke løsningen på det.

Det, vi bare hæfter os ved, er, at der ikke skal ske skader på civile, hvis vi kan undgå det. Og så kan vi senere tage en diskussion om, hvad uacceptable skader på civile er. Jeg konstaterer, at der er et arbejde i gang for at udfase den her type ammunition. Det er jeg glad for. Det er blot et skridt på vejen, men det er altså ikke endemålet for Socialdemokratiet. Endemålet er, at vi slet ikke bruger den her type ammunition.

Kl. 13:31

Formanden:
Hr. Ib Poulsen.

Kl. 13:31

Ib Poulsen (DF):

Det andet spørgsmål stiller jeg, fordi hr. John Dyrby Paulsen sagde til SF's ordfører, at grunden til, at man var gået med, var, at det skulle forelægges Folketinget, hvis man skulle bruge det her. Og når jeg læser forslaget til vedtagelse, står der jo, at man skal inddrage Folketinget. Det betyder jo, så vidt jeg kan læse, ikke at det skal vedtages i Folketinget, men at det kan nøjes med at komme i Nævnet. Er det ikke rigtigt forstået?

Kl. 13:32

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:32

John Dyrby Paulsen (S):

Jo, det er fuldstændig korrekt forstået. Der står »inddragelse af Folketinget« i vedtagelsen. Og det betyder, at det i en situation, hvor det skal gå hurtigt, vil kunne gå over Det Udenrigspolitiske Nævn. Det er fuldstændig korrekt.

Formanden:

Vi siger tak til hr. John Dyrby Paulsen. Næste ordfører er hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Sidste år i maj måned havde vi en næsten tilsvarende debat som den, vi har i dag. Da mundede det ud i en vedtagelse, som indeholdt et led om, at regeringen vil fortsætte den hidtidige indsats i alle internationale fora for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod alle former for klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile.

Den anden del, som blev vedtaget sidste gang, var, at Folketinget opfordrede regeringen til så vidt muligt inden udgangen af november 2007 at gennemføre en analyse af de samlede fordele og ulemper, der vil være ved en eventuel indførelse af et nationalt dansk moratorium, altså et forbud vedrørende alle former for klyngeammunition. Det er så den undersøgelse, som er kommet frem i mellemtiden, og som i mine øjne er et skridt i den retning, som vi jo alle sammen vil gå. Den undersøgelse var der mange partier der var enige om vi skulle have, og nu foreligger så resultatet af undersøgelsen.

På baggrund af den undersøgelse har regeringen jo spillet ud med syv punkter, som går i den retning, som alle gerne vil. Og det vil jeg tillænge, at der var bred enighed sidste gang, og at regeringen samarbejder. Blandt de syv punkter har man jo helt konkret fra regeringens side afstået fra brugen af klyngeammunition uden særskilt inddragelse af Folketinget. Så det er det, man opnår ved samarbejde, og det var det, som hr. John Dyrby Paulsen læste op fra forslaget til vedtagelse.

Desuden er der et andet helt konkret punkt, nemlig at Danmark udfaser klyngeammunitionen af den type, der hedder DM 662, selv om den er selvdestruerende, men knap så god eller pålidelig som den, der hedder 642. Så her udfaser vi konkret en type, som vi havde før, og det er på baggrund af den analyse, som blev vedtaget sidste år. Og så undersøger vi muligheden for inden for en tiårig periode, dvs. maks. 10 år, som jeg læser det, at erstatte den tilbageværende klyngeammunition med visse alternativer, så vi forhåbentlig kan undgå den.

Desuden er der punkter om, at vi vil sikre, at dansk klyngeammunition lever op til den internationale regulering, som jo også skal skærpes.

Der er et punkt, der siger, at vi vil arbejde aktivt for den internationale regulering, og det er også et skridt i den rigtige retning, som gør, at vi kan gå hen og få udfaset al brug af klyngeammunition.

På det internationale plan vil vi arbejde netop for en forsvarlig balance mellem dels det militære behov og dels de potentielle humanitære følger af klyngeammunition, som vi jo desværre må konstatere findes. Så vil vi arbejde for en international aftale om, at det upålidelige og upræcise udføres hurtigst muligt. Det synes jeg er et godt resultat af det kompromis og det forslag til vedtagelse, der ligger fra de fem forligspartier plus løsgængerne fru Gitte Seeberg og fru Pia Christmas-Møller.

Så alt i alt synes jeg, at der her er en god vedtagelse, som vi i hvert fald i Venstre kan anbefale, og som vi jo selvsagt stemmer for.

Kl. 13:36

Formanden:

Der er korte bemærkninger. Den første er fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:36

Frank Aaen (EL):

Jeg synes faktisk, at det er rystende at høre først fra udenrigsministeren, så fra forsvarsministeren og nu fra Venstres ordfører, at regeringen faktisk mener, at klyngebomber er en god ting; at klyngebomber er anvendelige på trods af de enorme skader på civile, som vi har set hver eneste gang, der er anvendt klyngebomber. Hvor de militære mål med at bruge klyngebomberne er meget dårligt belyst, er de civile, omfattende, katastrofale skader meget veldokumenterede. Og så står man alligevel her i dag og siger, at klyngebomber er en god ting.

Kunne vi ikke lige få at vide, om alle klyngebomber er en god ting? Skal vi bare acceptere at bruge klyngebomber, eller skal vi arbejde for at udfase klyngebomber af alle typer internationalt?

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Karsten Nonbo (V):

Hr. Frank Aaen hører det, hr. Frank Aaen vil høre. Det er jo klart, at ingen former for våben overhovedet er en god ting. Der er desværre somme tider et uhensigtsmæssigt behov for at bruge våben. Selv bue og pil er jo ikke en god ting, medmindre man bruger bue og pil til jagt. Håndgranater er ikke en god ting. Atombomber

er ikke en god ting. Men det er desværre sådan, at man i lande, hvor der er krig, bruger våben, og så må man finde et niveau, der gør, dels at våbnene er tilstrækkelige og nødvendige, dels at man i gåseøjne ikke skyder over målet forstået på den måde, at man bruger et kraftigere våben end nødvendigt.

Her er det, at klyngeammunition f.eks. kan bruges. Hvis jeg må give et eksempel, så kan den jo bruges der, hvor fjenden er ved at bortsprænge en dæmning, og at bortsprænge dæmningen vil måske betyde oversvømmelse af en stor dal, hvor mange mennesker vil drukne osv. Anvender man en kæmpestor bombe, går man jo egentlig fjendens ærinde, for når man bortsprænger fjenden, bortsprænger man også dæmningen. Der kan et lavere magtmiddel som f.eks. klyngeammunition være med til, at man kun rammer soldaterne og ikke dæmningen.

Kl. 13:38

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:38

Frank Aaen (EL):

Man kan altid komme med sådan nogle helt irrelevante sammenligninger eller nogle meget tænkte eksempler. Der, hvor vi har set klyngebomber blive brugt sidst i stort omfang, var i Libanon. Der dør der jævnligt børn på grund af de klyngebomber, der er blevet smidt. Man regner med, at der måske ligger flere hundredtusinde bomber. Vi ved, at englænderne har brugt dem i Basra i Irak. Vores allierede brugte dem altså i virkeligheden mod en civilbefolkning, for de ramte civile.

Er det i orden at bruge klyngebomber f.eks. i nærheden af et byområde? Det er jo det, det drejer sig om. Det er jo ikke noget med en eller anden dæmning et sted, man kunne tænke sig til. De her er jo nogle, der bliver brugt i praksis, og man dør af det. Som vi hørte fra forsvarsministeren, er muligvis op til 98 pct. af alle, der dør af klyngebomber, civile, det er børn. Er det det, man synes er i orden?

Kl. 13:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:39

Karsten Nonbo (V):

Nej, men det er jo også det, hele debatten drejer sig om. De, der blev anvendt i Libanon, var formentlig dem, der hedder M 85, altså dem, der ikke var selvdestruerende, og som blev liggende ude, og som anrettede – det anerkender vi – stor

skade efterfølgende. Derfor er det jo også den type, der fuldstændig skal udfases. Vi har i øvrigt aldrig haft den type i Danmark. Ud over at vi aldrig har brugt klyngevåben, har vi heller ikke haft den type. Og nu tager vi den type, som er endnu mindre farlig, og udfaser også den. Og så er det lidt urimeligt, at hr. Frank Aaen bliver ved med at snakke om en type, som vi aldrig har haft, og som vi selv arbejder kraftigt på man ikke skal have internationalt – som skal udfases. Det er jo det, hele debatten drejer sig om. Det kan jo ikke nytte noget, at man låser sig fast i et hjørne og vil have afskaffet noget, vi ikke har, og så stadig væk i sin stædighed ikke deltager i den debat, der drejer sig om at afskaffe noget, som vi har, og som vi kan afskaffe.

Kl. 13:40

Formanden:

Så er det fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Pernille Frahm (SF):

Men så lad os snakke om den, vi har, og den, som vi tilsyneladende vil beholde, nemlig den, der hedder DM 642. Er ordføreren bekendt med, at de nordmænd, som står bag den undersøgelse, som Danmark bygger sine egne konklusioner på, har taget afstand fra den måde, Danmark har brugt konklusionerne på? Med andre ord: De mener ikke, vi kan vurdere, at den her bombe er mere sikker, og at der er en lavere fejlprocent. De mener, at det er en fejlvurdering. De mener ikke, at den undersøgelse viser det. Er ordføreren bekendt med det?

Kl. 13:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:41

Karsten Nonbo (V):

Ordføreren er da bekendt med, at der er forskellige udlægninger af det. Der er jo også en dansk udlægning, der siger, at fejlprocenten er under 0,1. Der er en forskel, det må vi sige, og derfor er vi jo også i den situation, at vi nu vedtager noget, efter at hr. John Dyrby Paulsen har fremsat et forslag til vedtagelse, som reelt siger, at vi vil fratage vores generaler eller andre den byrde, det er at måtte diktere klyngevåben ud af ammunitionsskabet, fordi det i stedet skal foregå, efter at Folketinget er inddraget. Så det er derfor, at vi går et skridt i den retning.

Men nordmændene har én påstand, vi har en anden, og sandheden ligger formentlig et sted midt imellem.

Formanden:

Fru Pernille Frahm.

Kl. 13:41

Kl. 13:42

Pernille Frahm (SF):

Sandheden er et meget stort ord. Men kontante undersøgelser viser, at regeringens argumenter ikke holder. Der er ikke nogen som helst undersøgelser i realistiske omgivelser, der viser, at fejlprocenten er så lav, som regeringen mener. Hvis man undersøger den på en fodboldbane i stille vejr, kan det være, at man kommer ned på en meget, meget lav fejlprocent, men alle undersøgelser, der er lavet i realistiske omgivelser, viser noget ganske andet.

Så er det ikke lidt underligt at sammenligne det her våben med bue og pil, som jeg hørte ordføreren gøre – at bue og pil også er noget skidt, og at alle våben er noget skidt, og at det derfor alt sammen sådan er ét fedt? Er der ikke en smule forskel på bue og pil og på klyngevåben, som vi ved fortrinsvis rammer civile – og heraf fortrinsvis børn?

Kl. 13:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:42

Karsten Nonbo (V):

Jeg må først rose forespørgeren og sige, at det var det mest konkrete spørgsmål, jeg har hørt længe, netop om der er forskel på bue og pil og klyngeammunition, for det er der da. Så det var et godt og relevant spørgsmål.

Men mit svar er, at vi som middel er nødt til at bruge de våben, som gør, at vi med mindst mulig skade kan nå det mål, vi skal nå, og det er der, at den klyngeammunition altså er bedre end det, jeg også nævnte, nemlig atomvåben og større bomber. Så derfor har vi det valg, at vi vil bruge den, kan man sige, når den er nødvendig. Eller rettere: Vi har vedtaget, at det er noget, vi tager en debat om i hvert fald i Det Udenrigspolitiske Nævn, inden det kommer så vidt. Så i mine øjne har vi jo rent faktisk taget beslutningen fra generalerne og lagt den ind til politikerne. Og så tager vi debatten, og den dag, det bliver aktuelt, kan man jo også tage den debat, og der kan man være blevet klogere i mellemtiden.

Kl. 13:43

Formanden:

Der er ikke flere, der har ønsket ordet for en kort bemærkning. Tak til hr. Karsten Nonbo. Næste ordfører er hr. Ib Poulsen.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Ib Poulsen (DF):

På baggrund af den af de to ministerier udarbejdede analyse af fordele og ulemper ved en eventuel indførelse af et nationalt midlertidigt stop – altså et moratorium – for alle former for klyngeammunition, har vi nu denne hastespørgsmål. Jeg takker for, at vi kan få denne forespørgsmål på baggrund af analysen.

Det er væsentligt at få skabt international omtale af dette meget effektive krigsvåben, som dog desværre også har mange dårlige følgeegenskaber. Et klyngevåben består af op til snevevis af mindre sprængladninger, som er anbragt i en beholder. Våbnet kan enten afskydes som granater eller kan nedkastes fra fly, og minibomberne spredes over et større område. Det er et våben, der er udviklet til at kunne rette angreb mod en fremtrængende styrke bestående af pansrede køretøjer med infanteri.

Til dette formål er klyngevåbenet meget effektivt. Efter at våbnene er blevet afskudt, sker der så desværre det, at en del af disse minebomber ikke eksploderer, men kommer til at ligge rundt omkring som ikkedetonerede miner. Fejlprocenten kan være høj, helt op til 10 pct., som det er set i krigen mellem Israel og Libanon, men normalt ligger procenten under de 2.

Beklageligvis sker der så efterfølgende det, at disse minibomber bliver fundet lang tid efter krigssituationens ophør, og at mange civile, ikke mindst børn, mister livet eller bliver såret.

Klyngevåbnene er blevet anvendt mange steder siden udviklingen af våbnene; de blev allerede anvendt i Vietnamkrigen, senere i Afghanistankrigen, i Golfkrigen, i Balkankrigen, i krigen i Tjetjenien og senest altså i krigen mellem Libanon og Israel. I Vietnam og i Cambodja er små ueksploderede bomber stadig et problem her 30 år efter krigsafslutningen. Såvel Israel som Libanon er med rette blevet kritiseret for at have anvendt dette uberegnelige klyngevåben i deres seneste indbyrdes krig.

Dansk Folkeparti støtter regeringens holdning, nemlig at anvendelse af klyngevåben bør standses eller i hvert fald begrænses, idet man udmærket kan sammenligne dem med landminer, og vi anerkender den indsats, som regeringen har ydet for at få skabt en international modstand mod våbnene. Allerede i 2004 besluttede regeringen og Dansk Folkeparti, at Danmark skal arbejde for et internationalt juridisk bindende forbud mod de farligste klyngevåben.

Der er flere årsager til, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte et moratorium. For det første er det meget vigtigt, at man ikke skærer alle klyngevåben over én kam. Det er nemlig sådan, at flere af de allerede eksisterende klyngevåben er selvdestruerende, og det vil sige, at de dele af dem, der ikke detonerer allerede ved nedslaget, destruerer sig selv. Vi skal for det andet heller ikke fraskrive os støtte fra og samarbejde med allierede, der besidder og anvender klyngevåben. Der kan ligeledes være situationer, hvor netop klyngevåben vil være den mest skadevoldende ammunition, som kan anvendes til at løse en nødvendig militær opgave og have mindst mulig utilsigtet skadevirkning på civilbefolkningen og infrastrukturen.

DF mener, at Danmark fortsat skal arbejde på, at der både nationalt og internationalt etableres en situation, hvor alle former for klyngeammunition, som forvolder uacceptabel skade på civile, udfases. Og det hilses velkommen fra Dansk Folkepartis side, at regeringen vil udfase DM 662, som er den mest upålidelige model, vi har på lager.

Dansk Folkeparti kan tilslutte sig forslaget til vedtagelse, der er en sammenfatning af den konklusion, som er i analysen.

Kl. 13:47

Formanden:

Ja tak. Så er der ønsker om korte bemærkninger, først fra fru Pernille Frahm.

Kl. 13:48

Pernille Frahm (SF):

Socialdemokratiets ordfører mente jo, at Socialdemokraterne havde fået afgørende indflydelse nu, hvad angik linjen i forhold til klyngebomber; det må da være rigtig irriterende for støttepartiet Dansk Folkeparti. Derfor kunne jeg da godt tænke mig at høre, hvordan ordføreren for Dansk Folkeparti vurderer den indflydelse. Har Socialdemokraterne virkelig flyttet linjen nu? Har de taget afgørende indflydelse fra Dansk Folkeparti og flyttet den over til Socialdemokraterne?

Kl. 13:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:48

Ib Poulsen (DF):

Det er da et rigtig godt spørgsmål. Nu er det jo sådan, at man, når man forhandler, forsøger at finde et kompromis, og her er altså et kompromis, som ikke mindre end seks partier ud af Folketingets otte partier kan tilslutte sig. Så om den

ene eller den anden har fået afgørende indflydelse på det her er svært at sige. Vi har haft en forhandling om det, og resultatet er det, som fru Pernille Frahm kan se i forslaget til vedtagelse.

Kl. 13:49

Formanden:

Det er fru Pernille Frahm for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 13:49

Pernille Frahm (SF):

Jeg tænker især på den sidste del af Socialdemokraternes argumentation, nemlig at Folketinget ville blive inddraget. Der hørte jeg også, at hr. Ib Poulsen var ude for lige at præcisere det lidt. Jeg vil bare høre ordføreren, om vi ikke kan blive enige om, at det i virkeligheden ikke gør nogen stor forskel i forhold til, hvordan status quo er. Tror ordføreren ikke, ligesom jeg gør, at man i sidste ende ville inddrage Folketinget alligevel, altså orientere Nævnet i sådan en situation, hvis man begyndte at anvende klyngebomber?

Kl. 13:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:49

Ib Poulsen (DF):

Det er jo op til spørgeren at vurdere, om man synes, at der bliver mere indflydelse til Socialdemokratiet i det her spørgsmål. Det er jo svært for mig at vurdere. Jeg henviser til det forslag til vedtagelse, vi har skrevet, om at Folketinget inddrages. Det støtter vi fuldstændig, og så er det jo op til Nævnet at vurdere det, hvis vi skulle komme ud for en situation, hvor klyngevåben skal anvendes, altså at man så trækker i arbejdstøjet.

Kl. 13:50

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Frank Aaen (EL):

Nu kan jeg forstå, at Dansk Folkeparti næsten er begejstret for eksistensen af klyngebomber, for muligheden for at kunne bruge klyngebomber.

Vil Dansk Folkepartis ordfører lige bekræfte, at alle de steder, hvor klyngebomber er brugt i praksis – i Vietnam, i Afghanistan, i Libanon, i Irak, i Kosovo – har de påført civilbefolkningen katastrofale skader? Man regner med, at ca. 98 pct. af alle, der dræbes af klyngebomber, er civile, heraf er en meget stor andel børn.

Vil Dansk Folkepartis ordfører bekræfte det og bekræfte, at når man ser uvildige undersøgelser, taler de om 20-35 pct. ueksploderede bom-

ber, og når man ser, hvad der i praksis er sket i Sydlibanon med såkaldte selvdestruerende bomber, er fejlprocenten i hvert fald på 10? Er det det, Dansk Folkeparti synes er acceptabelt, og er det derfor, man skal forsvare det her våben?

Kl. 13:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:51

Ib Poulsen (DF):

Det er et typisk eksempel på, at Enhedslisten ligesom skærer tingene over én kam. Det gør vi ikke i Dansk Folkeparti.

Nu står ordføreren og sammenligner med krigen i Vietnam. Da var klyngeammunition, så vidt jeg ved, ikke så udviklet, som den er i dag, og den var behæftet med store fejl. Det er den jo ikke i dag. Man er kommet meget tættere på en multolerance.

Så var der flere spørgsmål i bemærkningen: Om vi var glade for klyngeammunition? Vi anerkender, at der i øjeblikket ikke er alternativer til klyngevåben. Klyngevåben har, hvilket også Venstres ordfører var inde på, nogle fordele, som andre våben i dag ikke har. Der kommer muligvis om 8-10 år andre våben, som kan bruges i stedet for klyngevåben, det ved vi ikke. Men så længe vi ikke har andre, er vi glade for dem, vi har i øjeblikket.

Kl. 13:52

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Ib Poulsen. Næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Da det lykkedes at få denne debat igennem, da det lykkedes os at få lov til at få den, synes jeg, det var en god ting og en udvikling til det bedre. Nu ved jeg ikke rigtig, hvad jeg skal mene om det, fordi det ser ud til, at i hvert fald Socialdemokraterne tager et voldsomt skridt baglæns i denne sag, og det er ikke til glæde for nogen.

Klyngeammunition er våben, der medfører unødigt skade, især på civile. Og selv om fejlprocenten på nogle typer våben er lavere end for andre, er det jo sådan, at når testene bliver lavet under reelle forhold, er fejlprocenten alligevel så stor, at selv regeringen har sagt, at den er uacceptabel. Nu kan jeg se, at ministeren har travlt med at snakke med nogle andre. Jeg håber, han alligevel hører med et halvt øre, hvad jeg siger,

for selv en lille fejlprocent betyder jo, at når der efterfølgende skal mineryddes, og det skal der jo, så vil man være nødt til at lave de samme sikkerhedsforanstaltninger for minerydderne, som man gør, når der er en lille fejlprocent. Så de efterladte våben er stadig en trussel, der kræver de samme omkostninger, som de gør, hvis de ikke har en sikkerhedsselvsprængningsmekanisme.

Så har jeg forstået, at et af argumenterne er, at vi får problemer med vores allierede under internationale aktioner. Det er der ingen af os der bryder os om at vi skal få. Men jeg kan ikke forstå, at den danske regering ikke er i stand til at stille sig lige så tydeligt over for sine allierede, som det er lykkedes for den norske regering at gøre, hvorfor det ikke er lykkedes for den danske regering at være lige så tydelig i denne sag, som f.eks. den tyske regering er. Tyskland har jo taget fuldstændig afstand fra at have klyngevåben. Og når vi snakker om vores soldaters sikkerhed, må man sige, at sikkerheden jo også hænger sammen med det projekt, som selv Dansk Folkeparti er begyndt at forstå er vigtigt, nemlig at vinde hearts and minds, og det gør man jo ikke, når man anvender våben, som fortrinsvis slår civile, heraf fortrinsvis børn ihjel.

Nu kan jeg forstå, at det andet argument så også er, at de store producenter og de store brugere af de her våben ikke er med på et forbud. Der vil jeg så gerne minde om en statsminister, der i en grundlovstale for nogle år siden sagde, at i kampen mellem demokrati og diktatur skal vi altid være at finde på den rigtige side. Dengang handlede det ikke om, hvorvidt det var store demokratier eller små diktaturer eller omvendt, og egentlig burde de principper vel være fundamentale. Det handler vel ikke om, hvor store ens modstandere er, men hvor store ens principper er. Hvorfor skal Danmark stille sig på den forkerte side af linjen i denne sag mellem dem, der kæmper mod klyngevåben, og dem, der kæmper for at beholde dem? Hvor er Danmark henne? Hvorfor kan man ikke gøre, som Tyskland gør? Hvorfor kan man ikke gøre, som Norge gør?

Jeg er meget ærgerlig over, at Socialdemokraterne har ladet sig besnakke. Vi har jo aldrig nogen sinde anvendt klyngevåben – aldrig nogen sinde. Så det, Socialdemokraterne har fået, er en garanti for, at hvis vi gør det endnu ringere, end vi gør det nu i denne sag, vil Nævnet blive orienteret. Jeg tvivler på, om det overhovedet i praksis vil kunne lade sig gøre på den måde, at

det vil give mening. Forestiller man sig, at inden man reagerer akut på en eller en situation – for det at bruge klyngebomber er vel ikke noget man går og planlægger, så det er vel en situation – så indkalder man Nævnet, sådan at det 10 min. før, man anvender disse våben, får en orientering, og Socialdemokraterne får lov til at sige: Hov hov, det går vi jo ikke med til, ved I nok.

Jeg synes, man er blevet snydt, og jeg synes, at det er ærgerligt, at man har ladet sig snyde i denne sag, og derfor er denne debat lidt ærgerlig.

Kl. 13:56

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Og der er også et forslag til vedtagelse, som fru Pernille Frahm meget gerne vil læse op. Vi servicerer medlemmerne, derfor er der adgang til at læse et forslag til vedtagelse op.

Kl. 13:57

Pernille Frahm (SF):

Så vil jeg gerne (på vegne af SF og Enhedslisten) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Da klyngeammunition påfører civile helt uacceptable lidelser, og da undersøgelser påviser klyngeammunitionens manglende pålidelighed, pålægger Folketinget regeringen

- at fremlægge forslag om et nationalt forbud mod produktion, salg, køb, import, eksport, anvendelse og opbevaring af klyngeammunition og
- at arbejde for et internationalt juridisk bindende forbud mod alle former for klyngeammunition.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 49).

Kl. 13:57

Formanden:

Der er som sagt stillet følgende forslag til vedtagelse:

»Da klyngeammunition påfører civile helt uacceptable lidelser, og da undersøgelser påviser klyngeammunitionens manglende pålidelighed, pålægger Folketinget regeringen

- at fremlægge forslag om nationalt forbud mod produktion, salg, køb, import, eksport, anvendelse og opbevaring af klyngeammunition, og

– at arbejde for et internationalt juridisk bindende forbud mod alle former for klyngeammunition.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 49).

Også dette forslag vil indgå i de videre forhandlinger.

Så er der ønske om korte bemærkninger. Den første er fra hr. Morten Helveg Petersen.

Kl. 13:58

Morten Helveg Petersen (RV):

Tak for det. I Det Radikale Venstre synes vi også, at klyngeammunition er noget forfærdeligt noget, det tror jeg at vi sammen med SF ser meget ens på et langt stykke hen ad vejen. Af samme grund har det været god læsning for os at se den her analyse, som jo kom til efter den sidste spørgselsdebat, vi havde i Folketinget. Jeg skal bare bede SF's ordfører om at bekræfte, at der som følge af analysen lægges op til at udfase dansk klyngeammunition af typen DM 662 for nu at blive i teknikken, at destruere alle disse såkaldte bomblets, altså at en af de ting, der er sket siden sidste gang, vi diskuterede her i Folketinget, er, at der nu med forslaget til vedtagelse lægges op til konkret at udfase dansk klyngeammunition af typen DM 662. Er det ikke en god ting?

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Pernille Frahm (SF):

Jo, men det er jo ikke en ny ting. Det var jo allerede på bedding, da vi diskuterede det sidste år. Sidste år diskuterede vi jo allerede, at det drejede sig om typer af klyngeammunition, som forøver unødigt skade, og dengang var man allerede inde på, at der var flere forskellige typer, man havde liggende på lager i det danske forsvar, og at dem ville man kigge på. Der er ikke sket noget nyt – der er ikke sket noget nyt i forhold til sidste år.

Kl. 13:59

Formanden:

Hr. Morten Helveg Petersen.

Kl. 13:59

Morten Helveg Petersen (RV):

Nu vil jeg ikke beskyldte ministerierne for enten at tilbagedatere eller lave science fiction. Der står den 1. april 2008 på den analyse, jeg har i hånden her, og de konklusioner, der lægges op til med forslaget til vedtagelse i dag, er dels at udfase dansk klyngeammunition af typen DM

662, dels i øvrigt inden for en 10-årig periode at erstatte den tilbageværende danske klyngeammunition med alternative ammunitionstyper.

Jeg synes udmærket, at vi kan have en diskussion om, hvorvidt 10 år er for lang tid eller for kort tid, helt fint. Men fru Pernille Frahm må da acceptere og konstatere og kvittere for, at der med analysen og forslaget til vedtagelse i dag sker reelle fremskridt i forhold til den vigtige diskussion, vi har om klyngeammunition.

Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:00

Pernille Frahm (SF):

Jeg kan godt forstå, at hr. Morten Helveg Petersen har brug for at finde et rigtigt halmstrå et eller andet sted. Jeg synes, det er et tyndt et, han har fundet der, for samtidig med at regeringen gør det, som regeringen hele tiden har villet gøre, bevarer man jo også den type af klyngebomber, som er lige så skadelige – som er *lige så skadelige*. Og det støtter hr. Morten Helveg Petersen.

Kl. 14:00

Formanden:

Så er det hr. John Dyrby Paulsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:01

John Dyrby Paulsen (S):

Undskyld ventetiden, men det er vi ikke selv herrer over her, det er teknikken, der driller en gang imellem.

Jeg vil godt kvittere for fru Pernille Frahms ordførertale. I virkeligheden har vi jo mere eller mindre det samme mål, nemlig et internationalt forbud, men der, hvor jeg sådan bliver lidt betænkelig, er, når fru Pernille Frahm siger, at nu har Socialdemokratiet fået klarlagt det i teksten i det her forslag til vedtagelse, nemlig at Folketinget skal inddrages særskilt, når vi snakker klyngeammunition. Men det blev ligesom negligeret, det betyder ikke noget. Men hvad er forskellen på det og så et forbud? Der er jo ikke nogen forskel. Hvis fru Pernille Frahm mener, at vi alligevel ikke i Danmark vil anvende klyngeammunition, er det ligegyldigt, om Folketinget skal inddrages eller ej, så er det også ligegyldigt med et forbud eller ej. Resultatet vil være det samme. Er vi ikke enige om, at det er et væsentligt skridt fremad, at Folketinget nu skal inddrages, før det på nogen måde kommer på tale at anvende klyngeammunition, og at den kreds, der er bag forslaget til vedtagelse, skal være fuldstændig

enig? Er det ikke et væsentligt fremskridt i forhold til tidligere?

Kl. 14:02

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:02

Pernille Frahm (SF):

Det var meget, meget snørklet, noget med, at det var lige meget med et forbud, fordi det var lige meget, om man blev inddraget eller et eller andet. Til det må jeg sige, at det ikke er lige meget med et forbud. Det er ikke lige meget, om Danmark sætter sig på den side af stregen, der hedder: Vi arbejder for et forbud. Det er ikke lige meget. Det er ret væsentligt, og det er faktisk rigtig, rigtig ærgerligt, at vi ikke engang kan samle oppositionen i det her Folketing om sådan en linje. Det er rigtig, rigtig ærgerligt.

Når jeg siger, at jeg ikke tror, det har den store betydning, at hr. John Dyrby Paulsen får at vide i Det Udenrigspolitisk Nævn, at nu har man tænkt sig at bruge klyngebomber, så er det, fordi jeg tvivler på, at Danmark vil gøre det. Det må jeg indrømme. Jeg tvivler på, at Danmark overhovedet vil bruge klyngebomber. Men det er jo ikke det samme som, at Danmark også er med til at arbejde for et globalt forbud. Det jo det, vi snakker om.

Kl. 14:03

Formanden:

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 14:03

John Dyrby Paulsen (S):

Tak, det gik noget hurtigt. Så forstår jeg ikke, at SF ikke kan gå med på forslaget til vedtagelse, for der står jo netop, at man skal arbejde hurtigt og aktivt for et internationalt forbud. Det er jo det, vi alle har som mål, men nu siger SF, at det ikke kan bruges til noget, fordi det ikke er det, vi vil. Men det er jo netop det, der står, nemlig, at vi arbejder hurtigt og aktivt – hurtigst muligt oven i købet – for at etablere et internationalt, juridisk bindende forbud mod klyngeammunition. Og det er vel det, der er målet.

Vi må også erkende, at der er nogle skridt på vej hen imod det mål. Der er nogle delmål, som skal nås først. Jeg er spændt på, hvad der kommer ud af Osloprocessen. Men er fru Pernille Frahm da ikke enig i så meget, at vi i hvert fald nu har taget de første skridt på en vej, der godt kan føre hen mod et senere internationalt forbud mod klyngeammunition? Og det er da trods alt noget, vi kan glæde os over.

Kl. 14:04

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:04

Pernille Frahm (SF):

Hr. John Dyrby Paulsen læser formentlig lige så godt som jeg, og derfor kan han også godt se, at der i den tekst er en kattelerm på størrelse med en ladeport i forbindelse med at fortsætte med at anvende en type klyngevåben, der, som vi har set i de undersøgelser, har lige så stor en fejlprocent som den, man nu vil udfase. Det er da et problem. Og så kan jeg forstå, at det er den sidste kommentar, jeg får lov at komme med. Jeg vil gerne sige tak for formandens langmodighed med mig.

Kl. 14:04

Formanden:

Det har man formænd til.

Næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg tror ikke, der er nogen mennesker, der synes, at krig er godt. Jeg tror ikke, der er nogen mennesker, der synes, at klyngeammunition er godt – det tror jeg ikke. Men jeg tror til gengæld, at når man er i krig, er der forskellige situationer, der skal håndteres på forskellig vis, og i forskellige situationer kan det være forskellige våbentyper, der vil være de mest effektive, og som samtidig laver mindst unødigt skade på civilbefolkningen og på infrastrukturen.

Her kommer klyngeammunitionen jo ind som en ammunitionstype, som vi har i Danmark. Vi har to forskellige typer, men vi har aldrig benyttet dem, vi har aldrig benyttet klyngeammunition.

Jeg tror egentlig, jeg også vil starte med lige at slå fast, hvad klyngeammunition er, for det kunne jo godt være, at man måske talte forbi hinanden, med hensyn til hvad det er, vi taler om.

Klyngeammunition er jo typisk én stor bombe eller lignende, der bliver sendt af sted imod et mål, og umiddelbart inden den rammer, åbner den sig og spreder mange små bomber ud over området, som typisk har den effekt, at de rammer personel, men ikke infrastruktur.

Det er jo det, der bruges til, og det er i de situationer, man bruger klyngeammunition, altså når man ønsker at ramme militært personel uden at ødelægge infrastruktur.

Men hvad er så problemet med klyngeammunition? Hvad er det, man diskuterer? Ja, det er,

at der jo ved alle våbentyper og våbensystemer kan være forsagere, ammunition, som ikke detonerer på det tidspunkt, hvor det var meningen den skulle detonere. Der er nogle typer klyngeammunition, som er udstyret med selvdestruktionsmekanismer, og så er der nogle, der ikke er. Der findes mange forskellige typer klyngeammunition. Men selv der, hvor der er tale om klyngeammunition, som har en indbygget selvdestruktionsmekanisme, kan der selvfølgelig også forekomme forsagere.

Vi har i Danmark to forskellige typer klyngeammunition, og det, der er lagt op til efter analysen af klyngeammunition, er, at den ene type nu bliver udfaset; lige så hurtigt man kan komme til det, sørger man for, at den bliver destrueret. Den anden type, vi har, vil man undersøge mulighederne for at vi kan få skiftet ud inden for en 10-års-periode, sådan at vi får et endnu mere pålideligt våben at gøre godt med.

Det er ikke, fordi vi nødvendigvis skal bruge det; nej, for der står jo samtidig i analysen, at i det omfang man fremover får behov for at benytte et sådant våben, vil man først kontakte Folketinget og rådføre sig med Folketinget. Derfor har vi jo hånd i hanke med det.

Men sagen er jo – og det tror jeg er ret centralt og vigtigt i den her debat – at man godt kan være så politisk korrekt, at man siger: Vi forbyder da bare alting. Men det betyder jo så også, at i det øjeblik, hvor vores soldater står ved fronten og er i ildkamp med Taleban og nogle af vores allierede kommer flyvende, så skal vores soldater, fordi vi er politisk korrekte, altså sige: Nej tak, vi ønsker ikke hjælp i denne situation; vi vil hellere dø, for politisk korrekthed betyder mere end vores liv.

Se, der står vi fra konservativ side af og siger, at det kan vi under ingen omstændigheder være med til. Står vores soldater i en situation, hvor de er nødt til at have hjælp, og hvor det her våben er det mest effektive og det, der kan løse situationen, så skal de selvfølgelig ikke sige nej i den pågældende situation. Men det ville de kunne komme til, hvis man lavede et fuldstændigt og absolut forbud fra dansk side.

Så vi er altså enige i anbefalingerne i rapporten, i analysen, og dermed er vi også enige i det forslag til vedtagelse, som vi selv er medforlagsstillere til.

Kl. 14:09

Formanden:

Ja tak. Og der er korte bemærkninger, først fra hr. Frank Aaen.

Kl. 14:09

Frank Aaen (EL):

Skulle det sidste her forstås sådan, at Danmark ikke skal bruge klyngebomber – det er jo i øvrigt et godt argument for at afskaffe dem – men at vi gerne må bede andre om at gøre det? Er det ikke en anelse dobbeltmoralisk? Forestiller Det Konservative Folkeparti sig virkelig, at Danmark i en krigssituation skal udløse anvendelsen af klyngebomber, når vi ved, at alle praktiske erfaringer med anvendelse af klyngebomber viser, at det har medført katastrofale resultater, ikke altid lige når bomben er blevet sprængt, men fordi de efterlader en enorm mængde ueksploderede bomber, som civile senere dør af. Er det virkelig konservativ politik?

Kl. 14:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10

Tom Behnke (KF):

Det er således, at vi til enhver tid skal sikre, at de våben, som vi bruger, er mest muligt effektive og virker efter hensigten. Det skal man til enhver tid arbejde for, det er der slet ingen tvivl om.

Så vil jeg godt sige til hr. Frank Aaen, fordi han simpelt hen har misforstået, hvad der sker på en slagmark, når man står derude og er i ildkamp med Taleban, at da er det jo ikke sådan, at de danske soldater siger: Vi kunne godt tænke os at få hjælp i form af noget klyngeammunition. Sådan foregår det jo ikke. Det, man gør, er, at man jo tilkalder hjælp. Og når så hjælpen når frem – typisk i form af flystøtte – skal det så være sådan, at de danske soldater på jorden, hvis liv er i fare, skal sige: Hov, lige et øjeblik, det er ikke sikkert, men det kunne godt være, at de fly, der kommer nu, har klyngeammunition med, så vi er nødt til sige nej tak, I skal ikke hjælpe os?

Selvfølgelig skal de ikke det! Men det er jo ikke ensbetydende med, at vi beder andre lande om at benytte klyngeammunition. Det vi siger, er: Vi siger ja tak til at få hjælp i en konkret situation, hvor der er liv i fare.

Kl. 14:11

Formanden:

Det er stadig hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Frank Aaen (EL):

Det var da en erkendelse, at Danmark efter Det Konservative Folkepartis mening kan være med

til at udløse en anvendelse af klyngebomber på trods af de virkninger og langtidsvirkninger, de har. I Vietnam finder man stadig væk ueksploderede klyngebomber. På trods af de langtidsvirkninger vil man være med til at tilkalde fly, der kan udløse en klyngebombe. I det forslag til vedtagelse, der er blevet fremsat, gælder det danske klyngebomber, det ved jeg godt, men hvad er forskellen på at sige, at hvis det gælder danske klyngebomber, skal vi spørge Det Udenrigspolitiske Nævn og Folketinget, men hvis det drejer sig om en soldat ude på slagmarken, så kan vi bare bede om at få en klyngebombe fra USA? Det hænger da ikke sammen.

Kl. 14:11

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:11

Tom Behnke (KF):

Det er jo præcis derfor, at forslaget til vedtagelse er genialt, for her går man jo ikke ind og siger, at vi fra dansk side – og kun fra dansk side – skal være politisk korrekte. Næ, man går ind og siger: Vi skal arbejde aktivt på, at man i internationale sammenhænge får lavet nogle holdbare dokumenter om, at vi binder hinanden op på at sørge for, at den ammunition, der bliver brugt, virker efter hensigten.

Lad mig så sige til hr. Frank Aaen, som inddrager Vietnamkrigen: Nu kan vi også inddrage anden verdenskrig og sige, at der i Danmark stadig væk er ueksploderet ammunition fra anden verdenskrig, og det er *ikke* klyngeammunition. Det fører mig frem til at sige, at de opgørelser, man har fra f.eks. 2006, viser, at når det gælder civile tab ved ammunition, der eksploderer efterfølgende, så skyldes op mod halvdelen miner, og den anden halvdel skyldes anden eksplosiv ammunition. Og så er vi nede på, at under 10 pct. – under 10 pct. – drejer sig om klyngeammunition. Så hvis den argumentation skal holde, skal vi så forbyde enhver form for våben og enhver form for ammunition? Er det det, hr. Frank Aaen og Enhedslisten lægger op til?

Kl. 14:13

Formanden:

Det er fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 14:13

Pernille Frahm (SF):

Det var en meget imponerende jongleren med tal. Der er ikke nogen mulighed for at snakke sig uden om, at klyngevåben er en våbentype, der særlig skader civile, især børn. Det viser under-

søgelserne. Om der så åbenbart er muligheder for at jonglere med tallene på den måde, hr. Tom Behnke gjorde det, skal jeg ikke gøre mig klog på.

Hr. Tom Behnke gav en beskrivelse af, hvordan soldaterne står ude på marken og så lige skal tænke over, om hjælperne mon har klyngevåben eller ikke har klyngevåben, og så skal de så kontakte dem og sige, om de vil have den hjælp eller ej. Tror hr. Tom Behnke, at vi er ved at gøre hver enkelt soldat til forhandler. Tror hr. Tom Behnke virkelig det?

Som jeg forstår det, er det noget, vi forhandler om med regeringen, og så forhandler regeringen om det med andre regeringer. Det jo ikke sådan, at vi står her i Folketinget og pålægger den enkelte soldat ude i felten at være forhandler, det kunne vi da aldrig finde på. Det er da vores ansvar, det er hr. Tom Behnkes ansvar.

Kl. 14:14

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:14

Tom Behnke (KF):

Lige præcis, og det er derfor, vi på international basis skal sikre os, at man får de bedst mulige våbentyper, som har mindst mulig forsagere, så vi undgår civile tab. Det skal soldaten på slagmarken nemlig ikke stå og overveje, og det er præcis det, jeg siger. Soldaten skal ikke stå og overveje, om han skal være politisk korrekt til den ene eller den anden side. Han skal, når han er i krig med Taleban og har behov for hjælp, tilkalde hjælp, og så kommer der hjælp, og så skal han ikke spekulere mere over det. Det var præcis det, jeg sagde.

Kl. 14:14

Formanden:
Fru Pernille Frahm.

Kl. 14:14

Pernille Frahm (SF):

Jamen så er vi fuldstændig enige om, hvordan det ser ud på den front. Det, vi så ikke er enige om, er, hvorvidt de våben, vi bruger, gavner vores projekt i det lange løb. Regeringen har selv været ude og sige, at det handler om at vinde hearts and minds, og det vil jeg gerne høre hr. Tom Behnkes vurdering af.

Jeg vil også gerne høre hr. Tom Behnkes kommentar til, at lederen for Dansk Institut for Militære Studier mener, at det er en parodi, hvis Folketinget overhovedet skal blande sig i, hvilke våbentyper der bliver brugt derude – altså hvis Folketinget skal inddrages, før forsvaret tager en

eller anden våbentype i anvendelse. Hvad mener hr. Tom Behnke om den kommentar?

Kl. 14:15

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:15

Tom Behnke (KF):

Vedrørende det at inddrage Folketinget vil jeg sige, at det jo i praksis vil være på den måde, at man, inden man overhovedet tager det pågældende våben ud af våbenskabet, har spurgt til holdningen i Folketinget. Sådan er det, for ellers giver det ikke nogen mening.

Det andet, der er at sige i forhold til at vinde hearts and minds, er, at det jo er således, at vi fra dansk side – og det er der i øvrigt en masse andre lande, der også har – har forpligtet os til internationalt, i det omfang vi bruger et sådant våben eller andre våbentyper for den sags skyld, at sørge for at rydde op efter os, når vi er færdige det pågældende sted. Derfor sørger vi også for at gå ud og få ryddet op. Det vil sige, at skulle der være enkelte forsagere tilbage, sørger vi for at rydde op efter os, i det omfang vi har brugt en sådan våbentype.

Kl. 14:16

Formanden:

Og så er det hr. Jørgen Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:16

Jørgen Poulsen (NY):

Hr. Tom Behnke synes at være af den opfattelse, at når denne form for ammunition, disse klyngebomber, er forsynet med en selvudslettende mekanisme, har de den sikkerhed, som man kan forlange af disse våben. Nu er det jo sådan, at det er muligt, at man har opnået de resultater, man oplyser, i laboratorier, men i virkelighedens verden har disse resultater jo ikke holdt. Jeg vil bare spørge hr. Tom Behnke, om ikke vi her har en ting, hvor man bør lægge bevisbyrden hos brugeren for, at varen holder det, der er lovet.

Kl. 14:17

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:17

Tom Behnke (KF):

Det er jo egentlig et ret bizart spørgsmål, fordi det forudsætter, at Danmark skal opfinde en krig, hvor vi kan bruge det pågældende våben for at se, hvordan det virker i real life. Sådan foregår det jo ikke, det kan vi jo ikke. Det er vi i hvert fald fra konservativ side stærke modstandere af. Vi skal ikke ud at bruge det her våben

bare for at teste det og se, hvordan det virker. Det er vi ikke med på. Vi er nødt til at forholde os til de data, vi har, og derudfra træffe vores beslutning om, at vi nu udfaser den ene af de typer, vi har, og at vi undersøger muligheden for at få udfaset den anden type i løbet af de næste 10 år. Det synes jeg da i høj grad er et skridt i den rigtige retning.

Den anden del af spørgsmålet, nemlig om det overhovedet er hensigtsmæssigt at bruge klyngeammunition på den her måde, synes jeg er svær at kommentere på. Ja, det kan det godt være i visse situationer. Det kan faktisk også være mere skånsomt. For hvis man med klyngeammunition er i stand til at udføre opgaven med en enkelt eller to klyngebomber, som spreder mange små ammunitionsenheder, frem for at man skal sønderbombe et sted med meget store bomber for at opnå det samme resultat, så kan klyngeammunition meget vel være det bedste, det mest hensigtsmæssige og det mest skånsomme våben at bruge. Det skal man huske.

Kl. 14:18

Formanden:

Hr. Jørgen Poulsen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:18

Jørgen Poulsen (NY):

Det er jo ikke sandt, at der ikke findes alternativer under udvikling til de her våben. Derfor er det jo ikke en given ting, at det her er det bedste våben at anvende i situationen.

Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at det da er rigtigt, at man siger, at de her våben holder deres mål, og at vi ikke kan opfinde en krig for at bruge dem. Men vi har set det i praksis – vi har set, at de ikke holder deres mål i virkeligheden. Det er jo det, der er hele problemet her. De to typer ligger så tæt på hinanden, at der er al mulig grund til at tro, at også de andre er upålidelige. Og så hjælper det jo ikke, at vi kun afskaffer den ene del af dem.

Kl. 14:19

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:19

Tom Behnke (KF):

Det er jo grebet ud af den blå luft, for det er der overhovedet ingen dokumentation for. Altså, det at sammenligne pærer med æbler og sige, at det nok er det samme, kan man simpelt hen ikke. Der er enorm forskel på forskellige typer af klyngeammunition; om de er udstyret med en selvdestruktionsmekanisme eller ikke, hvordan

den virker, og hvor stor pålidelighedsgraden er osv. Det er forskelligt fra våbentype til våbentype. Nogle af dem kan man tilnærmelsesvis sammenligne, og det har man bl.a. gjort med den, der hedder DM 662. Det er derfor, at den bliver udfaset.

I forhold til det andet vil jeg bare kvittere for det, som hr. Jørgen Poulsen siger, nemlig at der jo også sker en udvikling i de her forskellige våbentyper. Og netop derfor er jeg glad for, at regeringen har lagt sig fast på og har committed sig til, at man inden for de næste 10 år ser, om ikke det også kan lade sig gøre at få udfaset den anden type klyngeammunition og få den udskiftet til en bedre eller måske til et helt andet våbensystem. Så dér er der jo enighed.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Næste ordfører er hr. Morten Helveg Petersen.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Morten Helveg Petersen (RV):

Vi ser, hvordan klyngeammunition rammer vilkårligt og tilfældigt, og hvordan uskyldige rammes, hvorfor de humanitære konsekvenser af anvendelsen af klyngeammunition er ganske forfærdelige. Derfor er det også en vigtig diskussion, vi har her i dag. Og det er vigtigt, at der er stor opmærksomhed omkring den danske politik på dette felt. Ydermere er der i forhold til det møde, der skal være i Dublin i maj måned, tale om en god timing af diskussionen i dag. Så derfor er der al mulig god grund til at diskutere, hvordan vi udformer en politik på det her felt, og hvordan vi i øvrigt går til diskussionen.

Der er jo en forhistorie. Vi har tidligere, som det også er kortlagt i debatten i dag, haft debatter om klyngeammunition, herunder en vedtagelse om, at der skulle udarbejdes en analyse. Den analyse og resultaterne heraf har vi fået i mellemtiden, og det vil jeg gerne kvittere for. Det synes jeg er et godt grundlag for den videre diskussion. Og jeg synes, at der er grund til at hæfte sig lidt ved nogle af de konklusioner eller anbefalinger, som står at læse i analysen. De for-tjener måske at blive viet lidt mere opmærksomhed end hidtil.

Lad mig nævne, at det i analysens konklusioner fremgår ganske klart, at man vil udfase dansk klyngeammunition af typen DM 662 og destruere alle disse bomblets, som det hedder i terminologien. Det hedder endvidere, at regeringen vil undersøge muligheden for at erstatte

den tilbageværende danske klyngeammunition med alternative ammunitionstyper inden for en 10-årig periode.

Jeg vil gerne her sige til de to ministre, at der bestemt ikke behøver at gå en 10-årig periode for Det Radikale Venstres vedkommende. Hvis det kan ske før, skal regeringen bestemt ikke holde sig tilbage for vores skyld, tværtimod.

Som vi endvidere også har kredset om i debatten i dag, skal Folketinget inddrages, hvis klyngeammunition skulle komme på tale fremover. For Det Radikale Venstres vedkommende vil jeg gerne sige, at det nærmest er tæt på et forbud forstået på den måde, at jeg har meget svært ved at se, hvad det er for en situation, som ville kræve, at Folketinget pludselig skulle sanktionere og godkende, at man anvendte klyngeammunition. Men det indgår altså i forslaget til vedtagelse i dag – og i øvrigt også i den analyse, som ligger til grund for det.

Regeringen skal endvidere arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt, juridisk bindende forbud. Det synes vi er en god ting, fordi det er vigtigt, at vi selvfølgelig forbliver i de processer, der er relevante med henblik på at påvirke de lande, som udvikler og har den her type ammunition. Altså, der skal være et så stærkt og forpligtende internationalt samarbejde, som tænkes kan, på det her felt.

Klyngeammunition en vigtig sag, og vi følger den nøje. Som sagt er de humanitære konsekvenser af anvendelsen af den her ammunition ganske forfærdelige, og vi lægger vægt på, at man i Folketinget løbende diskuterer de her ting – ikke mindst, hvordan det så går i de her internationale forhandlinger og internationale processer. Så vi vil også gerne her annoncere over for regeringen, at vi følger det nøje, og at vi ser frem til løbende at blive orienteret om fremskridt i de her processer, således at vi kan overvåge udviklingen på det her meget vigtige felt.

Jeg skal til sidst sige, at vi selvfølgelig kan tilslutte os dette forslag til vedtagelse, som vi selv har været med til at fremsætte.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det hr. Frank Aaen.

Kl. 14:23

Frank Aaen (EL):

Vil hr. Morten Helveg Petersen bekræfte, at det, som De Radikale har gjort sammen med Socialdemokratiet, er at tilslutte sig regeringens linje om, at vi skal beholde én type klyngebomber, og

at det, som man har fået ud af at give regeringen denne indrømmelse, er, at man har fået et forslag til vedtagelse om et forbud, som også var indeholdt i den forrige vedtagelse om klyngebomber, der blev fremsat her i Folketinget?

Kl. 14:24

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:24

Morten Helveg Petersen (RV):

Det nye er, at den her analyse fra henholdsvis Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet er kommet, siden vi sidst diskuterede sagen. I analysen indgår, at regeringen vil udfase dansk klyngeammunition af typen DM 662 og destruerer alle disse bomblets, og det indgår endvidere, at man vil undersøge muligheden for at erstatte den tilbageværende danske klyngeammunition med alternative ammunitionstyper inden for en 10-årig periode. Det konstaterer vi er utroligt vigtige fremskridt, som er fremkommet ved, at man tidligere har pålagt regeringen at komme med en sådan analyse – og det kvitterer vi for. Det er faktisk store fremskridt, der sker i den her sag i kraft af analysen og i kraft af det forslag til vedtagelse, vi kan vedtage senere.

Kl. 14:25

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:25

Frank Aaen (EL):

Analysen er jo kommet, og regeringen har sagt, hvad den vil. Det er jo ikke noget fremskridt, udover at den har bevæget sig et stykke i den rigtige retning. Hvis vi kigger på det, som sker i dag, som er dagen, hvor vi skulle bringe tingene endnu videre frem, så er der jo bare sket det, at Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet har accepteret, at vi fortsat skal have klyngebomber i de danske militære arsenaler, og at vi så skal have et forbud. Men det var vedtaget i forvejen – det er altså ingenting! Man har altså givet en indrømmelse til regeringen og ikke fået noget fremskridt. Det er da et tilbagekridt.

Kl. 14:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:25

Morten Helveg Petersen (RV):

Den udlægning har jeg meget svært ved at forstå, og jeg synes, at der er tale om meget konkrete fremskridt i sagen her, ud over at vi i øvrigt, jævnfør debatten i dag, pålægger regeringen at redegøre løbende for, hvordan der forhåbentlig

sker fremskridt i de internationale processer. Så jeg synes sådan set, at det er en god dag forstået på den måde, at der skal tages konkrete initiativer, som Folketinget nu stadfæster, samtidig med at regeringen nu ved, at det er noget, vi holder meget nøje øje med, og som vi forventer at blive løbende orienteret om med henblik på at kunne lægge yderligere pres. Så det er sådan set positivt.

Kl. 14:26

Formanden:

Det er fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil bare spørge, om den radikale ordfører er opmærksom på, at der er et flertal bestående af Dansk Folkeparti og de to regeringspartier bag regeringens politik, og at man derfor ikke behøver at lave så meget postyr for at få gennemført de ting, man vil i Nævnet eller i Folketinget via en eller anden redegørelse om klyngebomber. Jeg tror simpelt hen, at hr. Morten Helveg Petersen har alt, alt for store forventninger til, hvad hans eget parti er i stand til at få af indflydelse ud af det her.

Jeg vil gerne spørge om, hvad det så er, han konkret har fået ud af det. Man har fået det ud af det, at regeringen vil undersøge mulighederne for at udfase den anden type klyngebomber inden for 10 år – *undersøge mulighederne for at udfase dem*. Er det noget, som hr. Morten Helveg Petersen vil kalde en stor succes, en stor sejr?

Kl. 14:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:27

Morten Helveg Petersen (RV):

Det er jo meget interessant, for jeg tror i virkeligheden, at der er tale om en meget central forskel på SF og Det Radikale Venstre. Når vi deltager i forlig, er vi med til at påvirke og til at skaffe indflydelse. Når fru Pernille Frahm så spørger om, hvad man opnår ved det, når der i forvejen er et flertal, kan jeg svare, at man opnår det, som eksempelvis kredsen af partier i forsvarsforliget opnår, nemlig at der er et forpligtende samarbejde om de spørgsmål, der vedrører forsvaret, og i det her tilfælde, at der er et forpligtende samarbejde om klyngeammunition.

Det kan godt være, at det her udtryk forpligtende samarbejde ikke lige er fru Pernille Frahms kop te, men for os er det faktisk af væsentlig betydning. Når vi går ind og påvirker, får

vi også indflydelse og skaffer som i det her tilfælde nogle resultater. Det er en væsentlig forskel på Det Radikale Venstre og SF.

Kl. 14:28

Formanden:

Fru Pernille Frahm.

Kl. 14:28

Pernille Frahm (SF):

Jeg må da også kvittere med, at jeg synes, at De Radikale har drevet det vidt her. Fra at være et parti, der virkelig arbejdede for internationale nedrustningsaftaler, er man blevet et parti, der går med til stort set hvad som helst, bare man er med. Det er da imponerende!

Jeg kan huske, at Det Radikale Venstre med hr. Morten Helveg Petersen som ordfører stort set kørte den samme linje sidste år, så jeg kan ikke engang spørge om forskellen på dengang og nu. Men hvad er det så for et fingeraftryk, som er særlig radikalt på den aftale? Kan jeg få et svar på det?

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Morten Helveg Petersen (RV):

Sidste år fik vi en analyse, som mundede ud i, at dansk klyngeammunition af typen DM 662 nu udfases. Endvidere undersøges muligheden for at udfase den øvrige klyngeammunition inden for en 10-årig periode. Det er meget konkrete resultater, som vi i Det Radikale Venstre faktisk er meget tilfredse med, kan jeg fortælle fru Pernille Frahm. Det viser – tror jeg – i virkeligheden meget præcist, hvad forskellen er på at være uden for og gå ind og søge indflydelse.

Kl. 14:29

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Morten Helveg Petersen. Næste ordfører er hr. Frank Aaen.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil lige runde den sidste debat af, hvis det er muligt, med nogle informationer, for det, der blev vedtaget sidste år, var punkt 1, at man internationalt skulle arbejde for et juridisk bindende forbud, og punkt 2, at man skulle undersøge mulighederne for og fordele og ulemper ved, at Danmark indførte et nationalt dansk forbud mod alle former for klyngebomber. Det, vi vedtager i dag, er altså en gentagelse af det første: at arbejde for et internationalt forbud. Og det, der

så er skredet for Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, er, at man nu accepterer, at vi skal beholde én type af klyngebomber i det danske arsenal. Det er da et skred, der er til at forstå.

Det er mærkeligt, at man står fast på at bevare klyngebomberne. Man har aldrig anvendt dem, man har ikke planer om at anvende dem, og man anerkender jo også de meget store humane problemer, der er forbundet med klyngebomber. Man har nogle tynde argumenter: Regeringen mener ikke, det er bevist, at fejlmargenen er så stor, som det f.eks. antydes i norske undersøgelser. Man sætter sin lid til producenten, som bedyrer, at de er blevet forbedret, siden nordmændene undersøgte dem. Producenterne påstod tidligere, at der var en fejlprocent på 1, og da bomberne så blev prøvet i praksis, var der en fejlprocent på 10. Er det sådan nogle producenter, man skal stole på, som kun har den interesse at sælge flest mulige klyngebomber? Nej, det skal man selvfølgelig ikke. Regeringen erkender jo også, at der er tvivl, og jeg synes, man skulle lade den tvivl komme de mulige civile ofre til gode i stedet for at bøje sig for producenterens mangelfulde oplysninger.

Sidste år sagde udenrigsministeren til Enhedslistens ordfører, at fejlprocenter på mellem 5 og 10 er uacceptable, men alt tyder jo på, at den ligger mellem 5 og 10 pct. Er det ikke stadig væk uacceptabelt, hvis det er mellem 5 og 10 pct.? Og hvor er der dokumentation for, at fejlprocenten holder sig under 5 til 10? Hvor er den henne?

Så vil jeg bare sige, at selv hvis vi kom helt ned på 1 pct. ueksploderede bomber, så ville det betyde 40.000 ueksploderede bomber i Sydlibanon. Det er altså ikke småting, vi taler om.

Regeringen siger, at et nationalt forbud vil svække Danmarks forhandlingsposition. Det er noget vrøvl, det vil styrke den, for det vil få andre lande til at gøre det samme. Det er fejlagtigt at tro, at man skal være fodslæbende for at komme fremad, man skal faktisk presse på med et godt eksempel for at komme fremad.

Nej, det, der er problemet, er selvfølgelig endnu en gang, at et dansk forbud vil støde vennerne i den amerikanske regering, og det vil man ikke gøre; det er så vigtigt at være gode venner med George Bush selv her til det allersidste for hans vedkommende, og det er vigtigere end menneskerettigheder og folkeret. Vi ved jo, at det er meget tvivlsomt i forhold til folkeretten overhovedet at have klyngebomber, fordi de spreder så meget ueksploderet ammunition,

som rammer civile mennesker og i meget høj grad rammer børn.

Så regeringen skal presses videre frem, og derfor er vi altså lidt kede af, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er gået med på det her i dag, for vi anerkender fuldt ud, at De Radikale og Socialdemokraterne hidindtil har været på en god kurs i det her og har været med til at presse regeringen, men nu er det altså regeringen, der har presset Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Så er der det der med, at man ikke kan tilkalde international hjælp, hvis vi laver et moratorium mod anvendelse af danske klyngebomber. Det argument fanger jeg simpelt hen overhovedet ikke, og i praksis virker det da heller ikke sådan, af den enkle grund at Norge jo er med i Afghanistan, på trods af at de har et moratorium mod anvendelse af klyngebomber. Så selvfølgelig kunne vi også have det, hvis man absolut synes, at vi skal blive ved med at være i krig i Afghanistan. Så argumentet holder ikke. Det er hensynet til venskabet med USA, som er det eneste, der står tilbage, når vi ser på regeringens position.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jørgen Poulsen som ordfører.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Det er næppe nogen hemmelighed, at jeg i sin tid var med til at starte de nationale Røde Kors-selskabers kampagne mod de her skrækelige, jeg vil endda sige perverse våben, som klyngebomber jo i virkeligheden er. Derfor kan det heller ikke være en overraskelse, at jeg er meget skuffet over den inkonsekvente konklusion, som et flertal her i Folketinget åbenbart er rede til at drage af den analyse, som foreligger, og som jo sort på hvidt fastslår, at disse våben er totalt upålidelige og påfører civilbefolkningen helt unacceptable lidelser.

Det falder jo på sin egen urimelighed, at man ønsker at beholde og at bruge et våben, som i praksis har vist sig at dræbe langt flere civile end soldater, ja, et våben, som rammer i flæng og i virkeligheden dræber langt flere børn end soldater.

Jeg har selv set virkningerne af de her våben. Vi troede faktisk indtil krigen mellem Israel og Libanon, at man havde fået styr på disse våben med en selvudløsende mekanisme. Så bruger

man dem i Libanon, og så får man bevis for, at de er helt, helt upålidelige. Jeg har siddet med børn i Libanon, som har fået sprængt deres lemmer bort, jeg har talt med bønder, som ikke tør dyrke deres marker, ikke tør plukke appelsiner eller oliven, fordi det her skidt, de små ueksploderede bomblets hænger i træerne. På mange måder – jeg tror, det var SF's ordfører, der var inde på det – er de her efterladte bomblets mere giftige, end selv de ueksploderede landminer er. Når man taler med mineryddere, forbander de dem og siger: Landminerne kan vi da i det mindste håndtere, men det her skidt går jo af, bare man ser på det.

Nu har vi så fået en analyse, og jeg vil da gerne sige en meget, meget hæderlig analyse, en analyse, som siger, at det kan dokumenteres, at de er upålidelige, at de medfører helt unacceptable humanitære problemer for civilbefolkningen, og så når man frem til konklusionen: Så vil vi sandelig også skille os af med halvdelen af dem. Altså, hvad er det her? Er det Hjallerup Marked? Her siger man jo i virkeligheden: Vi anerkender, at klyngevåben er noget skidt, men nu vil vi kun gøre halv skade.

Det, jeg efterlyser, er en klar tilkendegivelse fra regeringen og Folketinget om, at vi tager afstand fra de her våben, at vi ikke vil bruge dem hverken ude eller hjemme, og at vi vil lade dem erstatte af alternative våbentyper – i modsætning til, hvad Dansk Folkeparti mener, findes der faktisk alternative våbentyper – og så vil vi have et nationalt forbud.

Jeg har megen, megen veneration, jeg har megen forståelse for den socialdemokratiske ordfører, der gerne vil flytte hegnspele; det mener jeg også er hvad politik handler om, men jeg er bare meget bekymret for, at Danmark med den tekst, som nu foreligger, melder sig – på samme måde som vi gjorde med landminerne i sin tid – på det forkerte hold og på den side, som ønsker at træne det her og forlænge brugen af de her ting i årevis. Det er selvfølgelig en trossag, men jeg er meget bange for, at det er der, vi havner.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Udenrigsministeren.

Kl. 14:38

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg siger tak for hasteforespørgslen og tak for debatten.

Jeg vil godt præcisere den danske forhandlingsposition, sådan som Socialdemokraterne jo også har efterlyst det. Altså, der er to spor. Det

ene er Osloprocessen, som nu kører videre i Dublin, og det er andet er FN-processen, CCW. Osloprocessen: Jeg har fuld respekt for den norske udenrigsministers og for Røde Kors' arbejde, som satte det i gang på et tidspunkt, hvor FN-sporet var nødlidende. Derfor synes jeg, det er fint, at det spor blev sat i gang, og at der kom bevægelse i det.

Et af de væsentlige dokumenter i Oslosporet er Wellingtonerklæringen, som Danmark jo også skrev under på, og der skal man lige være opmærksom på, at den taler om uacceptable skadevirkninger. Altså, man skal udfase dem, som har uacceptable skadevirkninger, det vil sige dem, der ikke har selvdestruktionsmekanismer. Det er Wellingtonpapiret, som er grundpapiret i Osloprocessen. Hvis man så i Osloprocessen, hvor vi altså stadig væk deltager, kan nå frem til en position, som kan føres videre ind i FN-processen, hvor vi har formandskab, og som betyder, at vi kan få trukket de lande, som har disse våben, ind til et forbud mod dem, som forårsager uacceptable skader og ikke har selvdestruktionsmekanisme, er meget jo nået.

Vi deler selvfølgelig fuldstændig hr. Jørgen Poulsens bedrøvelse over det, vi har set at disse våben kan forvolde. Jeg har såmænd også sammen med hr. Jørgen Poulsen været ude at se landminernes virkning rundt om i verden, og nu er de jo så faset ud. Så det er vi enige om, der er jo ikke tale om, at vi her i salen har nogle gode, som overhovedet ikke vil skade nogen, og så nogle onde, som vil skade så mange som muligt. Det er jo ikke sagen. Vi sidder her med en forhandlingsposition, som det brede flertal står bag, og som skal sikre, at de store lande, de store forbrugere eller de, der har disse våben og producerer disse våben, kommer til at fjerne dem, som ikke har selvdestruktionsmekanisme.

Man kan ikke sige det så enkelt, som hr. Jørgen Poulsen gjorde, at det er et våben, der aldrig burde kunne bruges. For som forsvarsministeren jo meget præcist sagde i sit oplæg, og som hr. Nonbo også var inde på, og som hr. Tom Behnke har været inde på, er der jo nogle situationer, hvor det altså er det mindst skadelige våben i forhold til at skulle bruge meget store bomber for at prøve at nå det samme mål, og det vil sige smadre en infrastruktur, som det jo kan tage år at få genopbygget. Altså, man kan forestille sig en meget nødvendig bro i et område; den får man jo smadret, hvis man bruger bomberne. Hvis man bruger klyngeammunition, får man ikke smadret broen, og det vil sige, at civilbe-

folkningen kan arbejde og leve videre i området bagefter, hvis der altså er selvdestruktionsmekanisme på.

Jeg vil bekræfte over for hr. Dyrby – og takke for tilslutningen og for, at vi får ro til føre de forhandlinger, som vi fører begge steder, og som vi i FN-sporet er glade for at kunne få lov at lede – at vi selvfølgelig vil melde tilbage i løbet af 2008 om, hvordan det går i de to spor. Så jeg skal nok sørge for, at Folketinget bliver orienteret, sådan som vi jo også gjorde med WTO-forhandlingerne og andre forhandlinger, som er løbende. Også her vil vi selvfølgelig inddrage dette ønske og respektere det, og vi vil altså også inddrage partierne bag forslaget til vedtagelse i forbindelse med anvendelse af dansk klyngeammunition.

Så vil jeg videre sige, at det jo godt kan være meget smart at sætte sig ned og sige, at vi vil have det totale, og så ikke få noget som helst. I den praktiske verden, hvis jeg nu er et offer på marken, vil jeg faktisk være glad for en dansk position, som sikrer, at jeg ikke får klyngeammunition i hovedet, som ikke selvdestruerer. Jeg vil være meget mere ked af en position som Pernille Frahm og hr. Frank Aaens, hvor jeg får en masse ammunition i hovedet uden selvdestruktion, fordi Frahm og Aaen og Poulsen ønskede et totalt forbud, som de ikke kunne få ...

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen, fru Pernille Frahm, hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:42

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Fru Pernille Frahm – jeg har lov at sige fru Frahm. Fru Frahm og hr. Aaen og hr. Poulsen.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der skal ikke diskuteres med formanden her. Man tiltaler med hr. Frank Aaen, fru Pernille Frahm og hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 14:43

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Tak, hr. formand.

Jeg ville som offer være meget ked af at have haft disse støtter – hr. Frank Aaen, fru Pernille Frahm og hr. Jørgen Poulsen – fordi de ikke har hjulpet mig af med de ting, der kunne have været undgået.

Den position deler vi jo faktisk også med Finland, Holland og Sverige. Lad mig minde om, at Sverige netop har haft en tilsvarende debat, og der sagde den svenske udenrigsminister den 1. april, at det i den her forbindelse vil være afgø-

rende, at konventionen får en udformning, så den også kan vinde tilslutning fra de store producenter og brugere af klyngeammunition, og at det i valget mellem de to forhandlingsprocesser er af afgørende betydning at få et resultat i FN-regi, så den fremtidige regulering får det bredest mulige omfang og kommer til at omfatte producenter og brugere af disse våben. Så den danske position er altså sammenfaldende med og har støtte fra Finland, Holland og Sverige, og det mener jeg faktisk er nok så vigtigt, mens oppositionen, SF og Enhedslisten, anvender Norge som det eneste eksempel. Lad os nu se, hvad Norge ender med.

Jeg siger tak for forespørgslen, jeg siger tak for gentagelsen af tilslutningen til den danske forhandlingsposition. Jeg kan bekræfte over for hr. Jørgen Poulsen, at vi ser lige så alvorligt på skadevirkningerne, og derfor ønsker vi at undgå dem.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Frahm.

Kl. 14:44

Pernille Frahm (SF):

Ja, det er jo netop skadevirkningerne, som vi har diskuteret her, og udenrigsministeren henholder sig så til, at det, Wellingtonerklæringen taler om, er de uacceptable skadevirkninger. Det kan der jo være noget rigtigt i. Derfor vil jeg gerne høre: Hvad er så uacceptable skadevirkninger? Er det 5 pct. fejl, er det 10 pct. fejl, eller er det 15 pct. fejl, eller hvor er vi henne, før det er uacceptabelt? Jeg kan huske, da regeringen meget tydeligt sagde, at 5 pct. var uacceptabelt – 5 pct. ville være uacceptabelt.

Er det ikke sandt, at den type klyngebombe, som regeringen vil fortsætte med at bruge, svarer til den anden type, man ikke vil fortsætte med at bruge? Den eneste forskel er, at 642 ikke er testet i kamp, men testet under forhold, der svarer til kamp, giver den en fejlprocent på over 10.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:45

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes slet ikke, vi skal stå her og diskutere den ene eller den anden procent og den ene eller den anden test. Det, det drejer sig om her, er, når vi skal lede disse forhandlinger, at sørge for at få

det bedst opnåelige resultat. Det bedst opnåelige resultat er det med den lavest mulige fejlprocent, som man kan få de store forbrugere og brugere af våbnet til at tilslutte sig et bindende forbud mod. Jeg har ikke meget glæde af at sætte et mål op, jeg overhovedet ikke når, således at intet bliver forbedret. Det drejer sig om at få forbedringer og ikke om bare at få de smukkeste positioner. Det fører jo ingen steder hen. Det drejer sig om at få praktiske forbedringer, og det er det, vi går efter.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 14:46

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil gerne bede udenrigsministeren bekræfte, at det tidligere har været regeringens linje, at en fejlprocent på 5 var uacceptabel.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:46

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen jeg vil da gerne bekræfte, at kan jeg komme under 5 pct., vil jeg være meget glad for det. Men jeg vil have trukket de internationale forhandlinger frem til så lav en procent som overhovedet muligt. Det hjælper ikke ret meget, at jeg siger: Hvis ikke jeg kan få det procenttal, vil jeg overhovedet ikke have den forbedring her. Altså, det her er realisme. Jeg skal tage den forbedring, jeg kan få, og Danmark trækker det ned til den lavest mulige fejlprocent – den lavest mulige.

Fru Pernille Frahm husker også miljødebatteerne fra tidligere, og der havde vi jo inden for miljøpolitikken det begreb, der hed best available technology, altså, at man hele tiden skulle anvende den bedst tilgængelige teknologi. Det gælder også her. Derfor går jeg også ind for, at vi kan lave alternativer, og vi håber da også på, at det bliver mindre end 10 år, som hr. Morten Helveg Petersen ønskede. Derfor går vi altså ind for forbedringer hele tiden, så vi kan komme af med de uacceptable skadevirkninger – de, der ikke har selvdestruktionsmekanisme, de, der rammer civile, de, som ligger bagefter og rammer, præcis som hr. Jørgen Poulsen beskrev. Det er dem, vi skal af med, og jo flere af dem, vi kan komme af med, jo bedre. Men at have en position, som siger, at jeg intet vil have, hvis ikke jeg kan få det absolutte, hjælper ikke ofrene.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:47

Frank Aaen (EL):

Det har vi heller ikke sagt. Vi har sagt, at man selvfølgelig skal gå så langt, man overhovedet kan, for at få en god international aftale. Det, vi også har sagt, er, at Danmark kan gå foran og gennemføre et nationalt forbud, fordi det vil være med til at styrke Danmarks forhandlingsposition. Det vil være med til at presse andre lande til at gøre det samme. Det er det jeg ikke forstår at regeringen ikke går ind for. Det er også der, skredet er i andre dele af Folketinget. Hvor vi sidste år talte om muligvis at få gennemført et totalt forbud mod danske klyngeaminer, så er det nu skredet, i retning af at vi skal acceptere den ene type.

Så sagde hr. Tom Behnke i debatten, og det vil jeg gerne have ministerens kommentar til, at danske soldater i Afghanistan kan komme til at tilkalde flystøtte, der udløser klyngebomber. Kan ministeren bekræfte, at det er en mulighed?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:48

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det var jo faktisk ikke det, som hr. Tom Behnke sagde. Hr. Tom Behnke sagde, at man kunne tilkalde flystøtte fra et land, som måske havde klyngeammunition. Det krav, der ligger i det totale Oslokrav, går altså ud på, at man ikke må samarbejde med nogen, der har anvendelse af klyngeammunition som en mulighed. Det er så, som hr. Tom Behnke meget rigtigt sagde, at skal vi så stå og vurdere, om den nu har det med eller den ikke har det. Hov, hvis der er risiko for, at den har det med, eller den hær bruger det, så kan vi ikke have den.

Det, der er i interoperabiliteten – det, at de kan arbejde sammen – går præcist ud på et totalforbud, så vi ikke må arbejde sammen med nogen, der har – som det står i oplægget – eller som anvender klyngeammunition. Det ville betyde, at vi pludselig er i en situation, hvor vi ikke kan få støtte, selv om den, der skulle støtte os, ikke måtte medbringe klyngeammunition. Det var det, hr. Tom Behnke sagde.

Så er jeg glad for høre, at hr. Frank Aaen støtter den danske forhandlingslinje så langt som muligt for at få en aftale. Det er jeg meget glad for. Et dansk totalforbud: Der synes jeg faktisk,

det afgørende i det her forslag til vedtagelse er, at det netop kun anvendes med særskilt inddragelse af Folketinget. Jeg synes da ikke, det ville være klogt, at det danske forsvar udelukkede sig selv fra et forsvarsvåben, der, som forsvarsministeren beskrev, i givne situationer kan være bedst for den danske befolkning og vores infrastruktur.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:50

Frank Aaen (EL):

Hr. Tom Behnke sagde, at det var muligt, at der blev smidt en klyngebombe på dansk foranledning i Afghanistan. Jeg vil gerne have et klart svar på, om det kunne tænkes. Kan det tænkes, at en dansk soldat som forward air controller tilkalder et fly, der smider en klyngebombe i Afghanistan? Det må vi da kunne få et ja eller nej til, uanset hvad hr. Tom Behnke har sagt. Vi må kunne få et klart ja eller et klart nej til det.

Så igen, selvfølgelig kan Danmark indføre et nationalt forbud, uden at det har konsekvenser for samarbejdet med andre lande. Naturligvis kan vi det, og det er det, vi har argumenteret for.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:50

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Ja, og det er jo det, som forsvarsministeren og jeg har forklaret hr. Frank Aaen er forkert. Selvfølgelig kan vi lave et totalforbud, men hvis det betyder, at vi afskærer os selv fra en selvforsvarsmekanisme, vi i en given situation har brug for, så vil det da ikke være særlig klogt. Det er derfor, det kloge er det, som partierne bag forslaget til vedtagelse står for, nemlig at så sker det altså også med en særskilt inddragelse af Folketinget.

Tag nu f.eks., at man er i en tænkt situation, som hr. Karsten Nonbo beskrev, hvor fjenden rykker frem, skal vi så smadre vores egen infrastruktur i hele området med store bomber, eller skal vi hellere ramme dem med klyngeammunition, så vi rammer deres soldater? Og selvfølgelig med klyngeammunition, som er selvdestruerende, således at vi ikke har det problem bagefter, og derved bevarer vores infrastruktur. Så hvorfor dog afskære sig fra et forsvarsvåben, som kan vise sig at være mindre skadeligt end andre våben i en given situation? Det er derfor, at det er så klogt, hvad der er skrevet her, og

som flertallet er enig om, nemlig at vi inddrager Folketinget i forbindelse med anvendelse af det.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Der er ikke flere bemærkninger? Hr.

Frank Aaen.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vores allierede i Irak, englænderne, har brugt klyngebomber, som har medført alvorlige civile tab. Nu får vi at vide, at Danmark kan være med til at udløse anvendelse af klyngebomber i Afghanistan. De klyngebomber, som amerikanerne anvender, opfylder jo langtfra de krav, som udenrigsministeren står og siger skal være forudsætningen for anvendelse af klyngebomber. Det bliver i hvert fald ikke noget, de først spørger Det Udenrigspolitiske Nævn eller det danske Folketing om. Det er noget, der bare sker på slagmarken.

Jeg må sige, at jeg gerne vil høre fra forsvarsministeren, hvis det skulle vise sig at være rigtigt, hvad vi har fået at vide i dag, at danske soldater altså kan være med til at udløse anvendelse af klyngebomber i Afghanistan. Det synes jeg er rystende. Det peger endnu en gang på, at vi er nødt til at få genvurderet hele den danske strategi i Afghanistan: først soldater, så flere soldater, så kampvogne, så helikoptere og nu klyngebomber.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forsvarsministeren.

Kl. 14:53

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg kan bekræfte over for hr. Frank Aaen, at der er brugt klyngeammunition i Afghanistan, ikke af danske styrker, men der er brugt klyngeammunition. Jeg kan også bekræfte over for hr. Frank Aaen, at den situation, hvor en dansk soldat kan udløse brug af klyngeammunition, er som følger: De danske soldater er i knibe – det er således, at vi ikke har kampfly med på slagmarken – så er man enig om, at man påkalder en støtte. Det er således, at jeg ikke kan stå her og sige, at den støtte, man så får, med hundrede procents udelukkelse ikke gør brug af klyngeammunition. Det kan være det fly, der er i nærheden. Der er min pointe – og der tror jeg, at jeg er enig med dem, der er bag forslaget til vedtagelse – at vi jo netop ikke skal fraskrive os muligheden for at blive beskyttet af klyngeammuni-

tion. Det har jeg heller ikke hørt nordmændene sige.

Det ville jo være en lille smule grotesk, at man går til en begravelse, hvor man så af politisk korrekthed skal sige til forældrene til en afdød eller til manden eller konen: Ja, din søn eller din mand eller kone døde af politisk korrekthed, for vi kunne ikke garantere, at der ikke var klyngeammunition på den flyver, der var lige i nærheden, så vi sagde nej tak, og derfor blev de der tre eller fire soldater slået ihjel.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm for en kort bemærkning.

Kl. 14:54

Pernille Frahm (SF):

Det kan jeg da godt forstå at nordmændene ikke vil. Det vil vi da heller ikke. Men det er jo ikke det samme, som at man ikke vil arbejde for at få en international aftale og lægge pres på sine forhandlingspartnere. Hvad er det, der adskiller Danmark fra f.eks. Tyskland? Tyskland har udtrykt klart, at de støtter en total forbudslinje. Hvorfor kan Danmark ikke gøre det og alligevel arbejde sammen med sine allierede?

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forsvarsministeren.

Kl. 14:54

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Med al respekt, så synes jeg, at udenrigsministeren helt tydeligt har redegjort for den danske position, nemlig at vi arbejder i to spor, hvor vi arbejder hårdt for, at der kommer en international, bindende aftale, som forbyder og fjerner det, der hedder den upålidelige klyngeammunition, og det er bl.a. den uden selvdestruktionsmekanisme og den med dårlig selvdestruktionsmekanisme. Jeg synes, at udenrigsministeren tydeligt har redegjort for det her under debatten.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 14:55

Pernille Frahm (SF):

Det er da meget muligt, at han har det. Men det var jo ikke noget svar på det, jeg spurgte om. Jeg spurgte om, hvad forskellen var på Danmarks situation, Tysklands situation og Norges situation. Hvorfor kan Danmark ikke arbejde for et forbud, når Tyskland og Norge kan, og alligevel deltage i internationale aktioner og have allierede?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forsvarsministeren.

Kl. 14:55

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det er således, at Danmark arbejder for en international regulering af klyngeammunition. Danmark vil ikke fraskrive sig muligheden for at blive beskyttet af eller hjulpet af lande, som bruger og har klyngeammunition, eller sågar at vores soldater bliver forsvaret med klyngeammunition. Vi anerkender, at der er situationer, der militært tilsiger, at man bruger klyngeammunition, fordi det er det mindst nødvendige onde at bruge i en given situation. Det har vi redegjort for under debatten, og det står vi selvfølgelig ved.

Kl. 14:55

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Frank Aaen (EL):

Jeg kan godt forstå forsvarsministerens ubehag ved at skulle stå ved en død soldats grav. Det er vi enige om alle sammen. Det er en af grundene til, at vi er nogle, der stemmer imod dansk deltagelse i den krig.

Men når man så ligefrem skal høre, at ministeren ikke ville stå der på grund af politisk korrekthed – du døde på grund af politisk korrekthed – hvad ville forsvarsministeren så sige til forældrene til den afghanske pige, der døde året efter, på grund af at hun samlede en bombe op, som hun troede var legetøj? Altså, lyder det ikke lidt kynisk, at det ikke gør noget, at civile dør – og i langt større antal end soldater, hvilket vi erfaringsmæssigt ved? Er det ikke en meget kynisk form for argumentation?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forsvarsministeren.

Kl. 14:56

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at Danmark ikke har brugt klyngeammunition i Afghanistan, og vi har ingen planer om at medtage klyngeammunition. Hvis det skulle blive tilfældet, vil Folketinget blive inddraget, som der står i forslaget til vedtagelse.

Jeg må også sige til hr. Frank Aaen, at alle våben og al ammunition, der bliver lavet i verden, er lavet med ét formål, nemlig at blive brugt ultimativt i krig og slå folk ihjel. Når man går i krig, handler det om at lave mindst mulig skade. Jeg vil også pege på internationale undersøgel-

ser, som viser, at det stadig væk er miner og andet ueksploderet sprængstof, som slår de fleste ihjel. Det skal ikke lave om på det faktum, at én civil slået ihjel er én for meget, og det er bl.a. derfor, at udenrigsministeren arbejder i to spor for at få en regulering, således at de uacceptable skader på civile bliver så få som overhovedet muligt. Men jeg ville stå her og lyve, hvis jeg sagde, at det ikke har omkostninger både for soldaten og desværre også for den civile i de områder, hvor der er en krig.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:57

Frank Aaen (EL):

Nu skal vi igen høre den her talleg i en alvorlig sag. Altså, det er klart, at der bliver brugt langt mere anden ammunition, men der er ingen anden ammunition, der har et procenttal for civile tab – for at bruge det tal – på 98, hvor man altså anslår, at 98 pct. af dem, der dør på grund af klyngebomber, er civile. Det er jo derfor, det er så skrækkeligt et våben, og det er derfor, at det er så amoralsk et våben. Det er derfor, jeg ikke kan forstå, at forsvarsministeren kan få sig selv til at stå her og sige, at det er helt i orden at beskytte en dansk soldat, selv om det har så urimelige, voldsomme civile konsekvenser, herunder at det i høj grad rammer børn. Det forstår jeg simpelt hen ikke at ministeren vil være bekendt.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forsvarsministeren.

Kl. 14:58

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at tallegen sådan set ikke er startet af mig. De 98 pct., som hr. Frank Aaen og andre ordførere har brugt, er taget ud af den blå luft. Jeg har ledt efter dem, men jeg har ikke fundet dem nogen som helst steder.

Så skal jeg sige til hr. Frank Aaen, at hr. Frank Aaen også er nødt til at forholde sig til, at mere end 90 pct. af den offensive ildkraft, man har i nogle lande, faktisk stammer fra klyngeammunition. Derfor er den internationale regulering af det, som er upålideligt, så utrolig vigtig. Jeg håber ikke, at jeg ødelægger nogen illusioner hos hr. Frank Aaen, men vi kan altså ikke i Danmark, ved at vi tager et hr. Frank Aaen-standpunkt, få det til at gungre nogen steder ude i verden. Det standpunkt, som Folketinget har taget her i dag, hvorefter udenrigsministeren kan

forfølge to spor og prøve at få en bindende international aftale, som fjerner klyngeammunition uden selvdestruktion, og som sikrer, at det, man så bruger, er den med den mindste fejlmargen på selvdestruktionsmekanismen, er rent faktisk et fornuftigt standpunkt. Nu har udenrigsministeren jo også redegjort for, at han vil holde Folketinget orienteret om, hvordan det går i processen.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted i morgen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) **Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).**

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det første spørgsmål er stillet af hr. Morten Messerschmidt til udenrigsministeren.

Kl. 15:00

Spm. nr. S 1408

1) Til udenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Kan udenrigsministeren bekræfte, at han under Muhammedkrisen i 2006 havde kontakt med den hollandske udenrigsminister, Bernard Bot, og at forløbet, herunder udenrigsministerens besked til sin hollandske kollega, var som beskrevet af Ritzau den 25. april 2008 i telegrammet »Memoirer fra en EU-trykkoger«?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Udenrigsministeren.

Kl. 15:00

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hr. Morten Messerschmidt stiller spørgsmålet på baggrund af et referat i Ritzaus avis – et referat, som en tidligere hollandsk udenrigsminister har givet fra et tidligere møde.

Jeg kan i den forbindelse bekræfte, at jeg under hele forløbet af Muhammedkrisen i 2006 jævnlige var i kontakt med mine EU-kolleger,

herunder daværende nederlandske udenrigsminister Bernard Bot. I forbindelse med det råds-møde, der er tale om i Ritzau, som hr. Morten Messerschmidt altså anvender, var der tale om ganske intensive konsultationer med en række af kollegerne, faktisk alle, både forud for og under mødet naturligtvis.

Mødet endte heldigvis med vedtagelsen af en fælles EU-erklæring om sagen som rådskonklusion, hvor ytringsfrihed og pressefrihed fastslås som fundamentale rettigheder og overgrebene mod Danmark fordømmes. Så vi fik, hvad vi gik efter. Det helt centrale spørgsmål for mig og for Danmark var at sikre, at Danmark fik støtte af alle EU-landene – ikke kun et – og at disse holdt sammen. Muhammedkrisen skulle efter min opfattelse ikke ses som et dansk problem, men skulle ses som et fælles europæisk problem. Det lykkedes jo også.

Jeg kan selvsagt ikke i detaljer nu referere til de forhandlinger, der pågik med de enkelte lande, og jeg har derfor ikke mere at tilføje om den samtale, som Bernard Bot refererer til, end at jeg havde en god samtale med ham, og at jeg havde brug for at holde alle 25 lande sammen, for ellers var der slet ikke kommet nogen erklæring ud af det. Vi ønskede den erklæring, vi fik, og det var jo godt.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:01

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret. Jeg synes nu ikke, at sagen er helt så enkel, som udenrigsministeren gerne vil gøre den til.

Sagen er jo, at EU blander sig i større og større dele af dansk udenrigspolitik og i højere og højere grad overtager de arbejdsopgaver, som egentlig burde være en dansk udenrigsministers, herunder altså også den krise, som var afstedkommet af Jyllands-Postens 12 tegninger.

Jeg synes, det er helt afgørende, at man som dansk udenrigsminister tager imod lande, tager imod støtte til at bakke op om ytringsfriheden. Vi så, hvordan Javier Solana sammen med Kofi Annan og andre var ude i en undskyldende mission og sagde, at det også var for galt, og at man endelig måtte sætte de religiøse følelser over ytringsfriheden. Det var EU's linje generelt.

Derfor er det jo noget bekymrende, hvis det, som Bernard Bot fortæller, er rigtigt, nemlig det citat, som Ritzau altså bringer, at udenrigsministeren over for ham simpelt hen har sagt: Klap i

om vores tegninger. Jeg synes, det er meget, meget uheldigt, hvis det er linjen fra den danske regering, at man simpelt hen har bedt de kræfter ude i Europa, ude i EU, som ønskede at støtte Danmark, støtte ytringsfriheden, om at klappe i.

Det er klart, at jeg gerne vil høre, om udenrigsministeren kan bekræfte eller afkræfte det, som Bernard Bot altså skriver i sine erindringer, nemlig at det var det, som udenrigsministeren sagde til ham under det her møde eller i bilaterale sammenhænge.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:03

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nej, sådan noget kan jeg overhovedet ikke genkende. Men jeg mener faktisk ikke, at jeg skal stå og aflevere det her i spørgetiden.

Det afgørende for mig ved de forhandlinger var det, jeg sagde til den hollandske udenrigsminister: Hvad hjælper det mig, at du vil have en krigserklæring, hvis det viser sig, at du kommer til at stå alene med den, for så kommer der ingen fælleserklæring til Danmark. Det er jo sådan, at vi alle skal være enige.

Jeg ønskede en fuld europæisk opslutning bag Danmark og ikke kun ét lands. Derfor sagde jeg selvfølgelig til det land, som omfavnede os så meget, så vi risikerede at miste 23 venner, at det har jeg ikke meget glæde af.

Vi fik jo faktisk en god erklæring. Så det er jo det rene sludder – hvis jeg må sige det for formanden – som hr. Morten Messerschmidt kommer med, når han siger alt det, han siger i forbindelse med Solana og den erklæring fra EU. Den erklæring fra EU siger jo klart, at ytringsfriheden er en fundamental rettighed og et væsentligt element i den demokratiske diskurs. Frie medier er indispensable, altså, de er nødvendige for et frit og åbent samfund og for at holde regeringer ansvarlige. Jeg kan forstå, at lampen blinker, så Solana skal jeg forklare i næste runde.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:04

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil se meget frem til at høre udenrigsministeren forklare det, som Javier Solana først i sin fælleserklæring med Kofi Annan og Ekmeleddin Ihsanoglu fra OIC udsendte, og derefter hele den turné rundt i Mellemøsten, hvor Javier Solana altså gjorde meget ud af at beklage og natur-

ligvis understrege, at vi også tog hensyn til religiøse følelser.

Men sagen er jo bare, at det, som Bernard Bot, og det, som en lang række efterretninger fra EU siger, er, at Holland var klar til at give en langt mere uforbeholden opbakning til Danmark og den danske ytringsfrihed – det var Frankrig, og det var Tyskland. Jeg undrer mig bare over, hvordan det så kan være, at man af hensyn til at få en bred opbakning, som så bliver meget mindre værd, vælger at sige til de her mennesker, at de bare skal klappe i om vores tegninger. Det synes jeg ganske enkelt er en forkert linje at føre.

Jeg vil gerne have, om udenrigsministeren kan bekræfte, at ordene klappe i – det er nok ikke blevet sagt på dansk, men hvad han så eventuelt har fundet af ækvivalenter – er blevet sagt over for Bernard Bot.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:05

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det har jeg givet udtryk for, og der er vi så uenige. Det vil sige, at hvis Dansk Folkeparti skulle føre dansk udenrigspolitik, ville Dansk Folkeparti sørge for, at Danmark var totalt isoleret. Det er jo en tåbelig position. Det med dansk udenrigspolitik går jo ud på at sørge for, at man har allierede og ikke allierer sig. Vi fik 25 allierede. Hvis vi var gået op i en retorik, som var ganske overflødig, havde vi haft én allieret. Hvad i alverden var *det* værd?

Det drejer sig om, at EU viste den arabiske verden, at vi står sammen om ytringsfriheden, og hvis den her tekst var faldet, havde vi givet markeringen til den arabiske verden, at vi *ikke* går ind for ytringsfriheden. Det er en ret alvorlig position, som hr. Morten Messerschmidt tager, og i øvrigt en helt tåbelig position. Det drejer sig altså om, at man i den her situation sørgede for, at alle i Europa sagde: Vi vil have vores ytringsfrihed respekteret. Det fik vi. Og derfor var jeg selvfølgelig nødt til at sige til folk, der støtter os: Ja tak, lad være med at støtte os på en måde, som betyder, at vi mister alle de andre.

Med hensyn til Solana vil jeg godt sige, at han faktisk fik en tekst igennem, hvor der står: we fully uphold the right of free speech – underskrevet af OIC og FN's generalsekretær. Det var, hvad jeg gik efter i forbindelse med det møde. Det var det, den arabiske verden, hvis kræfter angreb os, altså også skrev under på.

Så jeg synes faktisk, at vi fik nogle gode resultater ud af det. At der så er nogle erindringer med nogle formuleringer osv., som hr. Messerschmidt kan misbruge i en dansk sammenhæng, er ret uinteressant.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:06

Morten Messerschmidt (DF):

Nu siger udenrigsministeren, at vi fik 25 allierede, og så kunne det være interessant at vide, hvad det er for et land, der ikke bakkede os op. Der er jo 27 medlemmer af EU, men jeg går ud fra, at man mente 26 allierede og så Danmark dertil.

Jeg kunne egentlig godt lide at vide, hvordan det kan være, at man ikke kan få begge dele. Det ville være mest logisk, hvis man gik ind og sagde: Lad os nu finde den tekst, vi kan blive enige om; lad os nu finde ud af, hvad man vil i de lande, der åbenbart ikke ønsker at gå lige så vidt som Bernard Bot, eller de øvrige lande, som altså gerne vil have en mere vidtgående beskyttelse af ytringsfriheden. Hvorfor i alverden kan man ikke sige, at her kan vi blive enige, men lad dog landene gå videre, lad dog nogle lande fastholde deres uafhængighed, fastholde deres ret til altså at mene, at religiøse følelser aldrig nogen sinde kan overtrumfe ytringsfriheden, for det ville være det mest naturlige?

Jeg kan altså ikke lade være med at se det, som udenrigsministeren står og forklarer her, som en stor undskyldning og en bortforklaring af, hvorfor man netop ikke har gjort det. Lad os dog tage begge dele i en sådan situation. På den ene side set, hvad kan EU blive enige om? Og på den anden side set, så lad os fremhæve dem, som altså gerne vil gå endnu videre. Det ville da være det eneste anstændige at gøre og ikke bare bede folk om at klappe i, når de rent faktisk kommer for at hjælpe os.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:07

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hr. Morten Messerschmidt har ikke forstået noget som helst af det, men han har jo heller ikke prøvet at være i sådan en situation og kommer det forhåbentlig heller aldrig med den indstilling til dansk udenrigspolitik.

Selvfølgelig kan Holland mene, hvad Holland vil. Det, det drejede sig om her, var, at 25

lande stod sammen, for der var to lande, som ikke var medlemmer på det tidspunkt – vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt – de blev faktisk medlemmer senere, så jeg må bede hr. Morten Messerschmidt lade være med at rette mig i det. Rumænien og Bulgarien var ikke medlemmer på det tidspunkt, så derfor var vi 25 lande.

Det drejer sig så i en sådan situation om, at vi viser omverdenen, at EU står sammen. De 25 lande kan ved siden af i øvrigt have haft divergerende synspunkter, men det afgørende var, at vi leverede en tekst, som vi alle sammen var enige om. Hvad glæde havde jeg af, at nogle ville have leveret en tekst, som man ikke kunne blive enige om? Det ville da have været et kolossalt tilbageslag for Europa og for Danmark, hvis vi havde bragt os i en situation, hvor vi på grund af ét lands specielle forkærlighed for en speciel formulering havde forhindret en total opbakning til Danmark.

Så jeg er da lykkelig for, at Dansk Folkeparti ikke besidder udenrigsministerposten, hvis det er Dansk Folkepartis udenrigspolitik at isolere sig fra sine allierede.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet af hr. Morten Messerschmidt og ligeledes til udenrigsministeren.

Kl. 15:08

Spm. nr. S 1434

2) Til udenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Finder udenrigsministeren det – på baggrund af den intense debat, der har været i EU om ytringsfriheden og Muhammedtegningerne – ikke bekymrende, at EU med vedtagelsen af Lisabontraktaten skal basere sig på en selvdefineret fortolkning af begreber som »solidaritet« og »tolerance« (TEU art. 2), og nærer udenrigsministeren ikke frygt for, at disse værdier i misforstået solidaritet og tolerance med den muslimske verden vil blive brugt til fortsatte angreb mod ytringsfriheden?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Så er det udenrigsministeren.

Kl. 15:08

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Her er vi også i en situation, hvor hr. Morten Messerschmidt desværre ikke har forstået ret

meget af det; normalt forstår han ret meget, men i dag gør han altså ikke.

Her vil jeg så sige, at EU's mål er at fremme værdier som solidaritet og tolerance. Det hævder hr. Morten Messerschmidt bliver brugt imod os. Men vores mål er at fremme værdier som solidaritet og tolerance, ikke kun internt i Europa, men også i vores forbindelser med den øvrige verden.

At det i artikel 2 understreges, at vores samfund internt er præget af pluralisme, ikkefor-skelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd, kan jeg ikke se skulle kunne bruges som afsæt til at angribe vores ytringsfrihed; så har hr. Morten Messerschmidt totalt misforstået begreberne solidaritet og tolerance, og nu skal jeg forklare dem for hr. Messerschmidt.

Solidaritet vil sige, at de europæiske medlemsstater skal være solidariske med hinanden, sådan som i den foregående sag. Det har de nemlig før haft temmelig svært ved.

Tolerance betyder, at vi skal tolerere religiøse forskelle, fordi Europa faktisk i fortiden har haft svært ved lige netop at tolerere religiøse forskelle, hvorfor begrebet tolerance blev indført i slutningen af det 17. århundrede, skal jeg orientere hr. Messerschmidt om.

Helt grundlæggende bygger EU på demokrati og respekt for menneskerettighederne, som det bl.a. kommer til udtryk i medlemslandenes respektive forfatninger. Det gælder også den klassiske frihedsrettighed om adgang til at ytre sig. Lissabontraktaten ændrer selvsagt ikke herved. Derimod tydeliggør Lissabontraktaten netop dette værdigrundlag i Unionstraktatens artikel 2; det er i øvrigt værdier, som allerede findes i det eksisterende traktatgrundlag. Der er således ikke noget traktatmæssigt nyt i dét.

Jeg forstår derfor overhovedet ikke spørgers frygt for, at omverdenen skulle kunne bruge EU's værdigrundlag om solidaritet og tolerance imod os selv, med sigte på at knægte vores ytringsfrihed. Det er et meget, meget fortænkt spørgsmål, som antyder, at hr. Messerschmidt ikke har forstået begreberne solidaritet og tolerance i en europæisk sammenhæng, men det vil jeg meget gerne høre nærmere om.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt har ordet nu.

Kl. 15:10

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror, jeg kan bekræfte, at jeg nok ikke på samme måde som udenrigsministeren har forstået begreberne solidaritet og tolerance.

Til gengæld vil jeg da kvittere for, at udenrigsministeren mener, at jeg ofte forstår det, udenrigsministeren siger; man kunne jo næsten driste sig til så at spørge, hvornår det rent faktisk sidst er indtruffet. Jeg har en erindring om, at hver eneste gang man stiller et spørgsmål til udenrigsministeren, så skyldes det, at spørgeren ikke har forstået noget som helst af den verden, vi lever i, men i øvrigt er det nok ikke noget, der gør sig gældende for mig, men snarere for de 178 øvrige medlemmer af Folketinget.

Men jeg vil sige i forhold til solidariteten og tolerancen – og her er jeg glad for, at udenrigsministeren henviser helt tilbage til 1700-tallet og den franske revolution, den går jeg ud fra at der henvises til, hvor man jo startede med at hugge hovederne af kongerne, sådan at man kunne illustrere sin tolerance – at det sådan set lidt er det samme, vi står over for her. Her har Javier Solana bevæget sig rundt i Mellemøsten og har hugget, ikke hoveder af, men har hugget ytringsfriheden midtover og har understreget over for alle sine muslimske kollegaer, både i OIC og i de øvrige forhandlinger og møder med de udenrigsministerielle embedsfolk og udenrigsministrene i den muslimske verden, at vist har man ytringsfrihed i Vesten, og at det er et ukrænkeligt princip lige såvel som pressefriheden, som udenrigsministeren nævnte før, og så begynder man straks at tage forbehold, altså: Men selvfølgelig skal man vise respekt; selvfølgelig skal man være tolerant; selvfølgelig skal man være solidarisk over for alle mulige religiøse hensyn og religiøse følelser.

Jeg vil bare sige, at jeg er meget bekymret over, at det grundlæggende tema for vores udenrigspolitik med den Lissabontraktat, som jeg altså henviser til i spørgsmålet, fremover er, at man skal vise den solidaritet og den tolerance over for alle mulige religiøse følelser. Det er jo netop at sætte alle grundrettighederne, alle frihedsrettighederne på fuldstændig gyngende grund, fordi det fremover bliver Javier Solana eller den nye udenrigsrepræsentant og EU's Ministerråd, som skal afgøre, hvordan man nu bedst muligt i tolerancens og solidaritetens navn kan definere og varetage danske udenrigspolitiske interesser. Jeg har meget svært ved at se, at det

skulle være foreneligt med en sund dansk udenrigspolitik.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:12

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det har jeg også svært ved at se, hvis det var rigtigt, hvad hr. Morten Messerschmidt siger, men det er det jo ikke. Han taler også om 1700-tallet som den tid, hvor man starter tolerancen; det har han altså heller ikke forstået. Nej, jeg talte om det 17. århundrede, men der er forskel på det 17. århundrede og 1700-tallet, vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt. Men det skal jeg belære om bagefter. Og derfor er det jo noget sludder at hive den franske revolution ind, hvor man – ganske rigtigt – misbrugte tolerancen og huggede hovedet af hinanden. Begrebet stammer faktisk fra 1689, hvor John Locke skrev en treatise of tolerance, og der kommer tolerancebegrebet så ind i den europæiske politiske filosofi, men det er ikke det, vi skal diskutere i dag. Men det var mere, at når hr. Messerschmidt nu gerne vil have oplysningen, så skal han få den.

Jeg vil godt igen afvise angrebene på Solana. I den tekst, som han altså har været med til at lave sammen med Kofi Annan og sammen med OIC, fordømmer man jo også angrebene på de danske ambassader. Jamen skal vi da være kedede af, at Solana fik OIC og FN til at fordømme angrebene på de danske ambassader? Hr. Morten Messerschmidt skal da lade være med at angribe Solana for noget, som hr. Morten Messerschmidt overhovedet ikke har sat sig ind i. I de tider der, hvor der var – var det tre? – danske ambassader, der direkte blev angrebet, og som blev sat i brand, var det da meget vigtigt, at vi her hos de europæiske udenrigspolitiske forhandlere havde FN's generalsekretær, som jeg selv talte med i de døgn, ligesom jeg naturligvis talte med Solana, og at vi fik dem og også OIC, den arabiske samarbejdsorganisation, til at fordømme de angreb, Danmark var udsat for. Det er da noget mærkeligt noget pludselig at rode det ind i Lisabontraktaten.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:14

Morten Messerschmidt (DF):

Det er aldeles ikke noget mærkeligt noget. Det hænger udmærket sammen, for den fuldstændig misforståede tolerance og solidaritetsfølelse,

der ligger bag EU's udenrigspolitik, er jo netop kernen i det her spørgsmål. Og når nu udenrigsministeren så klart og nærmest nonchalant siger, at der var fuld opbakning til den danske ytringsfrihed og til den danske pressefrihed – men det er sikkert mig, der har misforstået det – så synes jeg egentlig, udenrigsministeren modsiger sig selv. For lige før, altså for under 5 minutter siden, var det sådan, at der rent faktisk var en række lande i EU, som gerne ville være gået endnu videre, udenrigsministeren og jeg var selv enige om, at det var Nederlandene, og dertil kommer vist også Tyskland og Frankrig, som der har været presseforlydender om gerne ville gå endnu videre.

Det vil sige, at det, som udenrigsministeren måtte tage til takke med, det, som han måtte acceptere, fordi man jo også skulle tage hensyn til de religiøse følelser osv., som også fremgår af det statement, som udenrigsministeren henviser til, var en langt værre erklæring end det, vi egentlig kunne have fået.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:15

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hvis man skal vedtage en rådskonklusion, som det her var, så skal det ske i enighed, vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt. Det vil sige, at de lande, som synes, at Danmark faktisk burde give en undskyldning – for de lande fandtes jo også i EU – ville kunne forhindre, at der kom enighed i EU. De frafaldt deres krav om en dansk undskyldning. Og vi nåede altså frem til en tekst, som støtter Danmark kraftigt, som støtter den danske ytringsfrihed, og som fordømmer angrebene på ambassaderne. Det var da faktisk et godt stykke politisk arbejde, som hr. Morten Messerschmidt 2 år efter – for dengang var Dansk Folkeparti jo enige med os – pludselig er uenig i. Det fatter jeg ikke, for i 2006 var Dansk Folkeparti jo faktisk totalt enige i regeringens kurs. Men der har jo også været et valg i mellemtiden, så det kan være, at man har skiftet position i forhold til at sikre Danmarks interesser.

Så vil jeg godt understrege, at det ikke er misforstået tolerance og solidaritet. Solidariteten lå jo netop i, at vi fik en erklæring ved 25, i stedet for at vi måske havde fået opbakning fra tre, og jeg tror ikke, hr. Morten Messerschmidt er særlig velinformeret med de informationer, hr. Morten Messerschmidt giver Folketinget for øjeblikket; de lyder ikke rigtige i mine ører. Så det vil sige,

at vi altså har en solidaritet, som er begrebet i traktaten.

Tolerance er noget andet. Det er at tolerere religion, regioner, og vi tolererer selvfølgelig også den muslimske religion. Vi tolererer da islam.

Hr. Morten Messerschmidt har vel ikke bragt sig i den situation, at nu vil han ikke tolerere islam, så han skal gå ud på gaderne og fjerne alle muslimer fra Danmark; det er jo ikke hr. Morten Messerschmidts politik.

Så jeg ved ikke, hvor hr. Morten Messerschmidt vil hen med det her pludselig angreb, der ikke rigtig hænger sammen, for hvis ikke hr. Morten Messerschmidt vil gå ud og fjerne alle muslimer, så er det, fordi hr. Morten Messerschmidt accepterer og tolererer muslimerne. Jamen det er jo den europæiske tolerance, som hr. Morten Messerschmidt udfolder, samtidig med at han har så meget imod den her. Forklar os det.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:17

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil meget gerne forklare det, og sagen er sådan set ganske enkel.

Jeg kan starte med at bekræfte, at jeg jo slet ikke har kendskab til de møder, som udenrigsministeren har deltaget i, det siger næsten sig selv, og derfor er jeg nødt til at forholde mig til, hvad andre, der har deltaget i de møder, rent faktisk siger. Det er også årsagen til, at sagen kommer op nu, 2 år efter, fordi hr. Bernard Bot altså nu leverer sine memoirer.

Det er det, der er udgangspunktet for hele den her debat, netop det forhold, at udenrigsministeren altså har sagt, i hvert fald ifølge skribenten selv, at han bare skal klappe i, når det kommer til et mere vidtgående forsvar for den danske ytringsfrihed end det, som der altså i EU kunne bringes opbakning til.

Det er da klart, at når man fra nogle landes side har ønsket at gå endnu videre i forsvaret for ytringsfriheden, i forsvaret for de grundlæggende frihedsrettigheder, i forhold til pressefriheden, så må det jo også være et udtryk for, at den såkaldte tolerante udenrigspolitik, som EU står for, altså ikke er nær så vidtgående, som andre lande havde ønsket det.

Det er da fuldstændig legitimt nu, hvor man slår fuldstændig fast, at EU's politik fremover skal bygge på denne, vil jeg sige, misforståede tolerance og misforståede solidaritet over for is-

lamisternes krav om, at man skal gøre indgreb i den danske ytringsfrihed; så er det da fuldstændig legitimt at rejse de spørgsmål.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:18

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er fuldstændig legitimt og helt fint – hvis bare hr. Morten Messerschmidt havde gjort det i en rigtig sammenhæng.

Ytringsfriheden blev jo lige præcis forsvaret. Jeg har jo læst op af teksten, som blev vedtaget. Ja, man behøver jo ikke skrive en roman, det kan lige så godt siges meget præcist. Det er jo ikke alle, der har det som hr. Morten Messerschmidt, at man skal sige så meget som overhovedet muligt; hvis man nu siger mindre og gør det mere præcist, kan det måske endda ofte være en fordel. Så det er sandt; kan vi ikke være enige om det?

Det vil sige, at teksten jo præcis forsvare den danske ytringsfrihed og fordømmer angrebene på Danmark; det var det, jeg gik i byen for, og det var det, jeg fik – alt andet er udenomssnak.

Så det er jo en forkert fremstilling, hr. Morten Messerschmidt leverer, og desuden kan jeg heller ikke genkende ordene klappe i.

Men det er da rigtigt, at jeg i den position ønsker fuld opbakning, og det er det, jeg har sagt til Holland i den situation. Hvad skal jeg med én ven, hvis jeg har brug for 24? Det er det, at vi var 25, og så har jeg brug for 24 venner. 25, det var med mig selv, jeg skulle jo gerne kunne holde mig selv ud, så 24 venner havde jeg brug for, og ikke kun én. Danmark fik 24 venner, og vi var taknemlige for Hollands støtte, men vi havde heller ikke haft så meget glæde af den, hvis den havde betydet, at vi havde mistet alle andre.

Så jeg synes, det var et godt resultat, og jeg er meget glad for, at vi her markerede tolerance. Men det er klart, at vi tolererer andre religioner, som jeg beskrev før – jeg fik jo i øvrigt ikke hr. Morten Messerschmidts forklaring – og at vi tolererer religionsforskellene, selvfølgelig gør vi det, men at vi opfatter ytringsfriheden som fundamental. Det er da en glimrende tekst.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til udenrigsministeren af fru Pernille Frahm.

Spm. nr. S 1437

3) Til udenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Mener udenrigsministeren, at de tre personer fra The Color Orange-gruppen, der blev udvist fra Hongkong den 26. april 2008, har modtaget den støtte fra den danske konsul og Udenrigsministeriet, der kan forventes i situationer, hvor udvisningen er ubegrundet?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Udenrigsministeren.

Kl. 15:20

Kl. 15:20

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er ethvert lands ret at nægte indrejse. Det er ikke op til de danske myndigheder at afgøre, at en dansker skal kunne få indrejse til et andet land. Det følger af folkeretten, at ethvert land har ret til at nægte indrejse. Der foreligger ingen folkeretlig forpligtelse til at begrunde en afvisning.

Generalkonsulen i Hongkong forsøgte at bistå de tre danskere bedst muligt. Han havde bl.a. en telefonsamtale med den øverste ansvarlige for immigrationsmyndighederne i lufthavnen. Denne oplyste, at der var truffet en beslutning om at sende de tre danskere ud af Hongkong – en beslutning, som ikke kunne omgøres.

Generalkonsulen forsøgte at få et møde med den ansvarlige i lufthavnen, men dette blev afvist. Efterfølgende har generalkonsulen haft et møde med Hongkongs sikkerhedsminister og udbedt sig en forklaring på afvisningen af de tre danskere. Sikkerhedsministeren oplyste i den forbindelse, at Kina ikke ville tillade demonstranter i forbindelse med den olympiske fakkelsofhold i Hongkong, og at det var baggrunden for afvisningen af de tre danskere og andre demonstranter. Og vi har jo ikke nogen mulighed for at omgøre den beslutning.

Kl. 15:21

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Nej, det tror jeg ikke at der er nogen der er i tvivl om: Det har vi ikke mulighed for. Men vi har en kritisk dialog med Kina, og der tænkte jeg på, at man måske kunne bringe sådan en sag op om, hvordan danske borgere, der i lovligt ærinde rejser til Kina, bliver behandlet.

Det, som undrer mig i den her sag, er; at det er de her tre mennesker, der bliver tilbageholdt, der kontakter konsulatet, og de bliver ikke kontaktet tilbage, hvorimod demokratibevægelserne derovre kontakter dem, og det er fra dem de sådan får deres informationer, det er ikke fra det danske konsulat. Er det ikke temmelig lidt hjælp at stå med, når man kommer som dansk statsborger, at man ikke får de informationer fra konsulatet, som man regner med at de må have, og som de burde kunne give videre?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:22

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo nærmest umuligt med sådan et spørgsmål at lave personbehandling i salen, og det er også uhørt – det gør vi jo ikke. Men jeg kan sige, at de tre danskere fik adgang til at ringe til generalkonsulatet og til en advokat, og generalkonsulatet tog så kontakt til lufthavnen, som så meddelte, at han ikke kunne få det der møde, han gerne ville have. Men vi tog jo de kontakter, det var muligt at tage. Vi kunne ikke omgøre beslutningen. Men sagsbehandling i spørgetiden i Folketinget er umuligt.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:22

Pernille Frahm (SF):

Jamen det skal vi jo heller ikke lave. Men hvis det var mig, havde jeg nok forventet, at de var dukket op derude. Danskerne stod jo i sådan en situation, som kunne have udviklet sig endnu mere ubehageligt, end den så rent faktisk gjorde. Det endte jo bare med, at de blev udvist.

Men da de blev stoppet og tilbageholdt – de tre ud af fire af dem – og fik konfiskeret deres telefoner, anede de jo rent faktisk ikke, hvor længe de skulle sidde, og om de skulle være fængslet i dagevis eller ugevis, eller hvad enden på det kunne blive. Havde det ikke være fint, hvis der var dukket en op derude, der havde vist, at der var kontakt til omverdenen?

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:23

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det kan jeg principielt være enig i, men jeg finder altså, at det er en fuldstændig misforståelse at stille sådan et spørgsmål i den mundtlige

spørgetid, for det drejer sig jo om en sagsbehandling, og jeg har ikke mulighed for under en spørgetid at spørge generalkonsulen om, hvad der skete og ikke skete. Så jeg vil altså sige, at det ikke hører hjemme under en mundtlig spørgetid at begynde at spørge mig om, hvordan man kom til lufthavnen og ikke kom til lufthavnen, og hvem der ringede til dem osv. Det er en sagsbehandling, og det er så et spørgsmål, der stilles i et udvalg eller skriftligt.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm? (*Pernille Frahm* (SF): Jeg stopper her).

Jeg vil lige sige til ministeren, at spørgsmålet er blevet accepteret til at blive besvaret her i Folketingssalen i dag, så der kan ikke rejses kritik af spørgeren om spørgsmålets udformning osv. Tak.

Det næste spørgsmål er stillet til finansministeren af fru Line Barfod.

Kl. 15:24

Spm. nr. S 1422

4) Til finansministeren af:

Line Barfod (EL):

Er det ministerens opfattelse, at der skal gøres en indsats for at rekruttere medarbejdere til den offentlige sektor, hvis vi vil sikre en solidarisk velfærd i fremtiden?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Finansministeren.

Kl. 15:24

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Spørgsmålet handler om rekruttering i den offentlige sektor, og må jeg ikke om det sige, at det selvfølgelig er vigtigt, at den offentlige sektor kan tilbyde nogle ansættelsesvilkår, som er konkurrencedygtige, så det offentlige fremstår som en god arbejdsplads, hvor vi er i stand til at yde en ordentlig service, ikke mindst fordi vi er et land med verdens højeste skattetryk, hvor vi også som borgere har en forventning om, at vi får noget for pengene.

For at sikre mest mulig service for pengene har vi bl.a. iværksat en kvalitetsreform, som nu er under indfasning, herunder er der en trepartsaftale med de offentlige arbejdsgivere og arbejdstagerne, som rummer en række initiativer i forhold til seniorer, uddannelsesløft og bedre ledelse, og vi har afsat 10 mia. kr. til at skabe bedre rammer for medarbejdere og ledere

i det offentlige. Der indgås jo netop i disse dage overenskomster – de er ikke helt på plads endnu, og jeg skal ikke kommentere dem i detaljen, for det vil være utidigt – og jeg kan bare konstatere, at der i hvert fald er indgået nogle aftaler, som rummer ganske markante lønløft, som fuldt ud kan konkurrere med den private sektor. Så jeg mener sådan set, at der netop i disse år gøres en stor indsats for at sikre rekrutteringen af et dygtigt offentligt personale.

Det er så i øvrigt ikke en udfordring, vi står alene med i den offentlige sektor. Det går jo så godt i Danmark, at vi har en rekordhøj beskæftigelse og en historisk lav arbejdsløshed. Derfor kan vi også se, at der er rekrutteringsproblemer på det private arbejdsmarked. Andelen af stillinger, der uden held er søgt besat i den private sektor, er ca. tre gange så stor som i den offentlige sektor, så det er et mere generelt samfundsproblem, hvordan vi skaffer den nødvendige arbejdskraft.

Det kunne føre vidt omkring og til en stor tale om jobplan, udsigten til en skattekommission, en arbejdsmarkedskommission m.v., men jeg håber i hvert fald, at det tegner et billede af, at der gøres en indsats.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:26

Line Barfod (EL):

Jeg er helt med på, at regeringen har lavet en jobplan, hvor man vil skære i dagpengene og på andre måder straffe de folk, der trods alt gør et stort stykke arbejde, for at prøve at tvinge dem over på fuldtidsledighed i stedet for at have mulighed for deltidsarbejde.

Det, jeg har spurgt til, er, om der skal gøres en indsats for at rekruttere medarbejdere til den offentlige sektor, hvis vi vil sikre en solidarisk velfærd i fremtiden. Ministeren kom overhovedet ikke ind på, om det er et mål for regeringen at have en solidarisk velfærd. Jeg synes da, at det er væsentligt at få afklaret, om ministeren mener, at det er vigtigt, at vi f.eks. har et sundhedsvæsen med fri og lige adgang for alle, og at det derfor sikres, at der er nok sygeplejersker, jordemødre, bioanalytikere og SOSU'er og alle de mange andre personalegrupper i det offentlige sundhedsvæsen, eller om regeringen faktisk synes, at det er en god udvikling, at der er flere og flere, der søger over i det private sygehusvæsen, fordi de der kan få både højere løn og bedre arbejdsvilkår end i det offentlige.

Det er jo væsentligt at vide, om det er regeringens mål, at vi fortsat skal have en solidarisk velfærd, og at der derfor skal gøres en indsats, bl.a. med gode løn- og arbejdsvilkår, for at rekruttere folk, eller om regeringen faktisk ønsker at fremme det private?

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:27

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):
Jeg skal undskylde, at jeg ikke kommenterede den del af spørgsmålets præmis, men det er jo, fordi jeg er hundrede procent enig i den, og fordi vi plejer at diskutere vores uenigheder.

Regeringen er stærkt optaget af, at vi har en velfungerende offentlig sektor. Jeg nævnte jo også i forhold til skattetryk, at vi som borgere må have en berettiget forventning om, at vi mødes med en ordentlig service. Til det hører jo at have en dygtig, uddannet arbejdskraft og på visse felter også mere af den. Det er sådan set også baggrunden for, at vi siden regeringsskiftet har ansat 15 pct. flere læger på de offentlige sygehuse, har ansat 5 pct. flere sygeplejersker og har knap 5 pct. flere ansatte i ældresektoren.

Det er da uomtvisteligt, at der er en udfordring. Det, vi bare skal være ærlige om, er, at det altså er en udfordring, der skal håndteres i en situation, hvor beskæftigelsen er torndende høj og arbejdsløsheden meget lavt. Derfor er en del af det også en udfordring, der skal håndteres ved at kigge ind i den offentlige sektor, f.eks. på den offensive måde bekæmpe sygefravær, som jeg tror svarer til 35.000 årsværk i den offentlige sektor.

Jeg er enig i, at det til det at have en solidarisk skandinavisk velfærdsmodel selvfølgelig også hører, at vi har det nødvendige dygtige, veluddannede og engagerede personale.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:29

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det lyder fint at ville gøre noget ved sygefraværet. Det handler jo bl.a. om at sikre, at man kan holde til sit arbejde, at man ikke skal løbe alt, alt for stærkt, og det kræver, at der er nok ansatte, at der er de nødvendige midler til at ansætte nok, og at der er mennesker nok til at besætte stillingerne.

Derfor er det nok så væsentligt at vide, om ministeren mener, at der, for at vi kan sikre, at vi

kan rekruttere medarbejdere til at sikre den offentlige velfærd og det offentlige sundhedsvæsen, er en løn, som folk ønsker at tage imod, eller om han mener, at det er i orden, at mange søger over i de private, fordi der er bedre løn- og arbejdsvilkår. Det er jo væsentligt at vide, hvad regeringens opfattelse er af den situation. Er det den, at det offentlige skal sikre gode løn- og arbejdsvilkår og også i den nuværende situation arbejde for, at det lykkes at finde et forlig, der giver gode løn- og arbejdsvilkår også inden for sundhedsområdet?

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:30

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):
De helt aktuelle forhandlinger mellem Dansk Sygeplejeråd og Danske Regioner, som ikke er i mål endnu, skal jeg ikke kommentere på. Men det er helt oplagt sådan, at regeringen er varm tilhænger af, at man har gode løn- og ansættelsesvilkår – selvfølgelig er vi det. Jeg kan også se på de forlig, der er indgået, at de rummer markante lønstigninger.

Jeg tror så, hvis man skal gå seriøst til værks, at det også handler om meget mere end løn, og det tror jeg også at fru Line Barfod vil være enig med mig i. Sygefraværproblemer bekæmpes jo ikke med højere løn. Hvis man har monotont arbejde, hvor man fysisk nedslides, bliver man jo ikke mindre syg af at få en højere løn. Så der skal andre ting til, og det er derfor, at vi har lavet Forebyggelsesfonden, det er derfor, at vi lige har afsat 3 mia. kr. i finanslovaftalen til at investere målrettet i arbejdskraftbesparende teknologi, og det er derfor, at hele kvalitetsreformen går ud på at se på, hvordan vi kan styrke ledelsesniveauerne, så vi får nogle filtre væk, hvor ting sander til, sådan at medarbejderne i højere grad kan koncentrere sig om deres kerneområder. Der skal jo en vifte af ting til, og til det hører selvfølgelig også en ordentlig løn og gode ansættelsesvilkår.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:31

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at ministeren synes, at det er en god ting med de markante lønloft, der forhandles om. Betyder det så også, at ministeren vil følge det op med, at de gerne må indgå dem i kommuner og regioner, og at økonomien vil følge med? Det er jo ministeren, der bestemmer den

økonomiske ramme. Når nu ministeren siger, at det er regeringens ambition, at der skal være gode løn- og arbejdsvilkår, og når ministeren siger, at det er en god ting, hvis der kommer markante lønløft ved de overenskomstforhandlinger, der er i gang, vil regionerne så også få lov til at indgå sådanne overenskomster, og vil man sikre, at der for både regioner og kommuner også er penge til at betale for de forlig, der bliver indgået?

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:32

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):
Nu brugte jeg ikke noget tillægsord om det. Jeg konstaterede bare, at der er indgået en stribe gode overenskomster, der rummer nogle markante lønstigninger. Det glæder mig da, at fru Line Barfod øjensynlig deler den vurdering, at de aftaler, der er indgået på det offentlige arbejdsmarked, er gode aftaler, der rummer markante lønstigninger. Det er jo situationen. For inden for den ramme på 12,8 pct., som der er indgået aftaler inden for, har man – i øvrigt også med den fleksibilitet, at man har givet et højere lønløft til nogle grupper – lavet historisk høje lønløft i den offentlige sektor, der sikrer, at der er parallelitet i lønudviklingen, og at den offentlige sektor, også hvad angår løn, er konkurrencedygtig som arbejdsplads. Der er også en række andre bløde parametre, der indgår i nogle af de aftaler, der er indgået; så den offentlige sektor er bestemt meget konkurrencedygtig i forhold til de vilkår, der gælder på det private arbejdsmarked. Det hører selvfølgelig også med til den her diskussion.

Derudover skal jeg ikke foregribe de drøftelser, som jeg forstår på ny er kommet i gang mellem Danske Regioner og FOA og Dansk Sygeplejeråd. Det ville være utidigt.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til finansministeren af fru Line Barfod.

Kl. 15:33

Spm. nr. S 1424

5) Til finansministeren af:

Line Barfod (EL):

Mener ministeren, at det vil fremme rekrutteringen af medarbejdere til den offentlige sektor, hvis der kommer markante lønløft?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:33

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har jo på sæt og vis været inde på det, for som jeg netop sagde det, så er der jo indgået en række overenskomstforlig på statens område, det kommunale område og på dele af det regionale område, som rummer markante lønforbedringer, ikke mindst til de personalegrupper, hvor der er rekrutteringsproblemer.

Det er jo aftaler indgået inden for en historisk høj ramme, som samtidig er samfundsøkonomisk ansvarlig – 12,8 pct. – men som altså også har skabt rum til at skabe fleksibilitet, skæveling, solidaritetspuljer, eller hvad man nu vil kalde det, sådan at visse grupper endda har fået lidt mere.

Men når det så er sagt – og jeg glæder mig over de aftaler, der er indgået – må jeg sige, at spørgsmålet jo altså også hænger uløseligt sammen med de overenskomstforhandlinger, der endnu ikke er på plads, og hvor der pågår en konflikt, og fuldstændig på linje med, da jeg var her sidst, den 23. april, og skulle svare på et nogenlunde enslydende spørgsmål, må jeg sige, at jeg ikke ønsker at gå nærmere ind i det for nærværende, for det ville ikke være respektfuldt over for den danske model.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:34

Line Barfod (EL):

Jeg bemærker mig, at ministeren siger, at det er nogle gode overenskomster, der er blevet indgået, og så må det være op til ministeren, hvorvidt han synes, at gode er et tillægsord eller ej – det kan vi tage en lang debat om bagefter. Jeg synes, det er væsentligt, at det har vist sig, at det godt kan betale sig at strejke, og det synes jeg er en stor styrke for det, som ministeren kalder den danske model.

Men ministeren har ikke svaret på spørgsmålet. Når nu der er indgået overenskomster og

forhåbentlig også bliver indgået flere overenskomster, som ministeren beskriver som gode, og som ministeren mener vil fremme rekrutteringen, så vi kan sikre en solidarisk velfærd, hvilket ifølge ministeren er regeringens mål, vil ministeren så også give regionerne lov til at bruge de penge, der skal til for at give de lønløft? Vil regeringen give kommunerne de penge, der skal til for at indfri de forlig, der er indgået, eller vil ministeren sige, at der så skal skæres andre steder, for at man kan leve op til de forlig, der måtte blive indgået?

Ministerens sidder jo reelt og bestemmer, hvor mange penge der er at forhandle om, især for regionernes vedkommende, og derfor er det jo ret væsentligt at vide, om ministeren vil sige ja til, at der på regionernes område også kan indgås forlig med gode overenskomster, som ministeren siger, eller om ministeren siger: I kan godt indgå forlig, men I får ikke lov til at bruge pengene.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:36

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):
Fru Line Barfod glæder sig over noget strejke og nogle resultater i kølvandet på det. Må man ikke om det sige, at det jo i givet fald så efterviser den danske models holdbarhed, nemlig at bortset fra fru Line Barfods parti – og så har der været en snert ind i SF – så har resten af Folketinget sådan set holdt sig for gode til at blande sig i den diskussion, der har pågået på arbejdsmarkedet, og har haft det synspunkt hele vejen igennem, at overenskomstforhandlinger er et anliggende mellem arbejdsgivere og lønmodtagerorganisationer, mellem KL og organisationerne, mellem Danske Regioner og organisationerne.

De aftaler, der nu er indgået mellem KL og FOA viser jo sådan set, at det er et system, der kan løse sin opgave, og derfor ville det i dag være utidigt, ligesom det ville have været det den 23. april, hvis jeg stod og kommenterede detaljeret på det, der pågår i øjeblikket.

Jeg kan konstatere, at kommunerne har indgået overenskomster inden for en samlet ramme, der matcher det, som staten også har gjort, og det er der plads til i samfundsøkonomien. Det er det, jeg kan konstatere for nærværende.

For så vidt angår det regionale må man sige, at det jo ikke er i mål endnu, og derfor kan jeg ikke kommentere på det.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:37

Line Barfod (EL):

Der er jo ikke mange, der er i tvivl om, at når KL har kunnet indgå forlig og har kunnet give mere end den ramme, der i første omgang var sat af, så må der også være givet lov til det fra ministerens og regeringens side, for det er jo ministeren, der sidder midt i at forhandle om, hvad der er af penge til kommunerne til næste år, ministeren, der tidligere har været ude at sige, at der ikke kunne ændres på rammen. Og når ministeren nu roser og siger, at det er et godt forlig, så må ministeren jo have sagt ja til, at der kunne indgås et sådant forlig.

Og tilsvarende til regionerne. Hvis de skal have mulighed for at indgå forlig med nogle klare, markante lønforbedringer, et lille skridt på vejen til at få ligeløn og mandeløn til kvindesag, så bliver ministeren jo også nødt til at nikke ja til det, for det er jo ministeren, der sidder og bestemmer, hvor mange penge der må bruges, og hvor stor rammen er, og derfor hører det i høj grad hjemme på ministerens bord, ellers skal ministeren slippe det økonomiske jerngreb om kommuner og regioner og give dem ret til selv at bestemme og selv at forhandle. Så kan vi begynde at snakke om, at det skal forhandles direkte mellem parterne uden om Christiansborg, men så længe ministeren insisterer på, at han sidder for bordenden og bestemmer, hvor mange penge der er at forhandle om, så hører det hjemme på ministerens bord.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:38

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er kommunerne, der forhandler, det er regionerne, der forhandler. Der er så en særlig konstruktion med et takstnavn, men det er det. Det, jeg forhandler med kommunerne og med regionerne, er kommuneøkonomien og regionsøkonomien et år ad gangen. De overenskomstforhandlinger har jo et længere perspektiv, de er 3-årige. Det er jo at blande tingene sammen.

Jeg kan bare konstatere, at man med de aftaler, der er indgået – og nogle af dem er jo i proces endnu, der er en BUPL-afstemning, og der er andet, derfor skal man være varsom med at kommentere tingene, der er også en FOA-afstemning – bare må sige, at man i forhold til det

primærkommunale område jo de facto stort set er i hus ved frivillige aftaler, som den danske model altså har været rummelig nok til at kunne få på plads, også efter en konflikt.

Det er jo grundlæggende positivt, og set fra min stol er det jo også positivt, at det samlet sker inden for en samfundsøkonomisk ansvarlig ramme, for den overordnede ramme på det kommunale område matcher jo fuldstændig den ramme, som staten også selv har indgået overenskomster inden for.

Det er ansvarligt, for helt overordnet har vi jo det synspunkt, at vores offentlige ansatte skal have en god løn og også gerne lønstigninger. Vi skal passe på, at de ikke bliver så store, at de taber deres købekraft, inden man når ned til bageren, fordi de sætter sig i inflation, eller at de sender nogle tilbage i arbejdsløshedskerne, fordi vi taber konkurrencekraft, det er jo sådan set grænsen for det.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:40

Line Barfod (EL):

Jo, men ligeegyldigt hvor meget ministeren prøver at snakke udenom, så har regeringen og Dansk Folkeparti jo valgt at holde kommuner og regioner i et økonomisk jerngreb, for hvis de bruger en promille mere end det, der er blevet tilladt af ministeren, så bliver de straffet for det. Derfor ligger det jo på ministerens bord. Det er ministeren, der sidder med den store statskasse, hvor milliarderne fosser ind hele tiden, det er ministeren, der har muligheden for at åbne for den pose og sende nogle af pengene ud, så der kan blive givet de lønløft, som der konfliktes om, og som der forhandles om.

Det er jo ikke nemt for regionerne at sidde og forhandle, hvis ikke de får godkendelse og penge fra ministeren om, at de godt må give de lønstigninger, og derfor er det vigtigt at vide, om ministeren mener, at der skal gives lønstigninger, og om ministeren mener, at det er vigtigt at begynde at tage skridt hen imod at få ligeløn og få mandeløn til kvindefag.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Finansministeren.

Kl. 15:40

Finansministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan ikke acceptere spørgsmålets præmis om, at vi skulle holde nogle i et jerngreb. Vi har en langsigtet plan, en mellemlang plan for dansk

økonomi, som skaber mulighed for, at den offentlige sektor år for år kan udvikle sig i takt med velstandsstigningen i det her samfund og endda en lille smule mere, og den ekstra vækst har regeringen sådan set stået vagt om er faldet i kommuner og regioner, og der har stort set været nulvækst på statens område.

Så år for år er de gamle amter, nu regionerne og altså nu kommunerne sådan set vokset og har haft en realvækst. Det er ikke at holde nogen i et jerngreb overhovedet, tværtimod. Det er at have fokus på, at borgernes service er der, der skal prioriteres, og når samfundet bliver rigere, så skal vi også have flere ressourcer til borger-nær service.

Så skal vi selvfølgelig sørge for, at der er respekt omkring de her rammer, for er der ikke det, så er der altså en risiko for, at vi får problemer på sigt, og jeg har det personlige synspunkt, at jeg under alle maksimale lønforhøjelse, og det, der bare er grænsen, er, at vi ikke tænder en løn/prisspiral, der gør, at vi får inflation, så lønstigningerne sådan set smuldrer ud mellem fingrene, eller at vi taber konkurrencekraft, så-dan at vi genopfinder arbejdsløsheden, for så tror jeg sådan set ikke at folk er tilfredse med de lønstigninger, de har fået.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til justitsministeren af hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:42

Spm. nr. S 1396

6) Til justitsministeren af:

Mogens Jensen (S):

Mener ministeren, at det er rimeligt at nedlægge afsoningspladser i fængslet Kærshovedgård, når der i den kommende tid forventes at skulle afvikles en pukke af afsonere, som er ophobet som følge af politi- og domstolsreformen, og når de yderligere kan forventes taget i anvendelse i forbindelse med en række politisk besluttede strafs-kærper, bl.a. strafs-kærpelse for at bære våben?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Justitsministeren.

Kl. 15:42

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg har redegjort for i min skriftlige besvarelse af spørgerens spørgsmål nr. S 1276, er be-

slutningen om at nedlægge 50 fængselspladser for korttidsafsonere i fængslet Kærshovedgård en del af forberedelsen til den udvidelse af fodlænkeordningen, som for tiden er under behandling i Folketinget.

Lovforslag nr. L 97 om ændring af straffuldbyrdelsesloven indebærer som bekendt, at fodlænkeordningen udvides til fremover at omfatte alle domme på op til 3 måneder uanset den dømtes alder. Denne udvidelse af fodlænkeordningen vil betyde, at flere personer fremover kan afsone deres straf i eget hjem i stedet for i et fængsel. Herved reduceres behovet for traditionelle fængselspladser naturligvis tilsvarende.

Jeg vil derfor endnu en gang gerne slå fast, at lukningen af de 50 pladser i fængslet Kærshovedgård ikke påvirker den samlede afsoningskapacitet i kriminalforsorgen. Der oprettes som nævnt 50 nye fodlænkepladser i stedet.

Jeg er naturligvis helt opmærksom på, at det generelt er meget vanskeligt at skønne over det fremtidige kapacitetsbehov i kriminalforsorgen.

Sådan som belægssituationen ser ud i dag, er det dog forventningen, at de gennemførte og de planlagte strafskærpelser, herunder skærpelse af straffen for besiddelse af ulovlige skydevåben og knive, samt eventuelle forskydninger som følge af politi- og domstolsreformen, kan rummes inden for kriminalforsorgens eksisterende kapacitet.

Lukningen af de 50 pladser sker således for at sikre, at antallet af pladser i kriminalforsorgen svarer til det forventede behov.

For så vidt angår beslutningen om at gennemføre kapacitetstilpasningen på netop Kærshovedgård, kan jeg oplyse, at beslutningen bl.a. er begrundet med, at de kortere domme, som udvidelsen af fodlænkeordningen omfatter, i dag typisk afsones her. Hertil kommer, at de 50 pladser er placeret i en barak, der blev opstillet i 2003 i forbindelse med det stigende belæg i kriminalforsorgens institutioner. Barakken har et mere midlertidigt præg end andre åbne fængselspladser i kriminalforsorgen. Kun Statsfængslet Møgelkær har tilsvarende midlertidige barakker, og disse rummer flere behandlingspladser som følge af kriminalforsorgens behandlingsgaranti, ligesom de i højere grad end Kærshovedgårds barakker anvendes til afsoning af længerevarende domme.

Tilpasningen af kapaciteten på Kærshovedgård, i forbindelse med at de nye fodlænkepladser åbner, er efter min opfattelse derfor den rigtige beslutning.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:45

Mogens Jensen (S):

Nu synes jeg, at det i sig selv er fantastisk, at jeg jo før har spurgt ministeren om Kærshovedgård, og det var, da det tog ministeren 5 år at nedlægge to ottesengsstuer, som var kendt utidssvarende allerede i 2002 af ombudsmanden. Nu står vi her så, fordi ministeren med sådan et fingerknips nedlægger 50 velfungerende pladser, som jo altså ikke på nogen måde er kendt dårlige eller funktionsudygtige i forhold til at være afsoningspladser.

Må jeg ikke spørge ministeren: Når nu de her pladser bliver nedlagt, så er det, fordi man regner med, at et tilsvarende antal pladser nu skal opfyldes af fodlænkeordningen, så det går jo lige o-p, men er det ikke rigtigt – som det også står nævnt i spørgsmålet – at der sker en række strafskærpelser, som man må forvente kræver yderligere kapacitet i kriminalforsorgen?

Det her går lige o-p med hensyn til fodlænkeordningen og pladserne på Kærshovedgård, der nedlægges, men der kommer jo yderligere strafskærpelser, og betyder det ikke, at man egentlig får behov for kapaciteten, som man nu lukker ned? Er det ikke en utrolig kortsigtet beslutning, man her træffer?

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:46

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at man kan stille fem skriftlige spørgsmål, sådan som hr. Mogens Jensen har gjort det, og derefter sige, at nu skal det stilles til tilsvarende mundtlige spørgsmål nede i Folketingssalen, men hvis det skal give nogen mening at have den demokratiske kontrol at stille spørgsmål, er forudsætningen i hvert fald, at spørgeren lytter efter, når der bliver svaret på spørgsmålene.

Jeg har svaret hr. Mogens Jensen skriftligt, og jeg har svaret hr. Mogens Jensen mundtligt. Det behov, som kriminalforsorgen har som følge af strafskærpelser, har vi skønnet kan ligge inden for den nuværende kapacitet. Lige nu er der rigtig, rigtig god plads i kriminalforsorgens institutioner, og derfor er det vores vurdering, at når politi- og domstolsreformen kommer i gang, så det ruller, som det plejer at gøre, er der tilstrækkelig med kapacitet til at have det normale be-

læg samt plads til det yderligere pres på kapaciteten, som strafs-kærpelejerne medfører.

Så med andre ord er der allerede for længe taget højde for det, som hr. Mogens Jensen her i Folketingssalen næsten forsøger at sælge som en slags nyhed, som vi ikke skulle have taget hensyn til. Jeg kunne aldrig drømme om at komme i Folketinget med et lovforslag om strafs-kærpelejer, hvis ikke jeg havde et totalt overblik over, hvad det ville betyde med hensyn til antallet af yderligere pladser, og dermed også en vurdering af, om kriminalforsorgen kan håndtere det inden for den nuværende kapacitetsramme.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:47

Mogens Jensen (S):

Jamen det kan godt ske, at ministeren ikke synes, det er spændende at komme i Folketingssalen og svare på de spørgsmål, der bliver stillet, uanset om ministeren også har givet skriftlige svar. Når der bliver spurgt her, er det, fordi vi gerne vil have en dialog om svarene på de skriftlige spørgsmål.

Er sandheden ikke, at man har gennemført en aftale om kriminalforsorgen – som jeg for så vidt synes er fornuftig på mange måder – og at det er med den aftale som med så meget andet, som regeringen laver sammen med Dansk Folkeparti, at når det så kommer til finansieringen, kan man enten ikke finde pengene, eller også pålægger man institutionerne selv at finde besparelser, nedskæringer i forhold til de nye muligheder, man ønsker at skabe – i det her tilfælde fodlænkeordningen? Så nu kommer fængslet Kærshovedgård altså til at lide under, at ministeren ikke har sørget for de nødvendige ressourcer til sit område.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Justitsministeren.

Kl. 15:48

Justitsministeren (Lene Espersen):

Man kan sige, at forudsætningen for at have en dialog omkring spørgsmål, der vedrører helt saglige ting, jo er, at begge parter sætter sig ind i sagens substans og lytter, når der bliver svaret, og jeg må sige, at det spørgsmål, som hr. Mogens Jensen her har stillet, jo simpelt hen er så langt væk fra virkeligheden, som noget kunne være. Hr. Mogens Jensens eget parti har her i Folketingssalen støttet det lovforslag, som er årsagen til, at vi nedlægger 50 pladser på Kærsho-

vedgård, nemlig at Folketinget har besluttet af hensyn til den forebyggende indsats, af hensyn til at sikre den sociale resocialisering af de pågældende, at vi i stedet for at sætte folk i fængsel giver dem, der får meget korte straffe, en mulighed for at få fodlænke. Og det er klart, at når de ikke længere skal ind og sidde i et åbent fængsel i en eller to måneder, men i stedet for skal tilbydes en fodlænkeordning – det er Socialdemokratiet enig i går jeg ud fra – ja, så er der nogle pladser, der skal nedlægges, for at kabalen kan gå op, og derfor har jeg simpelt hen umanerlig svært ved at forstå, hvad det er, hr. Mogens Jensen egentlig ser som det helt store problem, udover at det er i hr. Mogens Jensens valgområde at pladserne bliver nedlagt, og det er bestemt ikke et sagligt synspunkt at have. Det er et politisk synspunkt at have, not in my backyard, men jeg vil sige, det er fuldt ud sagligt og forsvarligt, når vi udvider en fodlænkeordning, at vi så samtidig siger, at det alternativ, som fodlænkerne afløser, reducerer vi så.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:50

Mogens Jensen (S):

Det er da fuldstændig korrekt, at Socialdemokratiet har bakket op om fodlænkeordningen. Det er en fin ordning, en god ordning, men ministeren ved jo lige så godt som jeg, at Socialdemokratiet ikke bakkede op om den finansiering – eller skal vi sige mangel på finansiering – som ministeren har fundet sammen med Dansk Folkeparti til at gennemføre de her, som vi også ser det, forbedringer i kriminalforsorgen. Og nu kommer det altså til at gå ud over fængslet Kærshovedgård.

Ja, det er rigtig, at det ligger i mit valgområde. Derfor er jeg selvfølgelig også, når jeg bliver kontaktet af lokale kræfter, interesseret i at få opklaret, hvad der egentlig er op og ned i det her. Så vidt jeg kan se, er det, der er op og ned i det her, at ministeren fuldstændig overser, at der – det tror jeg alle erkender – har ophobet sig en lang række sager, som nu vil blive behandlet i retssystemet, og som vil føre til afsoning. Der er sket strafs-kærpelejer, som også vil betyde yderligere afsoning.

Derfor mener jeg bare, at ministeren tænker utrolig kortsigtet, når man nedlægger de her velfungerende pladser på Kærshovedgård. Det er det, jeg forsøger at få ministeren til at indse.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Justitsministeren.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Justitsministeren.

Kl. 15:52

Justitsministeren (Lene Espersen):

Kl. 15:51

Jeg vil sige til hr. Mogens Jensen, at der har været en ophobning af sager, og der er ikke mindst en langsommelighed i dele af vores retssystem lige nu på grund af personale osv. Men den ophobning er der fuldt ud taget højde for i den nye aftale, der er lavet om kriminalforsorgen.

Hr. Mogens Jensens parti var jo med næsten helt til det sidste, og vi var fuldstændig enige om, hvad kapaciteten skulle være i kriminalforsorgen. Derfor er det for mig at se helt og aldeles uforståeligt, at hr. Mogens Jensen nu lige pludselig sår tvivl om, hvorvidt de beregninger og de ting, som Socialdemokratiet selv har sagt ja til, holder.

Jeg vil så også sige til hr. Mogens Jensen: Fodlænkeordning er en ting, det er et lovforslag, og der erstatter vi åbne fængselspladser med fodlænker. Derudover har vi lavet en rigtig, rigtig god flerårsaftale for kriminalforsorgen, og det, der for mig at se er det helt og aldeles uforklarlige, er, at Socialdemokratiet sidste år var med til at finansiere en ny flerårsaftale for politiet ved at kræve mere effektive indkøb i staten. I år går vi ind og siger, at der nu er flere statslige institutioner, der skal lave de samme effektive indkøb – men så vil Socialdemokratiet ikke være med. Det er det, jeg faktisk ikke forstår. Hvordan kan Socialdemokratiet overhovedet forsvare, at man ikke er med i en aftale om kriminalforsorgen, når man var med i en tilsvarende aftale, der blev finansieret på fuldstændig samme måde, da det gjaldt politiet?

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er stillet yderligere spørgsmål til justitsministeren af hr. Mogens Jensen om det samme emne. Det drejer sig om spørgsmål 7.

Kl. 15:52

Spm. nr. S 1397

7) Til justitsministeren af:

Mogens Jensen (S):

Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med regeringens udtalelser om at ville modvirke det skæve Danmark, at Justitsministeriet nedlægger 21 stillinger ved fængslet Kærshovedgård ved Ikast?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg har jo lige redegjort for i min besvarelse af spørgsmål nr. S 1396, at der er mange gode grunde til, at det er pladser på Kærshovedgård, der nedlægges, i forbindelse med at fodlænkeordningen udvides. Det er jo herfra, at hovedparten af de nye afsonere i fodlænkeordningen kommer.

Den tid er ovre, hvor en fængselsplads bare er en fængselsplads. I dag er kriminalforsorgen så specialiseret med særlige afdelinger og behandlingstilbud, at man ikke bare kan nedlægge pladser hvor som helst. Man er nødt til at vælge de pladser, som rent faktisk aflastes mest, når fodlænkeordningen udvides, og det er altså i det her tilfælde på Kærshovedgård. Jeg vil da gerne tilføje, at pladserne ikke gemmes længere væk, end at de relativt hurtigt vil kunne åbnes igen, hvis der på et senere tidspunkt skulle være behov for det.

Der er det altså vigtigt for mig at slå fast, at normalt ville Kærshovedgård have mange hundrede mennesker om året, der kørte igennem systemet, fordi de havde meget korte domme, de skulle ind og sidde i fængsel for, men nu gør vi i stedet for det, at den mand fra Viborg, der ellers skulle ind og afsones en dom på 2 måneders fængsel, nu bliver tilbudt at få lov at afsones i eget hjem i fodlænkeordningen. Det vil med andre ord sige, at der ikke kommer så mange kunder i butikken på Kærshovedgård.

Derfor er det helt uforståeligt for mig og – tror jeg – for alle dem, der beskæftiger sig med retspolitik og kriminalforsorg i dagligdagen, at hr. Mogens Jensen forsøger at gøre det til et problem, at vi erstatter et lidt gammeldags fængselssystem med en ny, meget fornuftig ordning, hvor man bruger et alternativ til almindelig fængselsstraf, nemlig fodlænkeordningen, men også med den konsekvens, at man nedlægger gamle pladser til fordel for at oprette nye, moderne pladser.

Det er meget, meget uforståeligt, hvad det er, der er hr. Mogens Jensens ærinde. Hr. Mogens Jensen har forsøgt også her i eftermiddag at lægge et røgslør ud og sige, at vi ikke har taget hensyn til, at politi- og retsvæsen meget snart begynder at arbejde hurtigere igen, og at vi ikke har taget hensyn til strafs-kærpelsespakker, der er på vej igennem Folketinget, og jeg må bare sige til hr. Mogens Jensen: Old news, det er der

fuldstændig taget hensyn til. Derfor har jeg meget svært ved at forstå, hvilken begrundelse hr. Mogens Jensen har for at problematisere den her ting.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen har ordet nu. Hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:55

Mogens Jensen (S):

Lige meget hvor mange gange justitsministeren forsøger at gentage, at jeg ikke skulle gå ind for fodlænkeordningen eller skulle sætte spørgsmålstegn ved fodlænkeordningen og perspektiverne i at erstatte gamle fængselspladser med fodlænker, så passer det jo ikke. Det har Socialdemokratiet bakket op om, og det ved justitsministeren jo udmærket. Det er ikke det, der er problemet her.

Problemet er, om ministeren har ret i, at den kapacitet, der er i kriminalforsorgen nu, er den kapacitet, der skal være i forhold til den ophobning, der er sket med hensyn til de strafskærpelser, der er sket. Der mener jeg bare at ministeren tænker ganske kortsigtet, for jeg tror ikke, at ministeren måske om 2 år kan stå her og sige, at det holdt. Det vigtige i det her spørgsmål og grunden til, at jeg tager det op, er, at der, hvor pladserne forsvinder, der, hvor man skærer pladserne væk, er i en del af landet, hvor der ikke er for mange arbejdspladser i forvejen; det er med til yderligere at rykke Danmark skævt. Det er selvfølgelig derfor, jeg står her og spørger, om ministeren egentlig ikke må indrømme, at det er dårligt at nedlægge de her pladser, både af hensyn til en langsigtet kapacitet og af hensyn til det sted, hvor de bliver nedlagt, altså i et område, som er i besiddelse af få statslige arbejdspladser i forvejen.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:56

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at jeg efter at have hørt hr. Mogens Jensen jo bliver helt forvirret, for hvad er det egentlig, der er Socialdemokratiets politik? Det er der sådan set ikke noget nyt i. Den sidste uges tid har man jo skiftet politik på mange områder.

Men jeg vil bare gerne fastslå en gang for alle: Socialdemokratiet har indtil videre bakket fuldstændig op om, at vi erstatter almindelige, gammeldags åbne fængselspladser med nye, moderne fodlænkeordninger. Hvis der bakkes op om

det synspunkt, så er det klart, at når man så laver de nye fodlænkeordninger, så er der selvfølgelig også noget gammel kapacitet, der skal nedlægges.

Så kan hr. Mogens Jensen af lokalpolitiske hensyn have det synspunkt: Not in my backyard. Gør det dog et eller andet sted, bare ikke derude, hvor jeg er valgt. Men jeg må sige, at jeg egentlig synes, kriminalforsorgens funktionalitet og det, at vi lader folk afsone på den mest intelligente måde, tilsiger, at man ikke kan tage den der slags lokalpolitiske hensyn.

Jeg har redegjort for, hvorfor Kærshovedgård er mere velegnet som et sted, hvor man nedlægger kapacitet, end f.eks. andre af kriminalforsorgens institutioner. Det er bl.a., fordi denne regering tror utrolig meget på behandlingstilbud. Vi tror, at mange af dem, der sidder i fængslet, har godt af at komme igennem et behandlingstilbud, så de ikke recidiverer, når de kommer ud af fængslet. Der har Kærshovedgård ikke så mange tilbud at give som andre åbne fængsler, og derfor er det på Kærshovedgård, at kapaciteten bliver nedlagt.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:57

Mogens Jensen (S):

Hvis ministeren har svært ved at finde ud af, hvad Socialdemokratiet mener i denne sag, så er det, fordi ministeren ikke hører efter, hvad der bliver sagt. Vi har sagt klart, at vi bakker op om fodlænkeordningen, og det ved ministeren jo godt, det har vi jo vedtaget her i Folketingssalen. Vi bakker jo ikke op om ministerens finansiering af sin kriminalforsorgsreform, for der gør man jo igen det, som regeringen og Dansk Folkeparti er rigtig gode til, nemlig at gå ud og lægge endnu mere pres på andre institutioner og på andre dele af vores velfærdssamfund, som skal finansiere, at ministeren skal have gennemført en kriminalforsorgsreform. Det lægger vi ikke stemmer til, men grunden til, at jeg rejser denne sag, og det spørgsmål, vi behandler nu, er, hvad det betyder for et lille samfund, at man så nedlægger de her arbejdspladser, som man gør, i den vestlige del af Danmark. Ministeren bliver så nødt til at være indstillet på, at det er vi nogle der må tage op, for det her land bliver let rykket skævt, også hvad angår statslige arbejdspladser, og ministeren er med til at gøre med sit lovforslag. Jeg skal dybt beklage, at ministeren vil stå her og forsvare det frem for måske at finde plad-

serne et sted, hvor det er svært at finde arbejdskraft, og det ved ministeren jo også, tror jeg. Det er i øst.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Justitsministeren.

Kl. 15:59

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Mogens Jensen, at det mest tankevækkende er, at Socialdemokratiet, da det gjaldt en aftale om kriminalforsorgen, der er rigtig god – den er god for alle de ansatte i kriminalforsorgen, og den er god for de indsatte i kriminalforsorgen – valgte at blive Det Radikale Venstres halevedhæng og ikke indgå en aftale, men lod Det Radikale Venstre diktere, at man ikke kunne indgå en sådan aftale. Det er jo fuldstændig uforståeligt, at man det ene år kan sige: Vi vil gerne finansiere et forlig om politiet ved at sige, at nu har statsligt ansatte ikke 50 kuglepenne at vælge mellem, men 5 kuglepenne at vælge mellem, og på den måde sparer man mange penge. Når vi så breder det ud på andre institutioner, uha, så er det et stort problem, at man ikke mere har 50 kuglepenne og 100 forskellige mobiltelefoner at vælge imellem, men et mindre antal.

Jeg synes, at Socialdemokratiet også på det her område har et meget stort forklaringsproblem: Hvorfor duer en finansiering, man sagde ja til sidste år, lige pludselig ikke i år? Men det er jo en forklaring, som vi må overlade til Socialdemokratiet selv at forsvare.

Jeg vil sige, at hr. Mogens Jensen gentagne gange her i Folketingssalen har bedt mig om at nedlægge kapacitet på Kærshovedgård. Det sker så nu.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 16:00

Mogens Jensen (S):

De, der hører den her debat, må jo selv høre, hvordan ministeren argumenterer. Hun kommer her til sidst med et argument om, at jeg har bedt om, at der blev nedlagt kapacitet. Ja, og hvorfor, vil jeg spørge ministeren? Fordi Ombudsmanden allerede i 2002 sagde, at der var to ottesengsstuer, som ikke var menneskeværdige. Det tog ministeren 5 år at få nedlagt de stuer.

Så nedlægger ministeren med et fingerknips 50 velfungerende pladser i et velfungerende fængsel, fordi ministeren skal have finansieret og gennemført sin kriminalforsorgsreform, som

ministeren ikke selv har sørget for at få tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre. Det synes jeg jo er sagens kerne her i dag. Og det er et forslag, som yderligere trækker Danmark skævt, hvad angår statslige arbejdspladser, og det er jo en linje, vi efterhånden ser med den her regering og også det parti, som justitsministeren er medlem af. Det synes jeg er sørgeligt at måtte konstatere.

Jeg kan høre, at der ikke er meget opblødning hos ministeren i dag, selv om jeg dog bemærkede, at ministeren sagde, at det jo er pladser, der eventuelt hurtigt kan åbnes igen. Det tror jeg ministeren skal indstille sig på, for jeg tror, at der bliver behov for dem, også ud fra en vurdering af, hvad ophobningen af sager ved retsvæsenet og strafskærperne vil betyde for afsoningspladser og behovet for dem.

Kl. 16:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Justitsministeren.

Kl. 16:01

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Mogens Jensen, at det nu engang er sådan, at man ikke kan bruge pengene to gange. Når Socialdemokratiet støtter, at man udvider fodlænkeordningen, går jeg ud fra, at man også med den nyindkøbte kåbe af økonomisk ansvarlighed, som i hvert fald hr. Mogens Jensens partiformand indimellem optræder i, er indstillet på, at pengene så skal findes et andet sted. Det, vi har været enige om, er, at vi lukker nogle af de pladser, der ikke bliver brug for, fordi man i stedet går over til fodlænkeordningen. Jeg har stadig væk meget svært ved at forstå, at det overhovedet skulle være noget, der var grundlag for at kritisere.

Om de ottesengsstuer, som hr. Mogens Jensen i årevis har tiggert om skulle nedlægges, vil jeg sige, at de regionale hensyn så ikke vejede særlig tungt for Socialdemokratiet. Da stod man over for et valg: Ønskede man at bevare ottesengsstuerne til de korttidsindsatte, eller ønskede man at forlænge venterkøen? Der havde regeringen en meget klar kurs: Vi vil ikke have for lang venterkø til fængslerne, og så må man leve med, at ikke alle afsoningspladser er helt optimale.

Som jeg har hørt retorikken fra Socialdemokratiet, har man også hele tiden sagt, at hvis man skal prioritere, så vil man hellere have hurtig afvikling af venterkøen end at tilse, at alle stuer er helt og aldeles optimale. Så min konklusion er, at hr. Mogens Jensen også denne gang har en meget dårlig sag. Men jeg vil dog opfor-

dre hr. Mogens Jensen til at se på den regional-politiske redegørelse, for der vil hr. Mogens Jensen kunne se, at denne regering i langt højere grad end SR-regeringerne har været i stand til at gøre det skæve Danmark mindre skævt.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til integrationsministeren af hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:03

Spm. nr. S 1426

8) Til integrationsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Finder ministeren det integrationsfremmende, at Århus Kommune nu har startet en diabetes-skole, hvor der undervises på arabisk frem for dansk, samt at kommunen planlægger tilsvarende skoleforløb senere på året, hvor undervisningen foregår på tyrkisk og somalisk?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Integrationsministeren.

Kl. 16:03

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

For regeringen er det jo helt afgørende, at mennesker, der kommer til Danmark, bliver integreret, og at de får et arbejde. Forudsætningen er, at de skal lære dansk. Det er et vedholdende krav, og det har denne regering gjort utrolig meget ved, og vi moderniserer hele tiden sprogundervisningen. Så selvfølgelig skal de lære dansk.

Men der kan jo altså være perioder i indvandrernes liv, nemlig lige når de er kommet til Danmark, hvor de ikke kan dansk. Og det, der altså er tale om her, er et sundhedsfagligt, præventivt arbejde. Jeg har egentlig den opfattelse, at det slet ikke er noget, statsmagten skal gå ind og se på – altså om Århus Kommune har fundet, at det er mere opportunt, at man også har en skole på arabisk. Den afgørelse må kommunen selv være den nærmeste til at træffe, synes jeg. Det er kommunen, der ved, hvad det er for et klientel, der har brug for denne skole.

Kl. 16:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo ikke noget, der overrasker mig som spørger, at integrationsministeren svarer sådan, som hun gør. Men alligevel vil jeg gerne spørge integrationsministeren, om det ikke giver en vis form for bekymring i regeringen og specielt i Integrationsministeriet, at folk efter mange års ophold i Danmark tilsyneladende alligevel ikke har lært sig det danske sprog. Det er jo ikke, som ministeren sagde, folk, der lige er kommet til landet, men folk, som har været i Danmark igennem mange år. Der må det vel være sådan, også for en integrationsminister, at netop sproget burde være det bærende element i den måde, man bliver en del af det danske samfund på, både på arbejdsmarkedet, som ministeren var inde på, og i uddannelsessystemet, men selvfølgelig også, når man har behov for service fra det offentlige.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Integrationsministeren.

Kl. 16:05

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Denne regering har jo strammet gevaldigt op på både opholdstilladelser, familiesammenføringer osv. Regeringen har iværksat og gennemført enorme planer om integration. Alt dette er jo gjort i samarbejde med Dansk Folkeparti. Der er et ret så detaljeret samarbejde med Dansk Folkeparti, når det drejer sig om udlændingepolitik, og vi har været enige om at prioritere danskundervisningen meget højt. Så jeg kan slet ikke forstå, at hr. Skibby sætter spørgsmålstegn ved det. For det ved hr. Skibby jo godt. Men jeg må altså bare gentage, at det må være kommunerne, der i de enkelte tilfælde afgør, hvad sprog diverse undervisningstimer, pjecer og andet skal være på.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:06

Hans Kristian Skibby (DF):

Synes ministeren slet ikke, at det giver anledning til bekymring, at vi har et parallelsamfund i Danmark, hvor vi har visse servicetilbud til en gruppe af personer og andre tilbud til en anden? Nogle har behov for et sundhedstilbud skrevet på eksempelvis arabisk – andre skal have det på andre fremmedsprog.

Det må da give grund til en vis bekymring, i og med at de folk – alt andet lige – bliver fast-

holdt i de sprog og i de mønstre, som de har med fra de lande, hvor de kommer fra. Og det er jo ikke noget, der er integrationsfremmende. Det er sådan set det, der er det bærende i mit spørgsmål, nemlig at man netop må have fokus på, hvad der er integrationsfremmende, og hvad der ikke er integrationsfremmende. Mit spørgsmål til ministeren er altså endnu en gang, for jeg synes, at der bliver svaret lidt udenom: Er det integrationsfremmende, at kommunerne og regionerne tilsyneladende opbygger servicetilbud, hvor man oversætter til både fem og ti forskellige sprog, således at folk fra fremmede lande ikke har behov for at lære det danske sprog for at kunne begå sig i Danmark?

Kl. 16:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:07

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu kan det godt være, at jeg husker helt forkert, men jeg synes, jeg mindes, at jeg også har set ting fra Dansk Folkeparti på forskellige sprog. Men det kan være, at jeg husker helt forkert.

Jeg må bare gentage: Der er ikke nogen regering i mands minde, og siden vi begyndte at få et større antal indvandrere, der som denne har arbejdet på, at der skal integreres, og på, at vi skal undgå parallelsamfund. Senest har vi nedsat udvalg både om forældreansvar og antiradikalisering. Der er ikke nogen regering, der har gjort så meget, så jeg vil sige til hr. Skibby, at jeg synes, det er skudt noget over målet. For når det drejer sig om det sundhedsfaglige præventive arbejde, er det altså vigtigt, at det sker, og at man kommer ud alle steder.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Det vil jo så sige, at man egentlig kan konkludere, at integrationsministeren anser det for at være vigtigere at fokusere på, hvad der er sundhedsfremmende og sundhedsforebyggende, end på, hvad der er integrationsfremmende. Det synes jeg da er ret interessant, i og med at fru Birthe Rønn Hornbech jo er minister for det område, som tilsyneladende så bliver nedprioriteret. Men lad det nu være.

Nu nævnte ministeren selv noget med, at Dansk Folkeparti havde nævnt fremmedsprog i vores materiale. Der vil jeg da gerne spørge mi-

nisteren: Er der ikke forskel på, hvad der er offentligt, og hvad der er privat? Altså, det offentlige Danmark er ministerier, regering, kommuner, regioner osv., og der må man vel kunne forvente, at det sprog, der bliver brugt inden for den offentlige sektor, burde være dansk i Danmark.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:09

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg takker for, at hr. Skibby bekræfter, at min hukkommelse er rigtig, og når Dansk Folkeparti trykker reklameartikler på andre sprog, er det selvfølgelig, fordi man ønsker at komme ud alle steder.

Det er en smagssag, om hr. Skibby mener, at jeg sætter det enkelte menneskes sundhed over integrationen, men det er nok ikke helt forkert. Altså, hvis det kommer dertil, at et menneske er sygt, mener jeg faktisk ikke, at man skal se på sproget. Så skal man se på, om man kan hjælpe det pågældende menneske. Det skammer jeg mig ikke ved at sige.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er ligeledes til integrationsministeren af hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 1427

9) Til integrationsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Finder ministeren det gavnligt for integrationen, når flere og flere kommuner leverer den kommunale information og service på andre sprog end dansk?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Integrationsministeren.

Kl. 16:10

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Det ligger jo lidt i forlængelse af det tidligere spørgsmål, og mit svar bliver så også derefter: Det kan jeg ikke afgøre i det konkrete tilfælde. Jeg vil gentage, at udgangspunktet for denne regering er, at der er sat fuldstændig turbo på integrationen fra den første dag, denne regering tiltrådte: Der er turbo på sprogundervisningen; vi

rejser rundt alle steder i kommuner og på sprogskoler og i erhvervslivet; vi har kontakter i ministeriet, har integrationsdøgn og alle mulige konferencer, vi støtter og hjælper og pisker, hvor vi overhovedet kan, og det går stærkt fremad med integrationen.

Men der kan altså være situationer, hvor en kommune skønner, at det vil være rigtigt at trykke nogle pjecer på andre sprog, og jeg mener ikke, at det er en statsopgave at blande sig i det.

Kl. 16:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu nævnte jeg jo i det foregående spørgsmål netop eksemplet fra Århus, hvor man har valgt at lave en diabetesskole. Tidligere har man jo også – og i øvrigt stadig væk igennem mange år nu – fortsat på Gentofte Sygehus og på Bispebjerg Hospital gennemført forebyggende diabetesundervisning for herboende pakistanere. Det er jo så et andet eksempel.

Men vi kan jo prøve at tage udgangspunkt i det spørgsmål, som jeg har stillet nu, hvor det er i hele den kommunale sektor og ikke kun inden for sundhedsområdet. Hvis man eksempelvis går ind på Københavns Kommunes hjemmeside og kigger på, hvad man kan få af pjecer fra Københavns Kommune, kan man jo se, at man alene inden for ældreserviceområdet i Københavns Kommune kan få det på 11 forskellige områder, bl.a. på områderne for hjælpemidler, klageråd, madservice – a la carte hedder det – og tandpleje. Der vil man så kunne få brochurer på tyrkisk, farsi, bosnisk, urdu og arabisk.

Så vil jeg gerne spørge integrationsministeren, som jo nævnte, at der var turbo på sprog osv., og at der var mange konferencer om integration, der blev holdt i Danmark: Mener ministeren ikke også, at der tilsyneladende er turbo på, at kommunerne i hastigere og hastigere grad oversætter alt muligt mærkeligt til forskellige fremmedsprog?

Kl. 16:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:12

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg mener som udgangspunkt ikke, at det er noget, jeg skal stå her og tage stilling til. Jeg kender ikke de forskellige pjecer, og jeg har sådan set heller ikke tænkt mig at sætte mig ind i dem.

Men jeg ved, at denne regering overtog et stort antal ældre indvandrere, som den forrige regering ikke havde gjort særlig meget for at integrere. Der sidder masser af gamle mennesker af udenlandsk herkomst, som nu har behov for hjælpemidler. Og jeg mener faktisk, at det er helt rimeligt. De vil aldrig kunne lære dansk, det ved vi jo. Vi har jo prøvet det. Vi ser det i Indfødsretsudvalget: De får aldrig lært dansk, de fik ikke tilbuddene i tide, og nu er de blevet for gamle. De skal vel ikke sidde og ikke have mulighed for at vide, hvilke hjælpemidler der findes til dem? Det ville jeg synes var fuldstændig urimeligt, og jeg synes da også, at jeg plejer at kunne huske, at Dansk Folkepartis leder går meget ind for, at vi skal hjælpe de gamle.

Kl. 16:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:13

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg må sige, at jeg personligt synes, at det er lidt rystende at høre en integrationsminister, som faktisk siger, at hun er ligeglad med, at kommunerne tilsyneladende er ved at opbygge et parallesamfund, hvor man tilbyder flere og flere offentlige serviceydelser, informationskrivelser og pjecer osv. på alle mulige fremmedsprog, og at integrationsministeren ikke mener, at det har noget med Integrationsministeriets arbejde at gøre. Det er da noget, som jeg synes burde være en fornem opgave for integrationsministeren at beskæftige sig med.

Jeg vil gerne give et andet eksempel fra Københavns Kommune: Det er borgerrådgivningen. Der kan man få klagevejledning vedrørende sagsbehandling, hvis man er utilfreds med en eller anden offentlig afgørelse i Københavns Kommune. Hvis man føler sig diskrimineret ved skranken eller andre steder, kan man få brochurer på serbokroatisk, arabisk, urdu og tyrkisk. Hvad synes ministeren så om det?

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Integrationsministeren.

Kl. 16:14

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg kan bare sige, at konsekvensen af at ændre på praksis i de eksempler, hr. Hans Kristian Skibby nævner, jo er, at de gamle, der ikke forstår dansk – og som uforskyldt er kommet i den situation, fordi en tidligere regering ikke gjorde noget som helst for integrationen – er der ingen,

der skal tage sig af, dem er der ingen, der skal snakke med, de skal ikke have mulighed for at vide, hvilke ydelser der stilles til rådighed for gamle mennesker. Jeg vil bare sige, at jeg er helt fremmed over for det menneskesyn.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:14

Hans Kristian Skibby (DF):

Hvis integrationsministeren ikke er klar over det, kan jeg da oplyse, at kommunerne har ganske betragtelige omkostninger i forbindelse med tolke og oversættelsesbistand osv. Så det er jo ikke sådan, at kommunerne ikke gør noget, for at folk skal få de informationer, som de har behov for.

Men jeg mener jo i hvert fald, at med hensyn til den udvikling, der er her, er vi ved at lave en glidebane og et parallelsamfund, hvor man stilende fra regeringens side og fra Folketingets side accepterer, at flere og flere udenlandske sprog automatisk kommer ind og overtager det danske sprog på serviceområderne inden for den kommunale og den regionale forvaltning. Og det synes Dansk Folkeparti selvfølgelig er dybt bekymrende.

Nu nævner integrationsministeren så også, at det her eksempel igen var på ældreområdet, men vi kan tage et andet eksempel. Det er Vejle Kommune. Hvis nogen nu skulle få lus i Vejle Kommune, så er Vejle Kommune da klar med en brochure på tamil, på tyrkisk og på arabisk.

Så vil jeg gerne her afslutningsvis spørge ministeren: Synes man så også, at lusebekæmpelse burde være et område, hvor man oversætter til fremmede folkeslags sprog, eller var det måske et område, hvor man relativt nemt kunne rådgive folk i, hvordan man får lusene bekæmpet?

Kl. 16:15

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ja tak til hr. Hans Kristian Skibby. Ministeren.

Kl. 16:15

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg tror, at de danske forældre, der har børn i børnehaver, hvor tamiler skulle have fået lus, vil være godt tilfredse med, at de tamiler får at vide, hvordan man bekæmper lus – også på et sprog, så de forstår det. For det vil komme danskerne til gavn, så de ikke også får lus.

Men lad mig gentage, at når hr. Skibby taler om en glidebane, så er det jo lige modsat, fordi denne regering i den grad har sat turbo på inte-

grationen. Vi kan se, at de unge uddanner sig, og der er såmænd nationaliteter, der uddanner sig bedre end danskerne, og derfor er dette med de gamle, som det jo typisk er, et uddøende problem.

Så er der selvfølgelig traumatiserede flygtninge. Det kan være, at hr. Skibby ikke mener, at de skal have at vide, hvordan deres rettigheder er, og at de skal løbe rundt og smitte andre med lus. Det kan godt være, at det er hr. Skibbys opfattelse, men det er ikke min opfattelse. Så jeg forstår slet ikke, at hr. Skibby går så meget op i, hvilket sprog pjecerne trykkes på. Det, det drejer sig om, er, at der er nogle vigtige budskaber, der skal ud, at der er nogle mennesker, som der skal tages hensyn til, selv om de ikke har lært dansk endnu eller simpelt hen ikke kan lære dansk.

Men jeg synes, at hr. Skibby sammen med integrationsordførerne fra Dansk Folkeparti skulle læse vores hjemmeside og se, hvor godt det går med integrationen, og hvor meget denne regering har gjort.

Kl. 16:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hermed er spørgsmålet sluttet. Tak til integrationsministeren.

Det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 10, er til beskæftigelsesministeren stillet af hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:17

Spm. nr. S 1429

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Finder ministeren det retfærdigt eller uretfærdigt, at man som arbejdsløs mister 5 ugers dagpenge – over 18.000 kr. – på grund af et forkert klik på hjemmesiden jobnet.dk?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til en konkret sag fra Århus, hvor en arbejdsløs indvandrer har tilmeldt sig ledig og ifølge loggen har været inde på jobnet.dk og bekræfte sin aktive jobsøgning hver uge, sådan som reglerne siger, at man skal. Men han brugte desværre et forældet password, som gav ham adgang til »Min side« på Jobnet. Se artikel fra Århus Stiftstidende: <http://stiften.dk/apps/pbcs.dll/article?AID=/20080412/AAS/311914643/1143/STIFTEN>

Anden næstformand (Søren Espersen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:17

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Den konkrete sag, der henvises til, er under behandling i Arbejdsdirektoratet, og Arbejdsdirektoratet har endnu ikke truffet en afgørelse i denne sag.

Virksomhederne har længe manglet arbejdskraft inden for stort set alle områder, og derfor blev vi i velfærdsaftalen enige om at gøre en ekstra indsats for at få ledige til at søge job, som virksomhederne slår op. Derfor indførte vi kravet om, at de ledige skal bekræfte deres jobsøgning mindst hver syvende dag. Jeg synes ikke, det er for meget forlangt, at ledige mindst hver syvende dag tjekker jobmulighederne på Jobnet.

Hvis man ikke opfylder kravet, som er en del af rådighedsforpligtelserne, så finder jeg også, at det er rimeligt, at det har konsekvenser for dagpengene. Hovedreglen er, at man skal stå registreret som arbejdssøgende hos jobcenteret, og at man senest hver syvende dag skal bekræfte sin jobsøgning for at kunne få dagpenge. Man vil dog ikke miste sin ret til dagpenge for den eller de dage, hvor man er afmeldt jobcenteret, hvis dette alene skyldes tekniske fejl på Jobnet. Hvis man således bliver afmeldt af årsager, man ikke selv har indflydelse på, og hvis man har gjort, hvad man kunne for at registrere sig igen hurtigst muligt, vil der kunne dispenseres fra den manglende registrering hos Jobnet.

Kl. 16:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:19

Eigil Andersen (SF):

Det vil da glæde mig, hvis der i det her svar bliver holdt en dør på klem, for at den pågældende arbejdsløse kan få sine dagpenge. De beskeder, som er givet hidtil, går imidlertid ud på, at det ikke kan lade sig gøre, for der er ikke tale om en teknisk fejl. Der er tale om, at den arbejdsløse kommer til at begå den tekniske fejl, at han har brugt et gammelt password, han har været inde på jobnet.dk, han har fået siden »Min side« inde på jobnet.dk og troede, at han gjorde alt rigtigt, men først da de 5 uger er gået, hvor han har logget sig på hver eneste uge efter reglerne, finder han ud af, at han er blevet trukket 18.000 kr. i dagpenge.

Det har store konsekvenser for ham og hans familie, som hans kone siger til Århus Stiftsti-

dende: »Vi har fire børn, og der skal smøres madpakker hver dag. Vi har skåret ned på alt, men vi kan ikke lige undvære 18.000 kroner. Vi har aldrig nogen sinde lånt en krone i banken, og selv om vi nu har lånt af fagforeningen og familie, skal pengene jo betales tilbage.« Den arbejdsløse er flov over det, som er sket.

Altså, jeg mener, at den her straf at blive frataget 18.000 kr. er alt, alt for hård en straf. Det er alt for stift, og det er helt umenneskeligt. Der er et totalt misforhold mellem den begåede fejl og så den straf, der bliver uddelt fra systemets side, sådan som det hidtil er blevet beskrevet fra Arbejdsdirektoratet.

Derfor vil jeg gerne spørge om ministerens holdning til det her. Når man logger sig på med et password på jobnet.dk, og man får siden »Min side«, er det så en retfærdighed eller en uretfærdighed, at man skal miste en tiendedel af sin årsindtægt?

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:20

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hvis man ikke bekræfter sin jobsøgning på jobnet.dk, hvad enten det skyldes glemsomhed, at man gør det forkert eller noget helt tredje, så får man en påmindelse. Først herefter bliver man afmeldt, og så får man et brev fra jobcenteret herom. Den ledige har derfor tid til og mulighed for at nå at reagere og kontakte jobcenteret for at høre, hvad der er galt, før vedkommende bliver afmeldt og mister sine dagpenge.

Principielt er det den lediges pligt at sørge for at være registreret, men især her i den indledende fase efter ikrafttrædelsen af kravet kan der være ledige, der utilsigtet bliver afmeldt, og det kan muligvis skyldes undskyldelige misforståelser. De sager skal konkret vurderes. Det er i første instans a-kassen, der skal tage stilling til, om en ledig dagpengemodtager har ret til dagpenge for de dage, den pågældende er afmeldt, og derefter kan sagen indbringes for Arbejdsdirektoratet, hvor afgørelsen så kan ankes videre til Arbejdsmarkedsankenævnet.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:22

Eigil Andersen (SF):

Det, der er sket i denne sag, er, som det også fremgår af de artikler i Århus Stiftstidende, jeg

har henvist til, at den pågældende har fået et brev, som ministeren også nævner, med en påmindelse om de her ting. Så går vedkommende arbejdsløse igen ind på hjemmesiden og kommer ind på »Min side« og trykker på den knap, som han skal, og derfor tror han, at alt er i den skønneste orden.

Jeg tror ikke, der er tale om en teknisk fejl, og jeg tror heller ikke, at der er tale om manglende vejledning – men det kunne man selvfølgelig håbe på at der er. Derfor mener jeg, at det er et alt for firkantet og umenneskeligt system, når et menneske, som overhovedet ikke er ude på at snyde, og som ønsker at opfylde alle regler – og faktisk kan man se på loggen på jobnet.dk, at han er derinde hver uge – ikke kan få en dispensation. Jeg synes, at det er et alt for firkantet system, som jeg vil opfordre til bliver blødgjort.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:23

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Som jeg sagde før, er det a-kassen, der foretager en konkret vurdering i den her sag. Den kan så indbringes for Arbejdsdirektoratet, og endelig kan den indbringes for Arbejdsmarkedets Ankenævn. Da sagen rører der i øjeblikket, synes jeg, vi må vente på, hvad udfaldet af den anke bliver.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:23

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil så gerne rejse spørgsmålet på en anden måde. Jeg har slået op, at ministeren selv får over 1 mio. kr. i løn, og det er så fem-seks gange så meget som en arbejdsløs, men ministeren bliver ikke trukket i løn, når han har begået en fejl. Det kan man jo godt synes er meget uretfærdigt; det synes jeg da.

Sagen er den, at ministeren jo selv har oplevet, hvor vanskeligt det kan være, og har lavet en stor fejl i fortolkningen af 300-timers-reglen, som Ankestyrelsen har underkendt. Når man kan trække en arbejdsløs for 18.000 kr. – og det kan jo godt finde sted, det fremgår også af det her – burde ministeren jo i virkeligheden trækkes for over 100.000 kr. i løn på grund af den sag om 300-timers-reglen, som ministeren har fortolket forkert. Jeg tror, at det kunne medvirke til, at beskæftigelsesministeren fik et andet syn på, at

man straffer arbejdsløse for hårdt, og derfor vil jeg spørge, om ministeren vil se med velvilje på, at man kunne indføre en sådan regel, også når ministre begår fejl.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:24

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil så igen henvise til, hvad jeg svarede, nemlig at man ikke vil miste sin ret til dagpengene for den eller de dage, hvor man er afmeldt jobcenteret, hvis dette alene skyldes tekniske fejl på Jobnet. Hvis man således bliver afmeldt af årsager, man ikke selv har haft indflydelse på, og hvis man har gjort, hvad man skulle og kunne for at registrere sig igen hurtigst muligt, vil der kunne dispenseres i de her sager.

Den enkelte sag skal konkret vurderes, og der skal ved vurderingen tages stilling til, om den ledige reelt har været i god tro, selv om den pågældende har klikket et forkert sted. Man skal således have forsøgt at bekræfte sin jobsøgning hver syvende dag, og det kan f.eks. i Arbejdsmarkedsportalen ses, hvornår man har været inde på sit cv, og det vil naturligvis indgå i klagesagens afgørelse.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 11, er ligeledes til beskæftigelsesministeren af hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:25

Spm. nr. S 1430

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Hvad er ministerens holdning til, at staten satser på at tjene 15 mio. kr. årligt i sparede dagpenge på arbejdsløse dagpengemodtagere, som mister deres dagpenge i en periode på grund af forvirring, ukendskab til computere og glemsomhed?

Skriftlig begrundelse

Det er ikke alle, der kan gebærde sig i en it-verden. Konsekvenserne er alt for barske, når man som arbejdsløs begår en fejl. Derfor er der behov for dispensationsmuligheder. De fleste andre, der begår fejl – herunder ministre – bliver i øv-

rigt ikke udsat for løntræk. Se artikel i Århus Stiftstidende: <http://stiften.dk/apps/pbcs.dll/article?AID=/20080412/AAS/55288157/1002>

Anden næstformand (Søren Espersen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:25

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ingen ledige mister deres dagpenge på grund af forvirring, ukendskab til computere eller glem-somhed.

For det første er der mulighed for at få en reminder pr. sms eller e-mail, dagen før man skal bekræfte sin jobsøgning. For det andet sendes der en påmindelse pr. brev, hvis ikke man bekræfter sin jobsøgning på jobnet.dk, hvad enten det skyldes glem-somhed, at man gør det forkert eller noget helt tredje. Borgeren har herefter en uge til at bekræfte sin jobsøgning; først herefter bliver man afmeldt, og man får brev fra jobcenteret herom. Der er altså taget alle de hensyn, der kan tages, så den ledige har tid og mulighed for at nå at reagere og kontakte jobcenteret for at høre, hvad der er galt, før vedkommende bliver afmeldt og mister dagpenge. Man mister altså ikke bare sine dagpenge fra den ene dag til den anden uden først at være orienteret herom.

På den baggrund mener jeg stadig, at det er rimeligt, at de ledige skal bekræfte aktiv jobsøgning hver syvende dag, og at de, der er kommet i job, afmeldes, så jobcentrene kan bruge kræfterne på dem, der ikke er i job.

Kl. 16:27

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:27

Eigil Andersen (SF):

Det er jo altså et faktum, at der er en del i vores samfund, som ikke er inde i den computer- og internetverden, som mange af os andre er inde i. Men det burde jo heller ikke være et krav til en arbejdsløs, at man skulle være dybt inde i det, og hvis ikke man er det, mener jeg i hvert fald ikke, at der skal ske det, som tilfældet her er, nemlig at man skal straffes på den måde.

I de bemærkninger, som står til det lovforslag, som blev gennemført før det seneste folketingsvalg, hedder det, at ministeren vurderede, at 2 pct. af de ledighedsberørte ville miste retten til ydelser i gennemsnit for 2½ dag om året. På den måde regner man så ud, at det skønnes at berøre omkring 10.000 arbejdsløse, og at det vil

føre til mindre udgifter i dagpengene på 15 mio. kr. Jeg har forstået det sådan, at der er en væsentlig procentdel af 3F's medlemmer, 23 pct., som ikke har computere i hverdagen, så det er klart, at de af helt naturlige grunde står mere fremmed over for det her. Når jeg tænker tilbage på min egen tid med hensyn til at lære at bruge en computer – det er så nogle år siden for mit vedkommende ved tilfældighedernes spil – vil jeg sige, at det ikke er helt enkelt at bruge en computer, slet ikke, hvis ikke man bruger den dagligt.

Derfor kan jeg ikke se andet, end at det her er en spekulation i, at folk enten glemmer det eller ikke har kendskab til computere og internet, og jeg vil gerne spørge, om ministeren mener, at det er et sympatisk menneskesyn, der ligger bag ved det, når det er sådan, at man så fra statens side vil tjene penge på, at folk glemmer det her eller ikke kender til det.

Kl. 16:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:28

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er det jo så heldigt, at de medlemmer er medlemmer af en a-kasse, og i de tilfælde, hr. Eigil Andersen taler om, er det så 3F's a-kasse, og det er jo også a-kassen, der så skal vejlede sine medlemmer om brugen af det her.

Jeg kan berolige hr. Eigil Andersen med, at det er forholdsvis enkelt at gå ind her. Vi stiller jo ikke krav om, at man skal have sin egen computer, man kan også gå på biblioteket, man kan gå andre steder hen. Tilbage bliver bare, at jeg synes, det er rimeligt, når man er ledig, at man én gang om ugen går ind og tjekker, om der er ledige job, om der har været henvendelser på ens cv. Det er ligesom minimum af, hvad vi kan forlange at man selv gør for at få et job.

Jeg vil gerne erindre om, at hovedreglen i Danmark jo stadig væk er, at man selv er ansvarlig for at søge et arbejde. Job er ikke noget, man får, det er noget, man søger. Det her er så et forsøg på at sikre, at ledige hele tiden holder sig ajour med, hvilke ledige job der er, og om der har været henvendelser fra arbejdsgivere på deres cv.

Kl. 16:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Eigil Andersen (SF):

Jeg ved simpelt hen, at 3F's a-kasse gør mange ting for at prøve at vejlede medlemmerne, men der er også nok noget med, at den enkelte arbejdsløse ikke hver dag har lyst til at komme op og bede om vejledning. Det kunne man jo godt forestille sig. Med hensyn til vejledning i jobcentre kan jeg fortælle beskæftigelsesministeren, at i en del jobcentre foregår det på den måde, at når den arbejdsløse beder om vejledning, så får vedkommende at vide, at der står en computer dernede, som han/hun må bruge, og så er man overladt til sig selv.

Jeg vil spørge ministeren om noget andet i den her forbindelse. Hvis nogen er fremmed over for den her verden, kunne man så ikke arrangere det på en måde, hvor man sagde, at de, der ønsker det – ligesom, om jeg så må sige, i gamle dage på arbejdsformidlingen – ved personligt fremmøde kunne komme i jobcenteret og få et stempel? Det kunne kombineres med, at de pågældende så selvfølgelig skulle gennemgå et kursus i, hvordan man gør det her. Hvad ville ministeren mene om sådan en idé for at hjælpe den her gruppe i en overgangsfase?

Kl. 16:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:31

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har både jobcentre, og vi har a-kasser, som skal vejlede deres ledige medlemmer i det her og stille computere til rådighed, så de kan gå ind og se på Jobnet. Jeg synes ærlig talt, at vi har strakt os meget langt i den her forbindelse, og jeg vil stadig sige, at der er ingen, der mister deres dagpenge, hvis de klumrer i det osv. Vi skal nok sørge for, at der bliver givet den hjælp til de pågældende.

Men det er da også naturligt, at vi udnytter moderne teknologi, og frem for at skulle møde op og få et stempel, så synes jeg ærlig talt, at det er en mere smidig ordning, at man kan gå ind via nettet.

Kl. 16:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:32

Eigil Andersen (SF):

Det er det da søreme også for dem, som mestrer den pågældende teknik. Men vi må jo bare se i øjnene, at vi lever i lidt forskellige verdener,

nogle lever i en industriverden, andre i en håndværkerverden, nogle i en kontorverden, andre i en serviceverden, og det mener jeg man er nødt til at tage hensyn til. Det er helt i orden, at man som arbejdsløs skal søge arbejde, det er den største forpligtelse, man har. Men det virker jo absurd, hvis det i virkeligheden bliver sådan, at man kun kan få udbetalt sine ydelser, hvis man også kan bestå en teknologiprøve. Det er egentlig det, der er tale om her.

Faktum er, at der er et stort antal mennesker – det skal måles i adskillige tusinde – i Danmark, som for øjeblikket mister dagpengene i kortere eller længere perioder på grund af det her teknologiske ukendskab. Jeg vil derfor spørge, om ikke det kunne være en årsag til, at det kunne overvejes at give det som et tilbud til de pågældende, nemlig at de i en overgangsfase kunne møde frem og så få et grundlæggende kursus i, hvordan man gør.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:33

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det vil i hvert fald være en oplagt opgave for den forening, som de ledige er medlem af, nemlig a-kassen.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er rejst til undervisningsministeren af fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1317

12) Til undervisningsministeren af:

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Er livslønsgevinsten ved at uddanne sig til henholdsvis pædagog, sygeplejerske, social- og sundhedsassistent, social- og sundhedshjælper og bioanalytiker passende, og mener ministeren, at livslønsgevinsten ved disse uddannelser giver en passende værdsættelse af at uddanne sig?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Undervisningsministeren.

Kl. 16:33

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Spørgsmålet om, hvad der er passende og ikke-passende målt i livsløn, er jo noget, der i Danmark ifølge den danske model afgøres ved over-

enskomstforhandlingerne. Og sådan nogle har vi haft, og sådan nogle har vi stadig kørende her i det danske samfund. Regeringen er ikke involveret i det.

Men som undervisningsminister er jeg selvfølgelig optaget af det forhold, at det i Danmark sammenlignet med andre lande ikke betaler sig særlig meget at tage en uddannelse. Man kan jo så filosofere over, hvad det skyldes. Jeg synes, at vi har fået anskuelsesundervisning her i den seneste måned, hvor der netop har været mange, der har talt for, at de lavtuddannede skulle have et ekstra løft, og derved reducerer man indirekte gevinsten ved at tage en uddannelse. Men det er jo også den danske model. Vi lægger meget vægt på lighed. Det er også det, der varetages i overenskomstforhandlingerne, og det er som sagt ikke en sag for regeringen – det forhandles efter den danske model af parterne.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:35

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg kan jo ikke påstå, at ministerens svar kom som en voldsom overraskelse, men jeg tænkte alligevel, at jeg var nødt til at spørge. Der står jo i den her fine skrivelse, vi har fået sendt ud, at Folketinget har ændret reglerne for § 20-spørgsmål, og at det betyder, at § 20-spørgsmål fra og med dette folketingsår alene kan dreje sig om spørgsmål til en ministers politiske holdning til en aktuel sag.

Og det er da en hyperaktuel sag, at vi har rigtig store problemer med at rekruttere personale til den offentlige velfærdssektor, især pleje- og omsorgssektoren. Derfor synes jeg også, at det er rigtig relevant at få ministerens holdning til det lønniveau, der er på det her område, fordi vores gader i øjeblikket er fyldt med lige præcis de her faggrupper, som skriger på en højere løn.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:35

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, at Folketingets regler skal forstås på den måde, at det er ministerens holdning inden for ministerens arbejdsområde, det handler om. Og sammenligninger af overenskomster, lønforhold mellem grupper er altså ikke mit område. Alligevel var jeg høflig og besvarede det set fra en undervisningsvinkel.

Det betaler sig ikke ret godt at uddanne sig i Danmark, det er helt generelt. Jeg gav også et aktuelt pædagogisk bidrag til forståelsen af, hvorfor vi har så stor lighed i Danmark – at det betaler sig mindre at uddanne sig end i de fleste andre lande.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:36

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg kan også forstå på ministeren, at det er ministerens holdning, at det skal belønnes bedre at uddanne sig. Og da det egentlig er ministeren, der har i hvert fald det øverste ansvar for at rekruttere personale til lige præcis de her fag, kunne man så forestille sig, at ministeren, når ministeren indirekte siger, at det ikke er en passende livsløn, man får i forbindelse med de her uddannelser, kunne tænke sig tage nogle initiativer i forhold til at sikre en bedre livsløn? Det kunne jo være, at ministerens holdning til, at det skal kunne betale sig at uddanne sig, kunne få et løft ved, at ministeren tog nogle initiativer. Lige præcis de her faggrupper hører jo under ministerens område.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:37

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har hverken udtrykt direkte eller indirekte holdninger til noget, som jeg ikke er minister for. Jeg har blot konstateret, at Danmark sammenlignet med andre lande har mindre lønforskelle og derfor også mindre lønforskelle mellem højt- og lavtuddannede. Og da jeg gættede på, at det var noget i den retning, som spørgeren var interesseret i, oplyste jeg det uden på nogen måde at udtrykke et ønske om, at der skal være større forskel. For det er ikke mit område, og det er noget, der forhandles. Og den seneste måneds begivenheder viser jo, at der nærmest er et folkekrav om det modsatte, nemlig at der skal være mindre forskel.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:37

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg synes alligevel, at det kunne være meget relevant at få ministerens egen holdning til, om ministeren mener, at det er værd at uddanne sig

lige præcis til de her de nævnte fag på baggrund af den løn, som de her fag har opnået i dag.

Der er jo noget, der tyder på, at lønnen ikke er tilfredsstillende, eftersom gaderne er fyldt med demonstranter og strejkende, som ønsker højere løn. Og der er også noget, der kunne tyde på, at her var en mulighed for at rekruttere flere til de her fag – noget, som må ligge ministeren meget på sinde. Kunne vi ikke her til sidst få ministerens egen holdning til det her?

Kl. 16:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:38

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):
Jeg tror, vi skal passe på ikke at gøre lønnen til det eneste saliggørende, når det gælder værdien af at tage en uddannelse. For der er sandelig andre værdier ved at tage en uddannelse, end at den giver en højere løn. Og i øvrigt giver den en højere løn. Men det er rigtigt, at lønforskellen i Danmark mellem højt- og lavtuddannede ikke er så stor, som i andre lande. Jeg tror, det er, fordi det er den almindelige mening, at sådan bør det være, men det betyder ikke, at det ikke er værd at uddanne sig.

Jeg synes også, at regeringens uddannelsespolitik i høj grad giver indtryk af, at vi synes, at det er værd at uddanne sig. Hele globaliseringsstrategien og hele kampagnen for at få 95 pct. til at tage en uddannelse viser jo, hvor stor vægt regeringen lægger på uddannelse, ikke bare fordi uddannelse giver økonomisk bonus for samfundet og for den enkelte, men også fordi uddannelse har en værdi i sig selv. Og det vil jeg gerne som højskolemand understrege på det allerkræftigste!

Kl. 16:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det sidste spørgsmål er ligeledes stillet til undervisningsministeren af Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:39

Spm. nr. S 1319

13) Til undervisningsministeren af:

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tror ministeren, at der er en sammenhæng mellem, hvad man har udsigt til at tjene, og hvilken uddannelse man vælger, og tror ministeren f.eks., at det kan være med til at forklare, at antallet af kvote 2-ansøgere på sygeplejerskeuddannelsen er faldet med 36,8 pct. på et enkelt år?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Undervisningsministeren.

Kl. 16:40

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):
Jeg tror ikke, der er nogen klar sammenhæng mellem aflønning og søgning. Jeg tror, der er andre faktorer, som f.eks. at unge mennesker helst ikke vil ind i en blindgyde, hvor de føler at de kun kan blive én bestemt ting. Derfor er jeg så glad for de nye professionshøjskoler; jeg er glad for, at der bliver en vej fra professionshøjskoler til universitetsuddannelser; jeg er glad for, at vi kan understrege, at ingen professionsuddannelser er blindgyder. Det er én ting.

En anden ting er det forhold, at langt flere mennesker i dag skifter job, og derfor er der langt flere mennesker, som også har brug for så at sige at skifte uddannelse. Det er for svært i Danmark, og derfor er det, at jeg er optaget af at forbedre adgangen via merituddannelser og af at sikre, at folk får en realkompetencevurdering, hvis de gerne vil skifte. Det kunne jo være, at uddannelserne er lidt for stive i forhold til det meget fleksible danske arbejdsmarked.

Så der er mange faktorer, som spiller ind, når man skal forklare søgningen til de enkelte uddannelser.

Kl. 16:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:41

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu er det lige præcis sådan, at de sygeplejesterende for nylig var på gaden for at demonstrere her i København, hvor deres slogan bl.a. lød: Vi vil gerne uddanne os, men ikke for enhver pris.

I øvrigt har op til 30 pct. af de nuværende sygeplejersker sagt, at de i nogen eller høj grad overvejer at forlade faget, netop fordi lønnen ikke er tilfredsstillende. Det må alligevel gøre et vist indtryk, at vi nu på landsplan mangler i hvert fald 1.500 sygeplejersker rundt omkring. Kunne man ikke forestille sig med hensyn til de her grupper, at det, at de selv peger på, at lønnen er en utrolig vigtig faktor, har en betydning for det meget faldende optag på lige præcis sygeplejerskeuddannelsen?

Kl. 16:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:42

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det lønløft, som nu er aftalt mellem en række organisationer for mellemuddannede og deres arbejdsgivere, er jo et lønløft, som har udløst glæde og tilfredshed mange steder, så det er blevet vedtaget med store flertal. Så er der en gruppe, som ikke ville med i den familie, og som nu står alene og kæmper videre. Og det er ikke noget, som jeg skal blande mig i, men det illustrerer jo, at der siges meget i sådan en kampagne, og det er jo ikke alt, der er lige rigtigt.

Egentlig synes jeg, det er lidt mærkeligt, at SF, som jo siges at være på vej til at blive et ansvarligt regeringsbærende parti, kommer med sådan nogle spørgsmål her i Folketinget. Skal det virkelig forstås på den måde, at SF, hvis man kommer i regering, vil til at fastsætte lønninger politisk i Danmark? Hvis fru Pernille Vigsø Bagges spørgsmål skal forstås på den måde, er det dagens nyhed, hvorimod alt, hvad jeg har sagt, er rene selvfølgeligheder.

Kl. 16:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:43

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg har indkaldt lige præcis undervisningsministeren, fordi jeg er meget interesseret i, hvordan uddannelserne i det her land er, men også i, hvordan de frekventeres. Og når jeg kan se, at der er et voldsomt fald på visse uddannelser, som i øvrigt viser sig at hænge sammen med arbejdsforhold og ikke mindst løn, er jeg nødt til at spørge undervisningsministeren om de her ting.

Jeg vil godt slå helt fast, at SF absolut hylder den danske aftalemodel, men den danske aftalemodel har ikke været i stand til at løfte ligelønsproblemet hertilands, og det er ikke noget nyt, hverken for SF eller for den siddende regering, skulle jeg hilse og sige.

Jeg vil gerne tilbage til, hvad ministeren tror det kunne betyde for rekrutteringen til sygeplejeuddannelsen, at man måske gav et lønløft til sygeplejerskerne gennem den danske aftalemodel.

Kl. 16:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:44

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil godt indrykke en kraftig annonce for de uddannelser, vi taler om her: Der er høj beskæf-

tigelse, stor stillingsstryghed, man arbejder med mennesker, man ser resultater. Hvis vi nu får det ændret, sådan at uddannelserne opfattes som åbne for videre kvalifikation, for adgang til universiteter osv., vil vi med det nye lønniveau, der nu er lagt, have alle tiders gode argument for at kunne tiltrække flere studerende. Det er det, der er afgørende.

I øvrigt er det ikke kun i Danmark, at der flyttes ansøgere fra mellemuddannelser til universitetsuddannelser. Det er et problem i næsten alle lande, at der faktisk er for mange, der går på universitetet, og for få, der søger erhvervsuddannelser og mellemuddannelser. Så vi er ikke alene om dette problem, men vi skal selvfølgelig være de første til at gøre noget ved det.

Kl. 16:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:45

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg er meget glad for, at undervisningsministeren nævner det store udland, ikke mindst i relation til det her spørgsmål. Det har jo vist sig, at i Finland har man givet et kraftigt lønløft til sygeplejerskerne, og i Norge har man nedsat en ligelønskommission med penge, 3 mia. norske kr., til løft af bl.a. sygeplejerskernes løn.

Når undervisningsministeren er så optaget af, hvad der sker i udlandet, kunne man så ikke forestille sig, at lige præcis de her løsninger også kunne bruges i Danmark i forhold til at rekruttere? Det er jo lige præcis sådan, man kunne løfte, i hvert fald hvis man skal lytte til de mennesker, som det her involverer, altså sygeplejerskerne selv og de sygeplejestuderende.

Kl. 16:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:46

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

En stribe organisationer har forhandlet sig til ganske kraftige lønløft. Det har de gjort. Aftalerne er blevet vedtaget med meget store flertal. Jeg ved ikke, hvad jeg skal med disse spørgsmål i Folketinget. Og jeg synes, det rejser et spørgsmål om SF. Er det virkelig SF's mening, at hvis SF kommer i regering, skal en SF-minister stå og kommentere forhandlinger, som vedkommende ikke har nogen indflydelse på, og et arbejdsmarked, som følger de danske spilleregler, men som SF åbenbart vil lave om? Altså, hvad er i grunden meningen med de spørgsmål? Hvis vi bytte-de plads, ville jeg stille nogle spørgsmål om det.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke nogen mulighed for det i dag, men det kan være, at den kommer.

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for cyklismen.

Af Pia Olsen Dyhr (SF), Benny Engelbrecht (S) og Bente Dahl (RV) m.fl. .
(Fremsættelse 11.04.2008).

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet.

Transportministeren.

Transportministeren (Carina Christensen):

Det her beslutningsforslag er det seneste i rækken af de årligt tilbagevendende forslag fra SF om cyklisme. Jeg kan så se, at Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne er medforslagsstillerne i år.

Forslagsstillerne ønsker bedre vilkår for cyklismen for derigennem at reducere Danmarks klimaudslip, reducere trængslen i byerne og fremme folkesundheden. Det er mål, som regeringen til fulde deler, og som vi allerede arbejder på.

Transportministeriets cykelstrategi fra 2007, som jeg har med her, udgør det strategiske grundlag for indsatsen på området. Nu er den sikkert kendt for de fleste, men jeg vil lige ganske kort gennemgå nogle hovedpunkter i vores cykelstrategi.

Der anvendes årligt ca. 50 mio. kr. i alt til ny og mere sikker cykelinfrastruktur samt til løbende drift og vedligeholdelse af cykelstier på statsvejnettet. Desuden arbejder vi med en samlet cykelstiplan for statsvejnettet. Vi arbejder også på at fremme cykelturisme, og vi arbejder med udvikling af virksomhedsordninger, hvor cyklisme er i centrum. I øvrigt planlægger vi senere på

Kl. 16:47

året en cykelkonference, hvor man i hele vejsektoren kan drage nytte af hinandens viden og erfaringer.

Hertil kommer de ca. 35 mio. kr. til yderligere cykelinfrastrukturprojekter, som regeringen i tæt samarbejde med bl.a. Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har udmøntet i forbindelse med trafikaftalerne for 2007 og 2008 – projekter, der bl.a. omfatter sikring af skoleveje med cykeltrafik.

Der er altså allerede rigtig mange gode og fornuftige tiltag i gang.

Jeg vil nu kort knytte nogle kommentarer til de enkelte elementer i forslaget.

Ønsket om flere cykelbyer baserer sig på en gentagelse af statens medfinansiering af Odense som national cykelby. Odenseprojektet var overordnet set vellykket, men der var dog tale om et basisprojekt til fremme af ny viden på området – viden, som blev indarbejdet i det store idékatalog, som Vejdirektoratet udgav for nogle år siden. Hvis der er byer, der vil gøre Odensesøget efter eller lave andre kommunale cykelinitiativer, ligger grundlaget altså klar. Det er bare at gå i gang.

Hvad angår forslaget om statslig medfinansiering af cykelfremmende initiativer i kommunerne, er dette et ansvar for den enkelte kommune som vejbestyrelse. Det følger helt klart af den arbejdsdeling, der er fastsat i vejloven. Staten betaler for sine veje, og kommunerne for deres veje, herunder deres egne cykelstier.

Med hensyn til forslaget om en handlingsplan til at skabe et bedre samspil mellem den kollektive trafik og cyklisme, er Trafikstyrelsen allerede i gang med at udarbejde et idékatalog om netop det emne. Idékataloget ligger klar inden udgangen af 2008, og personligt glæder jeg mig meget til at læse det katalog, og vi vil også bruge det aktivt i det videre arbejde.

Så er der forslaget om, at større arbejdspladser skal pålægges at sørge for, at der er cykelparkeeringspladser til deres ansatte. Her er det altså regeringens klare holdning, at det er og skal være et anliggende mellem arbejdsgiveren og de ansatte.

For så vidt angår ønsket om en mere cykelvenlig færdselslov og afmærkning af vejene, kan jeg berolige forslagsstillerne med, at der er tale om løsningsforslag, som stort set allerede findes og allerede anvendes af de relevante myndigheder på cykelområdet: politiet, staten og kommunerne. Eksempelvis er der allerede i færdselsloven hjemmel til, at de lokale myndigheder kan